

תוכן עניינים

דו"ח הדירקטוריון וההנהלה	
6	סקירה כלכלית, יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
29	סקירת הסיכונים
48	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
49	הצהרת המנכ"ל
50	הצהרת החשבונאי הראשי
51	תמצית דוחות כספיים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים	
133	ממשל תאגידי
135	פרטים נוספים
147	נספח

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון וההנהלה

8	1	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
13	2	תמצית דוח רווח והפסד
14	3	הרכב הרווח המימוני, נטו
14	4	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו
14	5	הרכב ההכנסות מריבית
14	6	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית
14	7	פרטים לגבי ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי
15	8	פרטים לגבי ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים
15	9	הרכב הכנסות שאינן מריבית
16	10	התפלגות העמלות
16	11	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות
17	12	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
18	13	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים
18	14	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות
19	15	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
19	16	הרכב תיק ניירות הערך
19	17	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים
20	18	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים
20	19	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות
20	20	פעילות חוץ-מאזנית
21	21	הון והלימות ההון
23	22	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות
24	23	רווח נקי לפי מגזרי פעילות
24	24	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות
25	25	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל
26	26	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל
29	27	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי
33	28	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
36	29	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל
40	30	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית
42	31	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
45	32	תיאור חשיפת ההון הפנוי
46	33	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים
46	34	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד
46	35	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים
47	36	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות

דוח הדירקטוריון וההנהלה
סקירה כלכלית, יעדים ואסטרטגיה

6	תיאור פעילות הבנק
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
9	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
9	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון והנהלה לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 15 בנובמבר 2018, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מסד בע"מ לתקופה ינואר-ספטמבר 2018. הדוחות ערוכים על פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים והנתונים מבוטאים בסכומים מדווחים.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

הבנק שייך לקבוצת הבנק הבינלאומי, קבוצה בנקאית בעלת חוסן ואיתנות פיננסית. הבנק ממקד את עיקר פעילותו באוכלוסיית המורים, עובדי הוראה ובני משפחותיהם. הפעילות הבנקאית של הבנק מתרכזת בעיקר בתיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות ביטוי בהכנסות ריבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הבנק, וכן בשירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות. הבנק פועל באמצעות 15 סניפים ו-7 שלוחות והוא מספק מגוון רחב של שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיו.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות הסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחות המשבר הכלכלי העולמי והשפעתו על מצב הנזילות והציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי סיכון דלהלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

התפתחויות בתוצאות הכספיות

רווח נקי של הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 50.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 39.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 27.7%.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם ב- 19.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 16.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 24.4%.

להלן פירוט עיקרי השינויים בסעיפי הרווח והפסד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- גידול בהכנסות ריבית נטו בסך 18.4 מיליוני ש"ח.
- גידול בהכנסות שאינן מריבית בסך 4.8 מיליוני ש"ח.
- קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 2.0 מיליוני ש"ח.
- גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות בסך 7.8 מיליוני ש"ח.
- גידול בהפרשה למיסים על הרווח בסך 6.4 מיליוני ש"ח.

תשואת הרווח הנקי (על בסיס שנתי) הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 11.2% בחישוב שנתי בהשוואה ל-9.2% בתקופה המקבילה אשתקד ול- 9.1% בכל שנת 2017.

תשואת הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמה ב- 13.3% בהשוואה ל- 11.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך נכסי הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-8,105.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 7,732.8 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-4,491.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 4,282.8 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 4.9%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-6,520.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 6,253.8 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 4.3%.

ההון ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-640.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-591.9 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 8.2%.

יחס הון למאזן ליום 30 בספטמבר 2018 הגיע ל-7.9%, בהשוואה ל-7.7% ליום 31 בדצמבר 2017.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2018 הגיע ל-14.17% בהשוואה ל-12.95% ליום 31 בדצמבר 2017. מגבלת הדירקטוריון 12.65%, נדרש על פי הוראות בנק ישראל 12.5%.

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2018 הגיע ל-13.10% לעומת 11.87% ביום 31 בדצמבר 2017. מגבלת הדירקטוריון 10.5%, נדרש על פי הוראות בנק ישראל 9.0%.

יחס כיסוי הנזילות לרבעון השלישי של שנת 2018 הינו 176%, לעומת 199% ברבעון המקביל אשתקד ול- 202% ביום 31 בדצמבר 2017. נדרש על פי הוראות בנק ישראל 100%.

יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2018 הינו 7.20%, לעומת 7.11% ברבעון המקביל אשתקד ו- 6.99% ביום 31 בדצמבר 2017. נדרש על פי הוראות בנק ישראל 5% (החל מיום 1 בינואר 2018).

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			לשנה שהסתיימה ביום
יחסים פיננסיים עיקריים			30 בספטמבר 2018
			30 בספטמבר 2017
			31 בדצמבר 2017
מדדי ביצוע			
תשואה להון ⁽¹⁾			11.2%
			9.2%
תשואה לנכסים ⁽¹⁾			0.8%
			0.7%
יחס הון עצמי רובד 1			13.10%
			11.89%
יחס המינוף			7.20%
			7.11%
יחס כיסוי הנזילות			176%
			199%
יחס יעילות			62.1%
			65.3%
			66.0%
מדדי איכות אשראי			
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור			1.26%
			1.33%
שיעור חובות פגומים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור			0.89%
			0.98%
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור פגום			193.27%
			166.96%
שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾			0.18%
			0.04%
שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾			0.16%
			0.25%
			0.24%

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד (במיליוני ש"ח)
שנים ב-%	2017	2018	
27.7	39.7	50.7	רווח נקי
12.6	145.8	164.2	הכנסות ריבית, נטו
(27.4)	7.3	5.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
8.3	57.5	62.3	הכנסות שאינן מריבית
7.3	55.9	60.0	מזה: עמלות
5.9	132.8	140.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
5.8	*69.0	73.0	מזה: משכורות והוצאות נלוות
26.9	0.26	0.33	רווח נקי למניה (בסיס ומדולל) (בש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	נתונים עיקריים מהמאזן (במיליוני ש"ח)
7,732.8	7,392.5	8,105.1	סך כל הנכסים
2,178.7	1,957.6	2,238.8	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים
576.5	593.5	676.5	ניירות ערך
4,282.8	4,146.7	4,491.1	אשראי לציבור, נטו
618.0	618.0	621.8	אשראי לממשלה
7,140.9	6,814.4	7,464.8	סך כל ההתחייבויות
362.1	344.3	394.1	מזה: פקדונות מבנקים
6,253.8	5,960.3	6,520.3	פקדונות הציבור
591.9	578.1	640.3	הון

(1) על בסיס שנתי.
* סיווג מחדש.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילות הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם:

- סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים).
- סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הריבית.
- סיכוני נזילות.
- סיכונים תפעוליים.
- סיכון ציות והלבנת הון.
- סיכון אסטרטגי.
- סיכון מוניטין.
- סיכון משפטי.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים. הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי, סיכון רגולטורי, סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2017.

יעדים ואסטרטגיה

התכנית האסטרטגית

הבנק מתנהל על פי תכנית אסטרטגית שגובשה לשנים 2017-2021, שעיקרה המשך המיקוד העסקי וההתמחות במגזר עובדי הוראה וחינוך, המשך הגדלת חלקו במגזר הערבי באוכלוסית עובדי הוראה, המשך תהליכי ההתייעלות, ביניהם, שיפור תהליכים תפעוליים, הרחבת השימוש בערוצים ישירים בקרב לקוחות הבנק ושיפור מדדי היעילות. התהליך מבוסס ניהול סיכונים מושכל הנכלל במסגרת ניהול מדיניות הסיכונים השמרנית והמידתית.

עיקרי התכנית האסטרטגית -

1. הבנק ממקד את עיקר פעילותו באוכלוסיית המורים, עובדי ההוראה ובני משפחותיהם.
2. העמקת פעילות בקרב עובדי ההוראה במגזר הערבי ובני משפחותיהם.
3. הרחבת הפריסה של מערך הסניפים קרוב לקהל היעד, באמצעות הפעלת סניפים ארעיים וזמניים.
4. הרחבת הפעילות במגזר הבנקאות הפרטית בקרב המורים ועובדי ההוראה תוך מינוף היתרון הקיים למורים בבנק.
5. מהלך צמיחה במגזר המסחרי, עסקים קטנים ובינוניים.
6. המשך תהליכי ההתייעלות, ביניהם, שיפור של תהליכים תפעוליים, הרחבת בנקאות בערוצים ישירים, ייעול שטחים בסניפים ושיפור יחס הכיסוי התפעולי.
7. שמירה על סטנדרטים גבוהים של הוגנות עסקית ושקיפות בקווי העסקים השונים של הבנק.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

11	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
13	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
17	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
21	מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018.

צמיחה

האינדיקטורים האחרונים לפעילות הריאלית שפורסמו, ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בשנת 2018, כאשר האומדן למחצית הראשונה של שנת 2018 הצביע על עלייה של 4.2% בתמ"ג. שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית וביטחון תעסוקתי גבוה ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל אשר עלה במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-2.3%.
בסקירת חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש אוקטובר 2018, נותרה תחזית הצמיחה בקצב התוצר לשנת 2018 על 3.7%, ותחזית הצמיחה לשנת 2019 הועלתה ל-3.6%.

תקציב המדינה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נמדד גירעון בסך 24.1 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 4.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בכל שנת 2018 מתוכנן גירעון שנתי בסך 38.5 מיליארד ש"ח (כ-2.9% מהתמ"ג), כאשר הגירעון המצטבר בפועל ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2017 - ספטמבר 2018) עומד על כ-3.35% מהתמ"ג.
חברת הדירוג הבינלאומית Moody's העלתה במהלך חודש יולי 2018 את אופק דירוג האשראי של ישראל מ"נייטרלי" ל"חיובי" ואישרה אותו ברמה של A1.
חברת S&P העלתה בתחילת חודש אוגוסט 2018 את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של AA-.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-1.1%. על פי הערכת בנק ישראל האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 0.8%, מעט נמוך מהגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה (1%-3%) ובשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.5%. נכון לחודש ספטמבר 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.3%. המשך המדיניות המוניטרית של בנק ישראל תלויה, בין היתר, בסביבת האינפלציה והתבססותה בתוך טווח היעד שנקבע.

שוק הדיור

הפירסומים האחרונים משקפים ירידה במחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס"), שפורסם בחודש אוקטובר 2018, נרשמה ירידה של 0.3% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2018, בהשוואה לעיסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2018. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2018 ירדו ב-1.1%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

שוק העבודה

שיעור האבטלה הינו נמוך ואף נרשמה ירידה קלה, כאשר בחודש אוגוסט 2018 עמד על 4.0% בהשוואה ל-4.1% בחודש יולי.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-4.6% ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-1.5%. בשנת 2018 המשיך בנק ישראל במגמת רכישות מט"ח, בין היתר, על מנת למתן את השפעת התמורה ממכירת הגז על התחזקות השקל.

ריבית בנק ישראל

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, נותרה הריבית יציבה בשיעור של 0.1%, על רקע האינפלציה הנמוכה. על פי הערכות מחלקת המחקר בבנק ישראל הריבית צפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הראשון של שנת 2019 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של שנת 2019.

הסביבה הגלובלית

תמונת המקרו של הכלכלה העולמית מוסיפה להיות חיובית, ובפרט בארה"ב, אך מדדים שונים מצביעים על אובדן המומנטום, בפרט ההאטה בקצב הצמיחה של הסחר העולמי, על רקע החרפת "מלחמת הסחר", עליית הסיכון הפוליטי באירופה, והתנודתיות בשווקים הפיננסיים של המשקים המתעוררים. קרן המטבע הבינלאומית הודיעה על הורדת תחזית הצמיחה העולמית לשיעור של 3.7% בשנים 2018 ו-2019, בהשוואה ל-3.9% בתחזית שפורסמה במהלך יולי 2018.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 ומדד ת"א 125 עלו בכ-8.8%. מדד האג"ח הכללי נותר יציב. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה, במניות ת"א 125 נרשמה ירידה ובמחזורי המסחר של האג"ח נרשמה יציבות. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-8.3% ומדד ת"א 125 עלה בכ-9%. מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.7%. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 ומניות ת"א 125 נרשמה עלייה ובמחזורי המסחר של האג"ח נרשמה ירידה. מדד ה-S&P-500 עלה בכ-9.0% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. באירופה, ירד מדד היורוסטוקס-600 בכ-1.5%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-9.5%. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018, מדד ה-S&P-500 עלה בכ-7.2%. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-0.9%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-2.0%.

לפרטים נוספים, ראה התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם, לפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי של הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-50.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-39.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 27.7%.

הרווח הנקי למניה (בסיסי ומדולל) הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-0.33 ש"ח, בהשוואה ל-0.26 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-ספטמבר 2018 על שיעור של 11.2%, בהשוואה ל-9.2% בתקופה המקבילה אשתקד ול-9.1% בכל שנת 2017.

תמצית דוח רווח והפסד

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2017	2018	שינוי	2017	2018	
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח			
12.8	147.4	166.2	12.5	53.6	60.3	רווח מימוני נטו ⁽¹⁾
(27.4)	7.3	5.3	-	2.5	(1.3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
14.8	140.1	160.9	20.5	51.1	61.6	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
7.9	55.9	60.3	9.2	18.4	20.1	עמלות והכנסות אחרות
5.9	132.8	140.6	12.9	44.2	49.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
27.5	63.2	80.6	25.7	25.3	31.8	רווח לפני מסים
27.2	23.5	29.9	28.0	9.3	11.9	הפרשה למסים על הרווח
27.7	39.7	50.7	24.4	16.0	19.9	רווח נקי
21.7	9.2%	11.2%	13.7	11.7%	13.3%	תשואת הרווח הנקי

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות שאינן מריבית לרווח המימוני נטו.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הריבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו:

2017				2018				
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	תשעת החודשים הראשונים	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	תשעת החודשים הראשונים	
48.9	53.9	49.7	152.5	53.0	63.0	61.7	177.7	הכנסות ריבית
0.5	7.9	(1.7)	6.7	(0.3)	10.6	3.2	13.5	הוצאות (הכנסות) ריבית
48.4	46.0	51.4	145.8	53.3	52.4	58.5	164.2	הכנסות ריבית, נטו
(1.0)	0.4	2.2	1.6	0.9	(0.7)	1.8	2.0	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
47.4	46.4	53.6	147.4	54.2	51.7	60.3	166.2	סך הרווח המימוני, נטו

הכנסות ריבית על נכסים הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 177.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 152.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הכנסות הריבית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018:

- הכנסות ריבית מאשראי לציבור הסתכמו ב- 158.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-141.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 12.5%. הגידול נבע בעיקר מעליה בהיקף האשראי לציבור.
- הכנסות מאשראי לממשלה הסתכמו ב- 3.8 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד בה לא היו הכנסות. הגידול נובע מהשפעת עליית המדד.
- הכנסות מפקדונות בבנקים הסתכמו ב- 11.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 7.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 50.7%, זאת בעיקר עקב גידול ביתרות הממוצעות של הפקדונות.

הוצאות ריבית על התחייבויות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 בהכנסות בסך 13.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך 6.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 101.5% זאת בעיקר עקב השפעת המדד בשנת 2018.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	
באחוזים		
3.12	3.37	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית
0.25	0.48	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית
2.87	2.89	פער הריבית הכולל
2.98	3.11	יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

לפירוט דוח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית, ראה נספח 1 לפרק מממשל תאגידי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 5.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 7.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים לגבי ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		
7.1	5.9	2.7	(1.1)	הוצאה (הכנסה) פרטנית בגין הפסדי אשראי
(6.6)	(4.2)	(1.7)	(1.4)	קיטון בהפרשה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
0.5	1.7	1.0	(2.5)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
6.8	3.6	1.5	1.2	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
7.3	5.3	2.5	(1.3)	סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
מזה:				
1.7	(1.3)	(0.9)	(3.4)	הוצאות (הכנסה) בגין אשראי מסחרי/עסקי
5.6	6.6	3.4	2.1	הוצאות בגין אשראי פרטי
7.3	5.3	2.5	(1.3)	סך הכל
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי(1):				
0.24%	(0.19%)	(0.38%)	(1.45%)	מסחרי/עסקי
0.23%	0.24%	0.42%	0.23%	אנשים פרטיים
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי(1):				
0.23%	0.16%	0.24%	(0.11%)	מאזני
0.16%	0.11%	0.16%	(0.08%)	מאזני וחוץ מאזני
0.02%	0.05%	0.10%	(0.23%)	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור(1)
0.23%	0.11%	0.15%	0.11%	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור(1)
0.25%	0.16%	0.25%	(0.12%)	שיעור סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור(1)
(1) על בסיס שנתי.				

(1) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

הכנסות שאינן מריבית

להלן התפתחות ההכנסות שאינן מריבית לפי מגזרי פעילות פיקוחיים עיקריים (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017	2018	השינוי	2017	2018	השינוי			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
%			%					
43.9	47.5	8.2	12.5	14.4	16.2	אנשים פרטיים		
12.0	12.8	6.7	(2.5)	4.0	3.9	מסחרי/עסקי		
1.6	2.0	25.0	(18.2)	2.2	1.8	ניהול פיננסי		
57.5	62.3	8.3	6.3	20.6	21.9	סך הכל		

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 2.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 1.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מימון שאינן מריבית ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ב- 1.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 2.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

- להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הכנסות המימון שאינן מריבית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018:
- קיטון בהכנסות ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה והתאמה לשווי הוגן שנזקפו לדוח רווח והפסד אשר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 0.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 3.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
 - הכנסות ממכשירים פיננסיים נגזרים, נטו, הכוללים את התוצאות נטו מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכמו ב- 0.6 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד בסך 0.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
 - מימוש החזקת מניות: ברבעון השלישי של שנת 2018 הבנק מכר את כל החזקותיו בהון המניות של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ בשיעור 0.15%, ברווח של כ- 0.6 מיליוני ש"ח.
 - הפרשי שער- בשנת 2018 לא היו הוצאות מהפרשי שער, בהשוואה להוצאות בסך 1.3 בתקופה המקבילה אשתקד.

עמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 60.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 55.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 7.3%.
להלן התפלגות העמלות:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			עמלות:
שינוי	2017	2018	
ב- %	במיליוני ש"ח		
0.6	17.1	17.2	ניהול חשבון
18.9	7.4	8.8	כרטיסי אשראי
7.0	17.2	18.4	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים ועמלות הפצה
24.4	4.5	5.6	טיפול באשראי
6.9	2.9	3.1	הפרשי המרה
20.0	0.5	0.6	פעילות סחר חוץ
22.2	1.8	2.2	עמלות מעסקי מימון
(8.9)	4.5	4.1	עמלות אחרות
7.3	55.9	60.0	סך כל העמלות

הוצאות תפעוליות ואחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכמו ב- 140.6 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 132.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

- להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההוצאות התפעוליות והאחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018:
- הוצאות שכר הסתכמו ב- 73.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 69.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נובעת בעיקר מהפרשות למענק שנתי.
 - אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ב- 19.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 23.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 15.3%. הקיטון נובע מההלכי התייעלות של הבנק.

- הוצאות אחרות הסתכמו ב-47.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-40.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור 18.4% הנובע בעיקר מגידול בהוצאות המחשב עקב גידול בפעילות המחשב והרחבת השרותים הממוכנים. כמו כן בתקופה המקבילה אשתקד הבנק קיבל החזר חד פעמי בגין שנים קודמות.

ההפרשה למיסים על הרווח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכמה ב-29.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-23.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי מהרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ל-37.1% בהשוואה לשיעור המס הסטטוטורי שהינו 34.2%. הפער נובע בעיקר מהוצאות לא מוכרות והפרשים קבועים.

סך הרווח הכולל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכם ב-48.4 מיליוני ש"ח. סכום זה הושפע מהרווח הנקי לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך 50.7 מיליוני ש"ח, מהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך שלילי של 2.1 מיליוני ש"ח נטו ומהטבות לעובדים בסך שלילי של 0.2 מיליוני ש"ח נטו.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות ההון והלימות ההון

סך נכסי הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-8,105.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-7,392.5 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017 ול-7,732.8 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2017	שינוי (באחוזים)
8,105.1	7,732.8	4.8
2,238.8	2,178.7	2.8
676.5	576.5	17.3
4,491.1	4,282.8	4.9
621.8	618.0	0.6
6,520.3	6,253.8	4.3
640.3	591.9	8.2

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-2,238.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-2,178.7 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 2.8%.

30.9.18	31.12.17
778.0	892.2
1,460.8	1,286.5
2,238.8	2,178.7

אשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-4,491.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-4,282.8 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 4.9%. על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, האשראי לציבור כולל יתרות בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2018 ב-482.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-457.3 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור		יתרה ליום			
31.12.17	30.9.18	השינוי		31.12.17	30.9.18
%	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
					מטבע ישראלי:
96.6	97.0	5.3	220.1	4,135.2	4,355.3
					לא צמוד
3.1	2.6	(12.3)	(16.5)	134.2	117.7
					צמוד למדד
0.3	0.4	35.1	4.7	13.4	18.1
					מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	4.9	208.3	4,282.8	4,491.1
					סך הכל

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

יתרה ליום			
שינוי	31.12.17	30.9.18	
ב-%	מיליוני ש"ח		
(46.7)	110.0	58.6	עסקים גדולים
(5.7)	253.3	238.8	עסקים בינוניים
7.7	592.1	637.9	עסקים קטנים וזעירים
6.7	3,384.1	3,612.3	משקי בית
(18.2)	1.1	0.9	בנקאות פרטית
-	0.3	-	גופים מוסדיים
4.8	4,340.9	4,548.5	סך הכל
			מזה אשראי צרכני ללא כרטיסי אשראי
6.9	2,904.7	3,106.5	משקי בית
(20.0)	1.0	0.8	בנקאות פרטית
6.9	2,905.7	3,107.3	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב-6,707.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-6,287.1 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ענף משק	ליום 30 בספטמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2017		
	סיכון האשראי הכולל לציבור במיליוני ש"ח	%	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור במיליוני ש"ח	%	חלק הענף מסך סיכון האשראי
שירותים פיננסיים	59.0	0.9		62.0	1.0	
בינוי ונדל"ן	442.0	6.6		364.2	5.8	
תעשייה	172.6	2.6		134.7	2.1	
מסחר	134.9	2.0		147.7	2.3	
מידע ותקשורת	6.0	0.1		7.8	0.1	
לקוחות פרטיים	5,474.8	81.6		5,099.2	81.1	
אחרים	418.4	6.2		471.5	7.6	
סך הכל	6,707.7	100.0		6,287.1	100.0	

ההשקעות בניירות הערך הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 676.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 576.5 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017. בתקופה זאת חלה ירידה בשווי ההוגן של תיק ניירות הערך הזמינים למכירה בסך 2.5 מיליוני ש"ח שנזקפה להון. כמו כן נזקף לרווח והפסד רווח בסך של 0.7 מיליוני ש"ח בגין ניירות ערך שמומשו מהתיק הזמין למכירה.

להלן הרכב התיק:

	יתרה ליום		חלק מסך ניירות הערך	
	31.12.17	30.9.18	31.12.17	30.9.18
	במיליוני ש"ח		ב- %	
אגרות חוב של ממשלת ישראל	551.4	660.7	95.7	97.7
אגרות חוב של בנקים בישראל	13.9	10.2	2.4	1.5
אגרות חוב של אחרים בישראל	11.2	5.6	1.9	0.8
סך הכל	576.5	676.5	100.0	100.0

התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

	יתרה ליום		חלק המגזר מסך ניירות הערך	
	31.12.17	30.9.18	31.12.17	30.9.18
	מיליוני ש"ח		ב- %	
מטבע ישראלי:				
לא צמוד	411.8	481.8	71.4	71.2
צמוד למדד	116.6	77.0	20.3	11.4
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	48.1	117.7	8.3	17.4
סך הכל	576.5	676.5	100.0	100.0

בניינים וציוד - העלות המופחתת ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה ב- 36.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 37.4 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-6,520.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-6,253.8 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 4.3%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום		שינוי	
31.12.17	30.9.18	31.12.17	30.9.18	שינוי	מיליוני ש"ח
%	%	מיליוני ש"ח		%	מיליוני ש"ח
83.9	84.7	5,249.0	5,523.0	5.2	274.0
9.7	9.0	605.5	588.7	(2.8)	(16.8)
6.4	6.3	399.3	408.6	2.3	9.3
100.0	100.0	6,253.8	6,520.3	4.3	266.5

מטבע ישראלי:

לא צמוד*

צמוד למדד**

מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

סך הכל

* כולל יתרות פקדונות ברירה שקל/מדד ליום 30 בספטמבר 2018 בסך 12.4 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 31.3 מיליוני ש"ח) המוצגים לפי המסלול הגובר.

** כולל יתרות פקדונות ברירה שקל/מדד ליום 30 בספטמבר 2018 בסך 17.6 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 1.5 מיליוני ש"ח) המוצגים לפי המסלול הגובר.

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

יתרה ליום		שינוי
31.12.17	30.9.18	
מיליוני ש"ח		ב-%
206.8	112.1	(45.8)
293.8	326.6	11.2
610.7	532.5	(12.8)
4,990.4	5,394.0	8.1
88.7	95.4	7.6
63.4	59.7	(5.8)
6,253.8	6,520.3	4.3

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות הבנק (במיליוני ש"ח):

31.12.17	30.9.18
3,768	4,027

בתיקי ניירות ערך

הון והלימות ההון

ההון ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-640.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-591.9 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 8.2%.
לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".
בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.
יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31.12.17, אשר אושר ביום 21 ביוני 2018, הינם כדלקמן:
- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10.5% עד ליום 31.12.20, ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31.12.20.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.0% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-10%.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016 הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל.
לפי המכתב, דירקטוריון הבנק יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019.
בהמשך למהלכי התייעלות בהם נקט הבנק, ביום 14 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק את מהלכי ההתייעלות במסגרת תכנית רב-שנתית שעלותה הוערכה בכ-3.5 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס). במסגרת מהלכי ההתייעלות נכללו בין היתר הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים, צמצום בשטחי הסניפים ושיפורים בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה והטמעתם בתכנית האסטרטגית הרב-שנתית של הבנק. השפעת מהלכי ההתייעלות על יחס ההון לרכיבי סיכון מוערך בקיטון של כ-0.05% ונזקפת, כאמור לשיעורין על פני 5 שנים.

יישום ההוראות

כאמור לעיל, הבנק מיישם את הוראות באזל לפי הוראות בנק ישראל.
במסגרת הנדבך הראשון - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים אשראי, השוק והסיכונים התפעוליים.

במסגרת הנדבך השני - הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 31 בדצמבר 2017 אושר בדירקטוריון הבנק ביום 21 ביוני 2018.

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים:		
583.7	569.5	632.0
53.2	50.7	51.7
636.9	620.2	683.7
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
4,510.7	4,383.8	4,378.3
4.3	4.1	5.4
404.7	399.7	441.5
4,919.7	4,787.6	4,825.2
3. יחס ההון לרכיבי סיכון:		
11.87%	11.89%	13.10%
12.95%	12.96%	14.17%
9.0%	9.0%	9.0%
12.5%	12.5%	12.5%

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2018 עמד על 13.10%, בהשוואה ל-11.87% ליום 31 בדצמבר 2017. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2018 עמד על 14.17%, בהשוואה ל-12.95% ליום 31 בדצמבר 2017. הגידול ביחס ההון נובע בעיקר מקיטון בנכסי הסיכון בהפקדות בחברת האם בעקבות העלאת דירוג האשראי של מדינת ישראל. ההון הכולל ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-683.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-636.9 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2017. הגידול בבסיס ההון נבע בעיקר מהרווח הנקי בתקופה בסך של 50.7 מיליוני ש"ח. הון רובד 2 ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-51.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-53.2 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2017. הקיטון נובע מקיטון בהפרשה להפסדי אשראי ומקיטון בהכרה בשטר הון. נכסי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-4,825.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-4,919.7 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. הקיטון בנכסי סיכון נובע בעקבות העלאת דירוג האשראי של מדינת ישראל כאמור לעיל.

יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 של המפקח על הבנקים בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%. יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2018 עומד על 7.20%, בהשוואה ל-6.99% ליום 31 בדצמבר 2017.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בבאור 12' לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 12 לדוחות הכספיים.

לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 12' לדוחות הכספיים. להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום			א. סך ההכנסות*
30.9.17	30.9.18	השינוי	30.9.17	30.9.18	
ב- %		במיליוני ש"ח			
1.4	0.9	(30.0)	1.0	0.7	מגזר עסקים גדולים
4.0	5.7	58.6	2.9	4.6	מגזר עסקים בינוניים
13.6	10.9	(10.2)	9.8	8.8	מגזר עסקים קטנים וזעירים
70.0	73.4	17.1	50.4	59.0	מגזר משקי בית
0.4	0.6	66.7	0.3	0.5	מגזר בנקאות פרטית
-	-	-	**-	**-	גופים מוסדיים
10.6	8.5	(10.5)	7.6	6.8	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	11.7	72.0	80.4	סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			
30.9.17	30.9.18	השינוי	30.9.17	30.9.18	
ב- %		במיליוני ש"ח			
1.3	0.9	(19.2)	2.6	2.1	מגזר עסקים גדולים
3.5	4.2	33.8	7.1	9.5	מגזר עסקים בינוניים
13.8	12.3	(0.7)	28.0	27.8	מגזר עסקים קטנים וזעירים
74.9	76.3	13.4	152.3	172.7	מגזר משקי בית
0.5	0.6	18.2	1.1	1.3	מגזר בנקאות פרטית
**-	-	-	**-	0.1	גופים מוסדיים
6.0	5.7	6.6	12.2	13.0	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	11.4	203.3	226.5	סך הכל

* כולל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

** נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום		ב. רווח (הפסד) נקי
30.9.17	30.9.18	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
0.7	0.6	0.2	0.2	מגזר עסקים גדולים
2.6	5.4	1.4	3.6	מגזר עסקים בינוניים
7.3	7.4	3.7	2.8	מגזר עסקים קטנים וזעירים
22.2	29.8	6.2	9.2	מגזר משקי בית
0.3	0.4	0.1	0.2	מגזר בנקאות פרטית
(0.2)	(0.2)	(0.1)	(0.1)	גופים מוסדיים
6.8	7.3	4.5	4.0	מגזר ניהול פיננסי
39.7	50.7	16.0	19.9	סך הכל

סך כל הנכסים					ג. יתרות מאזניות ממוצעות*
% מסך כל הנכסים		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			
30.9.17	30.9.18	השינוי	30.9.17	30.9.18	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
1.2	1.0	(13.5)	89.2	77.2	מגזר עסקים גדולים
3.2	3.3	11.8	225.3	251.8	מגזר עסקים בינוניים
9.3	8.0	(7.3)	665.4	617.1	מגזר עסקים קטנים וזעירים
41.7	44.5	15.2	2,976.5	3,428.2	מגזר משקי בית
-	-	83.3	0.6	1.1	מגזר בנקאות פרטית
-	-	(83.3)	0.6	0.1	גופים מוסדיים
44.6	43.2	4.5	3,185.3	3,329.9	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	7.9	7,142.9	7,705.4	סך הכל

סך כל ההתחייבויות					
% מסך כל ההתחייבויות		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			
30.9.17	30.9.18	השינוי	30.9.17	30.9.18	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
3.4	3.6	14.8	220.5	253.1	מגזר עסקים גדולים
3.2	4.2	41.8	212.6	301.4	מגזר עסקים בינוניים
8.5	7.8	(0.8)	556.0	551.7	מגזר עסקים קטנים וזעירים
78.7	78.4	7.6	5,165.5	5,559.7	מגזר משקי בית
1.2	1.2	7.9	82.1	88.6	מגזר בנקאות פרטית
0.5	0.9	106.7	31.5	65.1	גופים מוסדיים
4.5	3.9	(6.5)	292.8	273.9	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	8.1	6,561.0	7,093.5	סך הכל

* היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי הלקוחות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור, בהתאמה.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	סך הכל	מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
36.8	-	36.8	43.3	0.1	43.2	הכנסות ריבית, נטו
13.9	0.3	13.6	16.2	0.4	15.8	סך ההכנסות שאינן מריבית
50.7	0.3	50.4	59.5	0.5	59.0	סך הכנסות
3.4	-	3.4	2.1	-	2.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
37.5	0.2	37.3	42.3	0.2	42.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
6.3	0.1	6.2	9.4	0.2	9.2	רווח נקי
3,130.3	1.0	3,129.3	3,545.8	1.1	3,544.7	יתרה ממוצעת של נכסים
3,267.2	0.9	3,266.3	3,613.2	0.9	3,612.3	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
5,449.2	80.5	5,368.7	5,804.5	93.6	5,710.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
4,959.4	87.4	4,872.0	5,489.4	95.4	5,394.0	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	סך הכל	מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
109.5	0.2	109.3	126.5	0.3	126.2	הכנסות ריבית, נטו
43.9	0.9	43.0	47.5	1.0	46.5	סך ההכנסות שאינן מריבית
153.4	1.1	152.3	174.0	1.3	172.7	סך הכנסות
5.6	-	5.6	6.6	-	6.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
112.0	0.6	111.4	119.4	0.7	118.7	הוצאות תפעוליות ואחרות
22.5	0.3	22.2	30.2	0.4	29.8	רווח נקי
2,977.1	0.6	2,976.5	3,429.3	1.1	3,428.2	יתרה ממוצעת של נכסים
3,267.2	0.9	3,266.3	3,613.2	0.9	3,612.3	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
5,247.6	82.1	5,165.5	5,648.3	88.6	5,559.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות
4,959.4	87.4	4,872.0	5,489.4	95.4	5,394.0	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-126.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-109.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 16%. העלייה נובעת בעיקר מגידול בהיקף הפעילות באשראי לציבור. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-47.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-43.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 8%, הנובע מגידול בעמלות מניירות ערך. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-119.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-112.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 8% הנובע מגידול בחלקו היחסי של המגזר מסך פעילות הבנק. הרווח הנקי במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכמו ב-30.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-22.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 34%. הגידול ברווח נבע בעיקר עקב עלייה בהכנסות הריבית, נטו. האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-3,613.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-3,267.2 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017, גידול של 11%. ראה גם פרק סיכון אשראי לאנשים פרטיים. פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-5,489.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-4,959.4 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017, גידול של 11%.

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

להלן נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017				לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018				
מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים גדולים	סך הכל	מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
6.0	3.8	0.4	10.2	6.6	2.0	0.6	9.2	הכנסות ריבית, נטו
2.8	0.8	0.3	3.9	3.2	0.9	0.4	4.5	סך ההכנסות שאינן מריבית
8.8	4.6	0.7	14.1	9.8	2.9	1.0	13.7	סך הכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(1.4)	(2.0)	-	(3.4)	(0.9)	-	-	(0.9)	הוצאות תפעוליות ואחרות
5.8	0.8	0.4	7.0	4.8	0.7	0.6	6.1	רווח נקי
2.8	3.6	0.2	6.6	3.7	1.4	0.2	5.3	יתרה ממוצעת של נכסים
619.9	248.8	65.8	934.5	615.2	243.9	86.0	945.1	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
637.9	238.8	58.6	935.3	603.8	248.5	83.3	935.6	יתרה ממוצעת של התחייבויות
528.3	314.4	151.4	994.1	537.0	176.0	204.9	917.9	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
532.5	326.6	112.1	971.2	512.6	216.7	212.9	942.2	

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017				לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018				
מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים קטנים וזעירים	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
25.7	1.5	5.4	18.8	26.7	1.2	7.6	17.9	הכנסות ריבית, נטו
12.0	1.1	1.7	9.2	12.7	0.9	1.9	9.9	סך ההכנסות שאינן מריבית
37.7	2.6	7.1	28.0	39.4	2.1	9.5	27.8	סך הכנסות
1.7	-	1.0	0.7	(1.3)	-	(2.0)	0.7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
19.1	1.4	2.0	15.7	19.4	1.1	2.9	15.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
10.6	0.7	2.6	7.3	13.4	0.6	5.4	7.4	רווח נקי
979.9	89.2	225.3	665.4	946.1	77.2	251.8	617.1	יתרה ממוצעת של נכסים
935.6	83.3	248.5	603.8	935.3	58.6	238.8	637.9	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
989.1	220.5	212.6	556.0	1,106.2	253.1	301.4	551.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות
942.2	212.9	216.7	512.6	971.2	112.1	326.6	532.5	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-26.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-25.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 4%.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-12.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-12.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6%. הגידול נובע בעיקר מעליה בהיקף עמלות הטיפול באשראי.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-19.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-19.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 2%.

הרווח הנקי של מגזרי העסקים הקטנים והזעירים, הבינוניים והגדולים הסתכמו ב-13.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-10.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 26%. הגידול נובע בעיקר מגידול בהכנסות מימון ומגבייה של חובות פגומים. ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בהכנסות של 1.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה להוצאה של 1.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-935.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-935.6 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-971.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-942.2 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017, גידול של 3%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו ב-13.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-12.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 7%. הגידול נובע משינוי בתמהיל ההשקעות של הבנק.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכמו ב-7.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-6.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 7%, הנובע מגידול בהכנסות המגזר.

סקירת הסיכונים

29	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
29	סיכון אשראי
40	סיכון שוק
47	סיכון נזילות
47	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2017. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2017. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, סיכוני שוק, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכון ציות והלבנת הון.
כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מוכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. תפישת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והחשבונאי הראשי הבלתי תלוי ומונהל הסיכונים הראשי וקו ההגנה השלישי שמקיים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי - מר דורון סגל נושא באחריות מפורשת לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
מר יעקב שורי, מנכ"ל הבנק, משמש כמנהל סיכונים פיננסיים.
גברת רונית עוזיאל, סמנכ"ל, ראש אגף אשראי, משמשת כמנהלת סיכוני האשראי.
מר גבריאל טייטל, סמנכ"ל, ראש אגף בנקאות ונכסי לקוחות, משמש כמנהל סיכון אסטרטגי ומוניטין.
מר דורון סגל, מנהל המחלקה לניהול סיכונים, משמש כמנהל סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית.
עו"ד חוה אלקוני-נוימן, היועצת המשפטית של הבנק, משמשת כמנהלת הסיכונים המשפטיים.
עו"ד לימור אזולאי משמשת כמנהלת סיכוני ציות במסגרת תפקידה כקצין הציות הראשי, ובכלל זה בין היתר, מנהלת סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור, אחראית יחידת האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך וסיכונים חוצי גבולות. כמו כן, מונתה כ- Responsible Officer (הממונה) על יישום הוראות ה-FATCA.
מר רון גריסר, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ משמש כמנהל סיכוני IT.
מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכוני הסייבר.
- ז. סיכונים נוספים כדוגמת סיכוני רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי ההנהלה בתחומים הנתונים לאחריותם.

ח. ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון המתבססת על מדיניות הקבוצה ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. מנהל הסיכונים הראשי כפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.

ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי המחלקה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול היחידה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות ככל שננקטו על ידי היחידה ברבעון הרלוונטי.

יא. הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאנליטיקה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים, ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2017.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה גילויים פיקוחיים נוספים ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2018, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות אשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ-מאזניים הסתכם ב- 74.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 84.5 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017, קיטון בשיעור של 12%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בבנק, עמד ב- 30 בספטמבר 2018 על 1.1%, בהשוואה ל- 1.3% בשנת 2017. 11% מסיכון האשראי הבעייתי בבנק משויכים לענף הבינוי והנדל"ן, 50% לענף הלקוחות הפרטיים, 2% לענף המסחר ו-6% לענף תחבורה ואחסנה. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.1% בהשוואה ל- 1.3% בשנת 2017. למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור 13.1(1) לדוחות הכספיים.

1. סיכון אשראי בעייתי

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
35.4	-	35.4	33.6	-	33.6	29.8	0.1	29.7	סיכון אשראי פגום
5.8	-	5.8	7.7	-	7.7	10.9	-	10.9	סיכון אשראי נחות
43.3	0.2	43.1	36.6	0.2	36.4	33.7	0.4	33.3	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
84.5	0.2	84.3	77.9	0.2	77.7	74.4	0.5	73.9	סך סיכון אשראי בעייתי
									מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
5.8	-	5.8	7.7	-	7.7	10.8	-	10.8	

סיכון אשראי מאזני			30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2017	31 בדצמבר 2017
			במיליוני ש"ח		
2. נכסים שאינם מבצעים					
חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית			25.8	27.7	30.0
3. נכסים פגומים מבצעים					
חובות פגומים בארגון מחדש			3.9	5.9	5.4

4. שינויים בחובות הפגומים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		סיכון אשראי מאזני
2017	2018	2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח						
27.4	27.4	35.4	26.7	47.4	יתרת חובות פגומים לתחילת השנה	
23.1	15.7	23.4	10.1	1.7	סיווגים חדשים	
-	-	(0.1)	*-	-	ביטול סיווגים	
(8.8)	(5.0)	(23.0)	(1.8)	(18.2)	גביית חובות	
(6.3)	(4.5)	(6.0)	(1.4)	(1.2)	מחיקות חשבונאיות	
35.4	33.6	29.7	33.6	29.7	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה	

* נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

5. מדדי סיכון

לשנה שנסתיימה ביום	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום		
	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
31 בדצמבר 2017			
0.95%	0.98%	0.89%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
			מזה:
0.82%	0.66%	0.65%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.13%	0.18%	0.24%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור
1.34%	1.27%	1.11%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
0.24%	0.25%	0.16%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.04%	0.04%	0.18%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.34%	1.33%	1.26%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
164.12%	166.96%	193.27%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור פגום
141.02%	135.84%	141.73%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
3.10%	2.51%	13.24%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2018									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)				
מזה:			הפסדי אשראי (4)		פעילות לווים בישראל				
ייתר	הוצאות	הפסדי	הפסדי	בעייתי	חובות	סך הכל	ביצוע	אשראי	סך
ההפרשה	מחיקות	בגין	חשבונאיות	פגום	(2)		אשראי	(5)	הכל
להפסדי	נטו	אשראי	אשראי	(6)			בעייתי	(6)	
אשראי									
0.1	-	(0.1)	-	-	21.7	23.8	-	19.1	23.8
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.2	(0.1)	3.6	3.8	20.6	154.3	172.6	20.6	145.0	172.6
6.4	-	-	7.1	7.4	154.3	327.1	8.2	315.3	327.9
0.4	1.9	0.1	0.1	0.1	112.3	114.1	0.1	107.3	114.1
0.1	-	-	-	-	15.0	17.6	-	22.4	22.4
1.2	(0.1)	(5.7)	1.6	1.6	116.5	134.9	1.6	129.2	134.9
0.1	-	-	-	-	7.1	12.0	-	7.9	12.0
1.1	0.1	(0.2)	-	4.1	54.0	67.0	4.1	54.4	67.0
-	0.2	0.2	0.2	0.4	3.8	6.0	0.4	5.6	6.0
0.1	-	-	-	-	55.2	59.0	-	59.0	59.0
1.9	0.1	1.4	1.7	2.1	52.7	68.7	2.1	62.9	68.7
0.7	(0.5)	(0.6)	0.1	0.1	188.4	224.5	0.2	220.2	224.5
19.3	1.6	(1.3)	14.6	36.4	935.3	1,227.3	37.3	1,148.3	1,232.9
40.4	4.1	6.6	15.2	37.1	3,613.2	5,474.8	37.1	5,247.2	5,474.8
59.7	5.7	5.3	29.8	73.5	4,548.5	6,702.1	74.4	6,395.5	6,707.7
-	-	-	-	-	1,460.8	1,460.8	-	1,472.5	1,472.5
-	-	-	-	-	621.8	621.8	-	1,282.5	1,282.5
59.7	5.7	5.3	29.8	73.5	6,631.1	8,784.7	74.4	9,150.5	9,462.7
59.7	5.7	5.3	29.8	73.5	6,631.1	8,784.7	74.4	9,150.5	9,462.7

(1) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 6,631.1 מיליוני ש"ח, 676.5 מיליוני ש"ח, 1.5 מיליוני ש"ח ו- 2,153.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2017									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)		
הפסדי אשראי (4)			מזה:				פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי		
יתרת ההפרשה	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	חובות (2)	סך הכל	דירוג ביצוע אשראי (5)	בעייתי (6)	סך הכל
0.1	-	-	-	-	22.6	25.1	25.1	-	25.1
-	-	-	-	-	0.2	0.2	0.2	-	0.2
1.5	-	0.1	0.1	0.2	120.8	135.7	133.0	0.2	135.7
5.9	(0.3)	0.1	9.0	9.0	177.5	268.0	258.7	10.0	269.1
2.3	-	0.1	2.0	2.0	79.3	82.9	80.6	2.0	82.9
0.1	-	-	-	-	16.4	18.5	28.5	-	28.5
6.6	-	0.6	4.7	22.0	145.2	163.1	128.2	22.0	163.1
0.1	-	-	-	-	10.8	15.3	15.3	-	15.3
1.5	0.1	1.1	-	5.7	47.7	60.6	54.4	5.7	60.6
0.6	(0.2)	(0.2)	0.8	0.8	12.5	15.5	14.3	0.8	15.5
0.1	(0.1)	(0.1)	0.1	0.1	53.0	57.2	57.1	0.1	57.2
0.8	(0.1)	0.2	0.3	0.5	51.4	68.9	67.6	0.5	68.9
0.9	-	(0.2)	3.2	3.4	198.2	267.5	260.7	3.4	267.5
20.5	(0.6)	1.7	20.2	43.7	935.6	1,178.5	1,123.7	44.7	1,189.6
37.9	1.7	5.6	13.4	33.2	3,267.2	4,966.4	4,733.7	33.2	4,966.4
58.4	1.1	7.3	33.6	76.9	4,202.8	6,144.9	5,857.4	77.9	6,156.0
-	-	-	-	-	1,300.5	1,300.5	1,315.6	-	1,315.6
-	-	-	-	-	618.0	618.0	1,186.3	-	1,186.3
58.4	1.1	7.3	33.6	76.9	6,121.3	8,063.4	8,359.3	77.9	8,657.9
58.4	1.1	7.3	33.6	76.9	6,121.3	8,063.4	8,359.3	77.9	8,657.9

(1) סיכון אשראי מאזני וחוזך מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 6,121.3 מיליוני ש"ח, 593.5 מיליוני ש"ח, 1.0 מיליוני ש"ח ו- 1,942.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוזך-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2017									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)		
הפסדי אשראי (4)			מזה:				פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי		
יתרת ההפרשה	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	חובות (2)	סך הכל	דירוג ביצוע אשראי (5)	בעייתי (6)	סך הכל
0.1	-	-	-	-	30.4	32.6	32.6	-	32.6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.6	0.1	2.2	1.5	9.8	116.7	134.7	9.8	123.1	134.7
6.2	(0.3)	0.3	7.9	8.1	178.5	260.4	9.0	252.2	261.4
2.3	-	0.1	2.0	2.0	93.7	102.8	2.0	100.9	102.8
0.1	-	-	-	-	16.0	19.1	-	29.2	29.2
6.7	0.2	1.1	4.1	20.9	131.2	147.7	20.9	114.6	147.7
0.1	-	-	-	-	9.7	14.0	-	13.6	14.0
1.4	0.2	1.2	-	5.0	55.1	68.6	5.0	63.0	68.6
-	0.3	(0.3)	0.3	0.3	5.7	7.8	0.3	7.5	7.8
0.2	(0.1)	(0.1)	0.1	0.1	58.6	62.0	0.1	61.9	62.0
0.6	(0.2)	0.3	2.0	2.4	50.5	64.1	2.4	61.3	64.1
0.9	-	(0.6)	2.8	2.8	209.6	263.0	2.9	258.1	263.0
22.2	0.2	4.2	20.7	51.4	955.7	1,176.8	52.4	1,118.0	1,187.9
37.9	1.6	5.5	14.7	32.1	3,385.2	5,099.1	32.1	4,838.2	5,099.2
60.1	1.8	9.7	35.4	83.5	4,340.9	6,275.9	84.5	5,956.2	6,287.1
-	-	-	-	-	1,286.4	1,286.4	-	1,301.4	1,301.4
-	-	-	-	-	618.0	618.0	-	1,169.3	1,169.3
60.1	1.8	9.7	35.4	83.5	6,245.3	8,180.3	84.5	8,426.9	8,757.8

(1) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 6,245.3 מיליוני ש"ח, 576.5 מיליוני ש"ח, 1.0 מיליוני ש"ח ו-1,935.0 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנק מעמיד אשראי צרכני למשקי הבית, המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, שעיקרם במערכת החינוך. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים, משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי, תואם פעילות בנקאית זהירה, תואם לדרישות הפיקוחיות ותואם להיקף פעילות הבנק ולצביונו.

המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי בהתאם לבחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים.

מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנק הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן בהעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה ובקול סנטר. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הבנק בתחום האשראי הצרכני.

הבנק מתמקד באשראי קמעונאי, המאופיין ברמת פיזור גבוהה ורמת סיכון נמוכה. הבנק פועל ליישם מתכונת עבודה סדורה המגדירה, בין היתר, מדיניות ממוקדת לקוח. אוכלוסיית היעד מאופיינת בביטחון תעסוקתי, מקורות הכנסה יציבים וכושר החזר מוכח הזקוקה למימון בתחום הצרכני. חלק מן ההלוואות לאוכלוסייה זו מוענק בין היתר במסגרת מכרז החשב הכללי למתן הלוואות רווחה לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. במסגרת המכרז הבנק מעמיד לעובדי ההוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי כאמור, המוצגות בדוחות הבנק כסיכון אשראי חוץ מאזני. גובה הלוואות החשכ"ל הינן בסכום מירבי של עד 25 אלפי ש"ח ולתקופת זמן של עד 5 שנים, בהתאם לסוגי ההלוואות בתנאי המכרז. תשלומי הלוואות אלו ואחרות מבוצעים בעיקר בניכוי משכר.

כ-78% מהאשראי של אנשים פרטיים הינו בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה מעל 10 אלפי ש"ח. הבנק אינו מעניק הלוואות לדיר. הלוואות אלו ניתנות על ידי חברת האם.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים:

31 בדצמבר 2017		30 בספטמבר 2017		30 בספטמבר 2018	
השינוי באחוזים	במיליוני ש"ח	השינוי באחוזים	במיליוני ש"ח	2018	
					יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות
(6.3)	770.9	(3.1)	745.6	722.6	בכרטיסי אשראי
10.6	2,614.3	14.6	2,521.5	2,890.6	הלוואות אחרות
6.7	3,385.2	10.6	3,267.1	3,613.2	סך הכל סיכון אשראי מאזני
15.9	657.6	15.8	658.0	761.9	מסגרת עו"ש לא מנוצלת
5.2	801.6	6.6	790.7	843.2	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת
(0.1)	254.7	1.6	250.6	254.5	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
8.5	1,713.9	9.4	1,699.3	1,859.6	סך סיכון אשראי חוץ מאזני
7.3	5,099.1	10.2	4,966.4	5,472.8	סך הכל סיכון אשראי כולל
					ממוצע היקף האשראי, כולל משיכות יתר
10.0	3,117.2	15.2	2,977.1	3,429.3	בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים:

השינוי באחוזים	31 בדצמבר 2017	השינוי באחוזים	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
3.4	14.7	13.4	13.4	15.2	סיכון אשראי פגום
26.7	17.2	11.2	19.6	21.8	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
6.6	3,353.3	10.6	3,234.1	3,576.2	סיכון אשראי לא בעייתי
6.7	3,385.2	10.6	3,267.1	3,613.2	סך כל סיכון אשראי
22.2	5.4	(4.3)	6.9	6.6	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
10.2	12.8	20.5	11.7	14.1	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
	0.16%		0.23%	0.24%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי מסך האשראי

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון:

30 בספטמבר 2018					הכנסה קבועה בחשבון*
סיכון אשראי חוץ מאזני	סך הכל סיכון אשראי מאזני	תיק נכסים פיננסיים** הגבוה מ-50 אלפי ש"ח	תיק נכסים פיננסיים** הנמוך מ-50 אלפי ש"ח	במיליוני ש"ח	
80.7 ⁽¹⁾	39.3	2.2	37.1		ללא הכנסה קבועה
489.9	772.7	62.8	709.9		נמוכה מ-10 אלפי ש"ח
571.5	1,362.9	233.1	1,129.8		הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח
717.5	1,438.3	396.8	1,041.5		גבוהה מ-20 אלפי ש"ח
1,859.6	3,613.2	694.9	2,918.3		סך הכל

31 בדצמבר 2017					הכנסה קבועה בחשבון*
סיכון אשראי חוץ מאזני***	סך הכל סיכון אשראי מאזני	תיק נכסים פיננסיים** הגבוה מ-50 אלפי ש"ח	תיק נכסים פיננסיים** הנמוך מ-50 אלפי ש"ח	במיליוני ש"ח	
69.1 ⁽¹⁾	29.3	2.2	27.1		ללא הכנסה קבועה
503.8	963.6	88.0	875.6		נמוכה מ-10 אלפי ש"ח
649.1	1,435.2	246.5	1,188.7		הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח
491.9	957.1	273.1	684.0		גבוהה מ-20 אלפי ש"ח
1,713.9	3,385.2	609.8	2,775.4		סך הכל

(1) כ-89% מהיתרה הינה בגין מכרז החשב הכללי לעובדי הוראה וסטודנטים.

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל מחושבת כממוצע של 3 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

*** סווג מחדש.

להלן התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה):

סיכון אשראי מאזני		תקופה לפירעון
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
במיליוני ש"ח		עד שנה
902.1	849.2	משנה ועד שלוש שנים
466.5	484.3	משלוש שנים ועד חמש שנים
733.4	828.6	מחמש שנים ועד שבע שנים
454.1	580.4	מעל שבע שנים
829.1	870.7	סך הכל
3,385.2	3,613.2	

להלן התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*:

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2018			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
393.2	308.2	85.1	340.8	254.6	86.2	עד 10
217.6	161.6	56.0	174.6	126.1	48.5	מ-10 עד 20
492.4	292.7	199.7	460.7	277.9	182.8	מ-20 עד 40
1,045.0	447.4	597.6	1,077.1	504.1	572.4	מ-40 עד 80
1,488.1	336.8	1,151.3	1,652.7	433.7	1,219.0	מ-80 עד 150
1,330.4	153.6	1,176.8	1,611.1	242.5	1,368.6	מ-150 עד 300
132.3	13.6	118.7	155.8	20.1	135.7	מעל 300
5,099.1	1,713.9	3,385.2	5,472.8	1,859.6	3,613.2	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.
 ** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים.

להלן התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לשינויים בשיעור הריבית:

31 בדצמבר 2017		סוג האשראי
30 בספטמבר 2018	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח		עו"ש
323.5	250.4	כרטיסי אשראי
447.4	472.2	אשראי בריבית משתנה
2,417.6	2,716.0	אשראי בריבית קבועה*
196.7	174.6	סך הכל
3,385.2	3,613.2	

* אשראי בריבית קבועה כולל, בין היתר, אשראי צמוד מדד בסך של 49.1 מיליוני ש"ח, אשר עלול להיות חשוף לגידול בתשלומים.

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2018			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח						
194.6	11.3	183.3	195.3	11.1	184.2	סך אשראי המגובה בביטחונות*
94.6	3.7	90.9	96.5	2.8	93.7	* מזה: בטחונות לא נזילים
100.0	7.6	92.4	98.8	8.3	90.5	בטחונות נזילים

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי למשקי בית

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות וכן באמצעות מגוון רחב של נוהלי אשראי, תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים.

הבנק נותן מענה לצרכי האשראי של הלקוח בהתאם ליכולת ההחזר ודירוג האשראי. כמו כן מציע אשראי ללקוחותיו באופן יזום על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון, מטרות האשראי, פעילות הלקוח בבנק, דירוג סיכון האשראי, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח. הבנק נערך להרחבת היקפי הפעילות במגזר האשראי הצרכני, בין היתר, באמצעות ביצוע סגמנטציה של הלקוחות באופן שמאפשר התמחות והתייחסות מקצועית וזהירה תוך שמירה על סביבת בקרה נאותה וכן באמצעות הרחבת הפעילות הדיגיטלית תאפשר נטילת הלוואות און ליין, תוך שמירה על תיאבון סיכון מידתי.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

לבנק ועובדיו התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונו רב השנים באשראי למשקי הבית. הבנק מכשיר את עובדיו ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעל מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או תסמינים שליליים.

מתוקף תיאבון הסיכון המידתי באשראי, הבנק פועל לפיזור סיכון רחב בין לקוחותיו.

ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה.

במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בעייתי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים, באמצעות מערכת לאיתור מוקדם.

בין השני קיימות מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאתר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי.

הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכוני אשראי צרכני, לרבות עבודת קווי ההגנה הראשון והשני לסיכון זה.

סיכון שוק

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות ריבית כגון: מח"מ, שווי הוגן, מבחני רגישות לשינויים בעקום הריבית.

החשיפה בריבית

סיכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. ביתרות חשבונות העובר ושב שאינן נושאות ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. הבנק קבע כי תקופת הפירעון של יתרת העו"ש היציבה המשמשת בחישוב החשיפה לריבית תהיה למספר שנים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית - השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית:

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018		מגזר
החשיפה בפועל	% המגבלה	החשיפה בפועל	% המגבלה	
3.56%	5.0%	3.42%	5.0%	לא צמוד*
2.95%	3.5%	2.40%	3.5%	צמוד מדד*
0.13%	1.0%	0.20%	1.0%	מט"ח וצמוד מט"ח**

* כתוצאה מתרחיש של ירידה מקבילה של 1% בעקום הריבית.

** כתוצאה מתרחיש של עליה מקבילה של 1% בעקום הריבית.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים
להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שווים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הריבית על שווים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פרטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:
1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית):

ליום 30 בספטמבר 2018 (במיליוני ש"ח)			מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽²⁾
			לא צמוד	צמוד למדד	דולר
			סך הכל	אחר	סך הכל
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾			6,630.3	962.5	270.9
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ⁽³⁾			3.1	-	14.7
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾⁽⁵⁾			(6,169.2)	(892.5)	(274.7)
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ⁽³⁾			(3.1)	-	(13.5)
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים			461.1	70.0	(2.6)

ליום 30 בספטמבר 2017 (במיליוני ש"ח)			מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽²⁾
			לא צמוד	צמוד למדד	דולר
			סך הכל	אחר	סך הכל
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾			6,025.3	914.6	264.4
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ⁽³⁾			-	-	13.7
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾⁽⁵⁾			(5,518.5)	(920.1)	(267.5)
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ⁽³⁾			-	-	(13.4)
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים			506.8	(5.5)	(2.8)

ליום 31 בדצמבר 2017 (במיליוני ש"ח)			מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽²⁾
			לא צמוד	צמוד למדד	דולר
			סך הכל	אחר	סך הכל
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾			6,340.2	947.8	266.3
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ⁽³⁾			-	-	13.4
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾⁽⁵⁾			(5,849.2)	(914.5)	(269.0)
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ⁽³⁾			-	-	(12.9)
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים			491.0	33.3	(2.2)

הערות בעמוד הבא

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים
בשיעורי ריבית⁽⁴⁾⁽⁶⁾

ליום 30 בספטמבר 2017
(במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2017
(במיליוני ש"ח)

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי
ריבית (4)(6)

(6) מדידה זו כוללת את השפעת הרגישות של ההתחייבות האקטוארית לעובדים, אשר נאמדת בירידה בשווי ההוגן בסך של כ-7.9 מיליון ש"ח ליום 30.9.18 (כ- 8.1 מיליון ש"ח ליום 31.12.17), בתרחיש ירידה של 1% בריבית ואינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים בריבית, אשר נאמדת בירידה בשווי הנכסים בסך של כ-6.3 מיליון ש"ח ליום 30.9.18 (כ- 6.8 מיליון ש"ח ליום 31.12.17) בתרחיש עליה של 1% בריבית.

החשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2018										
משך חיים ממוצע אפקטיבי*	שיעור תשואה פנימי	סך כל השווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי*	שיעור תשואה פנימי	סך כל השווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מל 10 עד 20 שנים	מל 5 עד 10 שנים	מל 3 עד 5 שנים	מל שנה עד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד שנה	מל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד 3 חודשים
בשנים	אחוזים		בשנים	אחוזים									
מטבע ישראלי לא צמוד													
0.36	1.47	5,963.3	0.33	1.21	6,630.3	4.4	0.4	34.3	165.7	564.1	348.8	475.8	5,036.8
0.03		0.7	0.22		3.1						1.7	0.4	1.0
**0.36	1.47	5,964.0	**0.33	1.21	6,633.4	4.4	0.4	34.3	165.7	564.1	350.5	476.2	5,037.8
0.19	1.09	5,407.2	0.17	0.98	6,102.1		4.1	3.4	48.7	385.6	168.7	121.2	5,370.4
0.03		0.7	0.22		3.1						1.7	0.4	1.0
**0.19	1.09	5,407.9	**0.17	0.98	6,105.2		4.1	3.4	48.7	385.6	170.4	121.6	5,371.4
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר													
							(3.7)	30.9	117.0	178.5	180.1	354.6	(333.6)
החשיפה המצטברת במגזר													
							523.8	523.8	527.5	496.6	379.6	201.1	21.0 (333.6)
מטבע ישראלי צמוד למדד													
1.98	0.77	923.9	1.58	0.71	962.5		8.1	27.9	121.7	129.9	656.0	8.8	10.1
**1.98	0.77	923.9	**1.58	0.71	962.5		8.1	27.9	121.7	129.9	656.0	8.8	10.1
3.62	1.05	925.4	3.30	0.85	892.5		106.1	103.6	104.6	189.5	360.5	8.0	20.2
**3.62	1.05	925.4	**3.30	0.85	892.5		106.1	103.6	104.6	189.5	360.5	8.0	20.2
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר													
							(98.0)	(75.7)	17.1	(59.6)	295.5	0.8	(10.1)
החשיפה המצטברת במגזר													
							70.0	70.0	168.0	243.7	226.6	286.2	(9.3) (10.1)

הערות בסוף הטבלאות.

החשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2018												
משך חיים	שיעור	סך כל	משך חיים	שיעור	סך כל	ללא	מל	מל	מל	מל	מל	מל	מל	עם דרישה	
ממוצע	תשואה	השווה	ממוצע	תשואה	השווה	תקופת	מל	מל	מל	מל	מל	מל	מל	עד 3 חודשים	
אפקטיבי**	פנימי	השווה	אפקטיבי**	פנימי	ההוגן	פרעון	20 שנים	20 שנים	10 שנים	5 שנים	3 שנים	שנה עד 3 שנים	3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
אחוזים			אחוזים			בשנים									
בשנים			בשנים			בשנים									
מט"ח וצמוד מט"ח***															
1.04	1.56	389.9	1.85	1.53	415.8			99.5	10.4	6.2	114.8	67.2	117.7	נכסים פיננסיים*	
0.15		45.5	0.12		113.9				0.3	0.4	1.8	14.2	97.2	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	
**0.95	1.56	435.4	**1.48	1.53	529.7			99.5	10.7	6.6	116.6	81.4	214.9	סה"כ שווי הוגן	
0.04	1.21	392.1	0.03	2.32	418.2						1.5	10.7	13.0	393.0	התחייבויות פיננסיות*
7.51		45.4	6.10		113.2			100.5	7.3	1.6	2.3	0.5	1.0		מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
**0.81	1.21	437.5	**1.33	2.32	531.4			100.5	7.3	3.1	13.0	13.5	394.0		סה"כ שווי הוגן
החשיפה לשינויים בשיעור הריבית במגזר															
(179.1) 67.9 103.6 3.5 3.4 (1.0)															
החשיפה המצטברת במגזר															
(179.1) (111.2) (7.6) (4.1) (0.7) (1.7) (1.7)															
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית															
נכסים פיננסיים*															
0.60	1.19	7,277.1	0.56	1.10	8,008.6	4.4		8.5	161.7	297.8	700.2	1,119.6	551.8	5,164.6	
0.15		46.2	0.12		117.0					0.3	0.4	3.5	14.6	98.2	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
0.00		0.3	0.00		0.2	0.2									אופציות (במונחי נכס הבסיס)
**0.60	1.19	7,323.6	**0.55	1.10	8,125.8	4.6		8.5	161.7	298.1	700.6	1,123.1	566.4	5,262.8	סה"כ שווי הוגן
0.66	1.07	6,724.7	0.54	1.10	7,412.8			110.2	107.0	153.3	576.6	539.9	142.2	5,783.6	התחייבויות פיננסיות*
7.39		46.1	5.94		116.3			100.5	7.3	1.6	4.0	0.9	2.0		מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
0.01		0.3	0.00		0.2	0.2									אופציות (במונחי נכס הבסיס)
**0.70	1.07	6,771.1	**0.62	1.10	7,529.3	0.2		110.2	207.5	160.6	578.2	543.9	143.1	5,785.6	סה"כ שווי הוגן
החשיפה לשינויים בשיעור הריבית במגזר															
(522.8) 423.3 579.2 122.4 137.5 (45.8) (101.7)															
החשיפה המצטברת במגזר															
(522.8) (99.5) 479.7 602.1 739.6 693.8 592.1 592.1															
בנוסף, חשיפה לריבית בגין התחייבות לזכויות עובדים, ברוטו- פנסיה ופיצויים															
1.2 0.3 4.5 7.4 3.5 16.2 25.6 8.4 67.1 1.62 10.0															

הערות בסוף הטבלאות.

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד (המשך)

הערות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15' בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 15' בדוח הכספי.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בבאור 15' בדוח הכספי.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.
- ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- *** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

חשיפת הבסיס

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי⁽¹⁾ בפועל, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון (במיליוני ש"ח):

תקרת החשיפה המאושרת כ- מההון הפנוי	% מההון הפנוי ליום		חשיפת ההון הפנוי		
	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
אין	92.57%	88.61%	541.9	562.8	לא צמוד
-30% / +60%	7.14%	11.06%	41.8	70.3	צמוד מדד
±1	0.30%	0.33%	0.3	2.1	מט"ח וצמוד מט"ח

(1) הון עצמי בניכוי נכסים שאינם כספיים ובתוספת הפרשה להפסדי אשראי קבוצתי בניכוי מס נדחה.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 בספטמבר 2018 (במיליוני ש"ח).

המידדה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

31.12.2017	30.9.2018	
דולר	דולר	אחוז שינוי בשער החליפין (2)
0.1	0.1	ירידה של 5%
0.2	0.3	ירידה של 10%
(0.1)	(0.1)	עליה של 5% (1)
(0.2)	(0.3)	עליה של 10% (1)

הערות:

(1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

(2) תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.

(3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.

(4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2018 (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

31.12.2017	30.9.2018	
		אחוז שינוי במדד
7.7	6.8	ירידה של 3%
(1.4)	2.1	עליה של 3%

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
		עסקאות גידור
20.8	84.3	חוזי ריבית
		עסקאות ALM אחרות
24.8	25.6	חוזי ריבית
3.2	5.0	חוזי מטבע חוץ
55.2	22.1	חוזים בגין מניות
104.0	137.0	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

למידע המפורט האיכותי והכמותי על סיכון הריבית הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון נזילות

למידע בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

עיקר הנכסים הנזילים בבנק, הכוללת מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמה ליום 30 בספטמבר 2018 ב-2.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-2.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017. מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-2.2 מיליארד ש"ח, וכ-0.7 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס הפקדונות לאשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2018, עומד על 145.2%, בהשוואה ל-146.0% ב-31 בדצמבר 2017. בסוף ספטמבר 2018 הסתכמו פקדונות הציבור ואגרות החוב בכ-7.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-6.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על העדפת גיוס מקורות לטווחי זמן ארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות.

הבנק מנטר את היקף וריכוזיות המקורות ע"פ קריטריונים שונים, כגון: לפי גודל ומח"מ באופן שוטף, ומציב יעדים ומגבלות להיקף הפקדונות הגדולים ולתמהיל המקורות בכלל.

במגזר צמוד המדד, הן המקורות והן השימושים פרוסים לטווח בינוני. במגזר השקלי הלא צמוד, ובמגזר מטבע החוץ, לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יישארו לאורך זמן. השימושים במגזרים אלו הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני - ארוך. שינוי קל במדד לא משפיע מהותית על חשיפות הבנק. ככלל, חשיפות המטבע של הבנק הינן נמוכות (ראה פרק סיכונים שוק), כאשר הבנק מנהל את חשיפות ההצמדה בשוטף.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2017
1	74.4	116.4
2	55.4	75.3
3	44.5	50.6

סיכונים תפעוליים

למידע אודות הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם ובכלל זה בנושא המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר - ראה בדוח שנתי 2017 ובדוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2017 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון, ראה פרק "סקירת הסיכונים" בדוחות הכספיים לשנת 2017. לא חל שינוי בטבלת גורמי הסיכון במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון לשנת 2017 ולא חל בה שינוי.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ב-30 בספטמבר 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

יעקב שורי
מנהל כללי

אילן בצרי
יו"ר הדירקטוריון

15 בנובמבר 2018

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יעקב שורי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

יעקב שורי
מנהל כללי

15 בנובמבר 2018

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, אלון שפירא, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

תמצית דוחות כספיים ביניים

52	דוח סקירה של ראוי החשבון המבקרים
52	תמצית דוח רווח והפסד
54	תמצית דוח על הרווח הכולל
55	תמצית מאזן
56	תמצית דוח על השינויים בהון
58	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
60	באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מסד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מסד בע"מ וחברת הבת שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

15 בנובמבר 2018

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	באור	
2017	2017 2018	2017 2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
206.7	152.5 177.7	49.7 61.7	(2)	הכנסות ריבית
9.1	6.7 13.5	(1.7) 3.2	(2)	הוצאות (הכנסות) ריבית
197.6	145.8 164.2	51.4 58.5		הכנסות ריבית, נטו
9.7	7.3 5.3	2.5 (1.3)	(13),(6)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
187.9	138.5 158.9	48.9 59.8		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
2.2	1.6 2.0	2.2 1.8	(3)	הכנסות שאינן מריבית
75.4	55.9 60.0	18.6 20.0		הכנסות מימון שאינן מריבית
0.2	*- 0.3	(0.2) 0.1		עמלות
77.8	57.5 62.3	20.6 21.9		הכנסות (הוצאות) אחרות
				סך כל ההכנסות שאינן מריבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
*92.6	*69.0 73.0	*23.1 25.6		משכורות והוצאות נלוות
30.7	23.5 19.9	7.6 6.8		אחזקה ופחת בניינים וציוד
*58.6	*40.3 47.7	*13.5 17.5		הוצאות אחרות
181.9	132.8 140.6	44.2 49.9		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
83.8	63.2 80.6	25.3 31.8		רווח לפני מיסים
31.0	23.5 29.9	9.3 11.9		הפרשה למיסים על הרווח
52.8	39.7 50.7	16.0 19.9		רווח נקי
				רווח למניה רגילה (בש"ח)
0.35	0.26 0.33	0.10 0.13		רווח בסיסי ומדולל

* סווג מחדש לאור יישום תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה, בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה. ראה באור ד.1 (3) להלן.

א. שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבוני ראשי

י. שורי
מנהל כללי

א. בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 15 בנובמבר 2018

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל⁽¹⁾ לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
52.8	39.7	50.7	16.0	19.9	רווח נקי
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו					
4.0	2.9	(3.2)	0.3	(0.2)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים(2)
(1.2)	(1.2)	(0.3)	(1.7)	(0.6)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
2.8	1.7	(3.5)	(1.4)	(0.8)	השפעת המס המתייחס
(1.0)	(0.6)	1.2	0.5	0.3	רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים
1.8	1.1	(2.3)	(0.9)	(0.5)	הרווח הכולל
54.6	40.8	48.4	15.1	19.4	

(1) ראה באור 4.

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2018

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	באור	
נכסים			
2,178.7	1,957.6	2,238.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
576.5	593.5	676.5	ניירות ערך (מזה: 5,571.7, 5,588.8, 6,671.7, בהתאמה, בשווי הוגן) (5)
4,340.9	4,202.8	4,548.5	אשראי לציבור (13),(6)
(58.1)	(56.1)	(57.4)	הפרשה להפסדי אשראי (13),(6)
4,282.8	4,146.7	4,491.1	אשראי לציבור, נטו
618.0	618.0	621.8	אשראי לממשלה (7)
37.4	37.0	36.5	בניינים וציוד
1.0	1.0	1.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים (11)
38.4	38.7	38.9	נכסים אחרים
7,732.8	7,392.5	8,105.1	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
6,253.8	5,960.3	6,520.3	פקדונות הציבור (8)
362.1	344.3	394.1	פקדונות מבנקים
0.6	0.6	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (11)
			התחייבויות אחרות (מזה: 2.0, 2.2, 2.3, בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים)
524.4	509.2	549.5	
7,140.9	6,814.4	7,464.8	סך כל ההתחייבויות
591.9	578.1	640.3	הון
7,732.8	7,392.5	8,105.1	סך כל ההתחייבויות והון

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. דוח על השינויים בהון לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר (בלתי מבוקר)

הון הנפרע	התחייבויות צמיתות	פרמיה על המניות	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	0.4	593.2	620.9
יתרה ליום 30 ביוני 2018							
רווח נקי בתקופה							
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
					(0.5)		(0.5)
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(0.1)	613.1	640.3
יתרה ליום 30 בספטמבר 2018							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	2.4	533.3	563.0
יתרה ליום 30 ביוני 2017							
רווח נקי בתקופה							
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
					(0.9)		(0.9)
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	1.5	549.3	578.1
יתרה ליום 30 בספטמבר 2017							

ב. דוח על השינויים בהון לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר (בלתי מבוקר)

הון הנפרע	התחייבויות צמיתות	פרמיה על המניות	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	2.2	562.4	591.9
יתרה ליום 1 בינואר 2018							
רווח נקי בתקופה							
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
					(2.3)		(2.3)
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(0.1)	613.1	640.3
יתרה ליום 30 בספטמבר 2018							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	0.4	549.6	577.3
יתרה ליום 1 בינואר 2017							
רווח נקי בתקופה							
דיבידנד							
						(40.0)	(40.0)
					1.1		1.1
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	1.5	549.3	578.1
יתרה ליום 30 בספטמבר 2017							

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (המשך)

ג. דוח על השינויים בהון לשנת 2017 (מבוקר)

סך הכל הון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סה"כ הון הנפרע וקרנות הון	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	פרמיה על המניות	התחייבויות צמיתות	הון הנפרע	
577.3	549.6	0.4	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3	יתרה ליום 1 בינואר 2017
52.8	52.8							רווח נקי בתקופה
(40.0)	(40.0)							דיבידנד
								הפסד כולל אחר, נטו לאחר
1.8		1.8						השפעת המס
591.9	562.4	2.2	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2017	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
52.8	39.7	50.7	16.0	19.9
רווח נקי לתקופה				
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:				
5.0	3.7	3.0	1.0	1.0
9.7	7.3	5.3	2.5	(1.3)
פחת על בניינים וציוד				
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
(3.9)	(3.8)	(0.7)	(2.7)	(0.4)
הפסד (רווח) רווח ממכירות ניירות ערך זמינים למכירה				
(2.2)	(1.0)	0.5	(0.1)	0.3
מיסים נדחים, נטו				
3.8	1.5	2.8	1.4	3.4
שינוי בהתחייבויות נטו בגין זכויות עובדים				
11.4	15.9	7.5	6.0	1.8
הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון				
16.8	5.4	(8.3)	6.6	(1.7)
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים				
שינוי נטו בנכסים שוטפים:				
(0.1)	(0.1)	(0.5)	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
2.0	0.5	(0.9)	0.6	1.0
נכסים אחרים				
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:				
(0.3)	(0.3)	0.3	-	(0.7)
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
3.3	(6.4)	(1.6)	(6.8)	2.3
התחייבויות אחרות				
*98.3	*57.0	58.1	*17.9	25.6
מזומנים נטו מפעילות שוטפת				

* סווג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם באור 1.ד.2 (2) להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2017	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה					
*(390.1)	*(470.4)	(174.8)	*(202.3)	(116.7)	שינוי נטו בפקדונות בבנקים
*(414.7)	*(279.0)	(188.9)	*(60.7)	24.9	שינוי נטו באשראי לציבור
-	-	(3.8)	0.2	(1.2)	שינוי נטו באשראי לממשלה
(284.5)	(215.9)	(222.6)	(130.6)	(16.1)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
450.8	369.2	61.2	166.0	38.2	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
39.7	35.4	51.4	4.2	0.6	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(3.7)	(2.0)	(2.1)	(0.7)	(1.0)	רכישת בניינים וציוד
*(602.5)	*(562.7)	(479.6)	*(223.9)	(71.3)	מזומנים נטו מפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון					
*36.3	*18.5	32.0	*(8.6)	74.6	שינוי נטו בפקדונות מבנקים
*533.1	*239.6	266.5	*52.9	103.6	שינוי נטו בפקדונות הציבור
(40.0)	(40.0)	-	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
*529.4	*218.1	298.5	*44.3	178.2	מזומנים נטו מפעילות מימון
25.2	(287.6)	(123.0)	(161.7)	132.5	גידול (קיטון) במזומנים
1,178.8	1,178.8	1,187.2	1,054.1	938.3	יתרת מזומנים לתחילת תקופה
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים					
(16.8)	(5.4)	8.3	(6.6)	1.7	
1,187.2	885.8	1,072.5	885.8	1,072.5	יתרת מזומנים לסוף תקופה
ריבית ומיסים ששולמו והתקבלו					
223.1	162.9	187.8	51.1	62.4	ריבית שהתקבלה
13.1	8.2	13.9	2.4	4.6	ריבית ששולמה
47.4	36.7	41.5	12.7	15.7	מיסים על הכנסה ששולמו
1.8	1.8	1.5	-	-	מיסים על הכנסה שהתקבלו

* סווג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם באור ד.ד. (2) להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

באור 1: עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק מסד הינו תאגיד בישראל הנמצא בבעלות של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ, בעל השליטה בבנק (51%) ושל מסד אחזקות בע"מ (49%). תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 והבאורים הנלווים להם (להלן: "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 15 בנובמבר 2018.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחיות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אילו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות.
2. דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.
3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

להלן תיאור מהות השינויים שנגקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015, פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה, התקן יישום החל מיום 1 בינואר 2018.

התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

- זיהוי החוזה עם הלקוח
 - זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה
 - קביעת מחיר העסקה
 - הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות
 - הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע
- בהתאם להוראות התקן, הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. כמו כן, התקן (אשר משולב בחלקו עם הוראות תת נושא 20-610 בקודיפיקציה) כולל הוראות בדבר רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים.
- בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.
- התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת נושא 310 בקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.
- בהתאם להוראות התקן החדש, אופן ההכרה בהכנסות מגריעה של נכסים לא פיננסיים (לרבות נדל"ן) תיבחן בדרך המשקפת העברת שליטה חלף ההוראות הקיימות כיום, אשר קשיחות יותר בהשוואה להוראות החדשות. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
 - רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
 - רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
 - דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
 - דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
 - מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".
- ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

ביום 1 בינואר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה. התיקון מבהיר כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלות השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות אחרות. יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון, במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפשר היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה. נדרש ליישם את ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארה"ב, בשינויים המתחייבים. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי, לרבות הצגה מחדש של מספרי השוואה לתקופות קודמות במטרה להתאימם להוראות החדשות.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. עדכון תקינה בנושא חייבים ("receivables")

בחודש מרס 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2017-08 (להלן - "התיקון") בדבר הפחתת פרמיה על אגרות חוב שנרכשו בעלות אופציית פרעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות. בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על אגרות חוב בעלות אופציית פרעון מוקדם על-ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפרעון המוקדם ביותר. ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים, להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות

ביום 2 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות". תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד יירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2020 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. כמו כן, הובהר כי תאגידים בנקאיים נדרשים לכלול גילוי כמותי על ההשפעה הצפויה של עדכון הטיפול החשבונאי בחכירות, לא יאוחר מהדוח הכספי לרבעון השני של שנת 2019.

הבנק בוחר את ההשפעה של החוזר על דוחותיו הכספיים.

3. אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן

חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות, כמפורט להלן:

(א) הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדירור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2021 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה. הבנק בוחן את ההשפעה של המכתב על דוחותיו הכספיים.

(ב) הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-01. המטרות העיקריות של הכללים החדשים הינן לפשט את מודל הדיווח על מכשירים פיננסיים ולספק למשתמשים בדוחות מידע יותר שימושי לצורך קבלת החלטות.

בנוסף, ביום 30 באוגוסט 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים". במסגרת החוזר כאמור, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים הינם:

- השקעות במניות זמינות למכירה שיש להן שווי הוגן זמין - שינויים בשווי ההוגן שטרם מומשו של מניות אלה יוכרו באופן שוטף ישירות בדוח רווח והפסד במקום ברווח הכולל האחר;
 - השקעות במניות שאין להן שווי הוגן זמין - השקעות אלו שמצוגות היום לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), יוצגו ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים של מניות של אותו מנפיק. קיימת אפשרות למדידה שוטפת לפי שווי הוגן, בכפוף לתנאים שנקבעו בהוראה;
 - ביאור שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - עודכנו שיטות קביעת השווי ההוגן לצורך עריכת הביאור על שווי הוגן של מכשירים פיננסיים. כמו כן, הובהר כי התאגידים הבנקאיים רשאים ליישם שיטות פרקטיות תוך הפעלת שיקול דעת בעת יישום העדכון לצורך חישוב שווי הוגן של מכשירים פיננסיים שנמדדים בדוחות הכספיים בעלות מופחתת ואינם נסחרים בשוק פעיל; וכן
 - השקעות באגרות חוב - החוזר אינו משנה את המדידה והגילוי על ירידות ערך של אגרות חוב וכן אינו דורש להוסיף גילוי בדבר תקופות לפירעון של אגרות חוב כפי שנדרש בקודיפיקציה.
- התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019. במועד היישום לראשונה, הרווחים ו/או ההפסדים שטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה שרשומים בקרן הון יסווגו מחדש לעודפים. הבנק בוחן את ההשפעה של המכתב על דוחותיו הכספיים.

במסגרת חוזר המפקח מיום 2 ביולי 2018, הוארכה הוראת המעבר שמנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", עד ליום 1 בינואר 2021.

(ג) מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ופעילויות גידור, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2017-12. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את הדיווח הכספי על יחסי גידור, באופן שישקף בצורה טובה יותר את התוצאות הכלכליות של פעילויות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי באמצעות שינויים ביעוד, במדידה ובהצגה של תוצאות הגידור.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: הכללים מרחיבים את היכולת של תאגידים בנקאיים לגדר רכיבי סיכון מסוימים, ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים; הכללים מקלים ומפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור, בעיקר באמצעות הקלה בדרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור; וכן הכללים מעדכנים את הגילוי על הפעילויות של התאגידים הבנקאיים במכשירים נגזרים.

בנוסף, ביום 30 באוגוסט 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים".

במסגרת החוזר כאמור, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. כמו כן, הותאמה מתכונת הגילוי לדוחות הכספיים של בנקים בארה"ב.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019.

הבנק בוחר את ההשפעה של המכתב על דוחותיו הכספיים.

באור 2: הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2017	2018	2017	2018
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
א. הכנסות (הוצאות) ריבית על נכסים ⁽¹⁾			
141.2	158.9	47.3	55.6
-	3.8	(0.3)	1.3
0.5	0.4	0.2	0.1
7.3	11.0	2.3	3.7
3.5	3.6	0.2	1.0
152.5	177.7	49.7	61.7
סך כל הכנסות הריבית			
ב. הכנסות (הוצאות) ריבית על התחייבויות			
(5.5)	(9.7)	0.5	(2.4)
(1.2)	(3.8)	1.2	(0.8)
(6.7)	(13.5)	1.7	(3.2)
145.8	164.2	51.4	58.5
סך הכנסות ריבית, נטו			
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ⁽²⁾			
(0.1)	(0.2)	-	(0.1)
הוצאות ריבית			
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב			
0.2	0.2	0.1	*-
3.3	3.4	0.1	1.0
3.5	3.6	0.2	1.0
סך הכל כלול בהכנסות ריבית			

*נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3: הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2017	2018	2017	2018
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים			
(0.6)	0.5	(0.2)	0.7
(1) הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM			
(0.6)	0.5	(0.2)	0.7
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים			
א.2. מהשקעה באגרות חוב			
3.4	0.7	2.3	0.4
(2) רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה			
3.4	0.7	2.3	0.4
סך הכל מהשקעה באג"ח			
(1.3)	*-	*-	*-
א.3. הפרשי שער, נטו			
-	0.7	-	0.7
(3) א.4. רווחים ממימוש החזקת מניות הבורסה			
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
1.5	1.9	2.1	1.8

* נמוך מ-50 אלפי ש"ח

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) לפרטים נוספים ראה באור 2.5.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר**				
0.1	0.1	0.1	*-	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
-	*-	-	*-	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו
0.1	0.1	0.1	-	סך הכל מפעילויות מסחר***
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון:				
-	*-	-	*-	חשיפת ריבית
0.1	0.1	0.1	*-	חשיפה למניות
0.1	0.1	0.1	-	סך הכל

* נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

** כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

*** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

באור 4 : רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
0.4	0.8	(0.4)	יתרה ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)
(0.5)	(0.4)	(0.1)	שינוי נטו במהלך התקופה
(0.1)	0.4	(0.5)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
2.4	1.7	0.7	יתרה ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)
(0.9)	(1.1)	0.2	שינוי נטו במהלך התקופה
1.5	0.6	0.9	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
2.2	0.6	1.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(2.3)	(0.2)	(2.1)	שינוי נטו במהלך התקופה
(0.1)	0.4	(0.5)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
0.4	1.4	(1.0)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
1.1	(0.8)	1.9	שינוי נטו במהלך התקופה
1.5	0.6	0.9	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2017 (מבוקר)

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
0.4	1.4	(1.0)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
1.8	(0.8)	2.6	שינוי נטו במהלך התקופה
2.2	0.6	1.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

באור 4: רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 30 בספטמבר 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						בלתי מבוקר
2017			2018			
לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים						
למכירה לפי שווי הוגן						
2.6	(0.9)	1.7	0.2	(0.1)	0.1	רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(2.3)	0.8	(1.5)	(0.4)	0.2	(0.2)	רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד(1)
0.3	(0.1)	0.2	(0.2)	0.1	(0.1)	שינוי נטו במהלך התקופה
הטבות לעובדים						
(1.6)	0.6	(1.0)	(0.5)	0.2	(0.3)	הפסד אקטוארי נטו
(0.1)	*-	(0.1)	(0.1)	*-	(0.1)	רווחים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד(2)
(1.7)	0.6	(1.1)	(0.6)	0.2	(0.4)	שינוי נטו במהלך התקופה
(1.4)	0.5	(0.9)	(0.8)	0.3	(0.5)	סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. לפירוט נוסף ראה באור 8א.

באור 4: רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 30 בספטמבר 2017

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	לפני מס	השפעת המס	לאחר מס
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים					
למכירה לפי שווי הוגן					
6.3	(2.2)	4.1	0.9	(1.6)	(2.5)
הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד (1)					
(3.4)	1.2	(2.2)	0.2	(0.5)	(0.7)
2.9	(1.0)	1.9	1.1	(2.1)	(3.2)
שינוי נטו במהלך התקופה הטבות לעובדים					
(1.0)	0.3	(0.7)	0.1	(0.1)	(0.2)
הפסד אקטוארי נטו רווחים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (2)					
(0.2)	0.1	(0.1)	-	(0.1)	(0.1)
(1.2)	0.4	(0.8)	0.1	(0.2)	(0.3)
1.7	(0.6)	1.1	1.2	(2.3)	(3.5)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017			מבוקר
לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
7.9	(2.8)	5.1	רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(3.9)	1.4	(2.5)	רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד (1)
4.0	(1.4)	2.6	שינוי נטו במהלך התקופה
הטבות לעובדים			
(1.0)	0.3	(0.7)	הפסד אקטוארי נטו
(0.2)	0.1	(0.1)	רווחים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד(2)
(1.2)	0.4	(0.8)	שינוי נטו במהלך התקופה
2.8	(1.0)	1.8	סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. לפירוט נוסף ראה באור 8א.

באור 5: ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)					30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל
הערך במאזן	עלות מופחתת	מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן (1)	הערך במאזן	עלות מופחתת	מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן (1)	
4.7	4.7	0.7	-	5.4	4.8	4.8	0.6	-	5.4	
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון										4.8
רווח כולל אחר מצטבר					רווח כולל אחר מצטבר					ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב- של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (1)	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (1)	
568.3	567.1	2.0	1.2	568.3	660.7	661.5	1.2	2.1	660.7	
14.1	13.9	0.2	-	14.1	10.2	10.1	0.1	-	10.2	
6.4	6.0	0.4	-	6.4	0.8	0.7	0.1	-	0.8	
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה										671.7
588.8	587.0	2.6 (2)	1.2 (2)	588.8	671.7	672.3	1.4 (2)	2.1 (2)	671.7	
סך כל ניירות הערך										676.5
593.5	591.7	3.3	1.2	593.5	677.1	677.1	2.0	2.1	677.1	

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

באור 5: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון				
4.8	4.8	0.6	*-	5.4
של אחרים בישראל				
4.8	4.8	0.6	*-	5.4
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון				
רווח כולל אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (1)
ב. ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב-				
551.4	549.1	2.6	0.6	551.4
של ממשלת ישראל				
13.9	13.8	0.1	-	13.9
של מוסדות פיננסיים בישראל				
6.4	6.1	0.3	-	6.4
של אחרים בישראל				
571.7	569.0	(2)3.0	(2)0.6	571.7
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה				
576.5	573.8	3.6	0.6	577.1
סך כל ניירות הערך				

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

באור 5: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

30 בספטמבר 2018						בלתי מבוקר
12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו			הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן
סה"כ	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	0-20%	שווי הוגן	
(0.6)	(0.6)	13.7	(1.5)	(1.5)	265.9	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
(0.6)	(0.6)	13.7	(1.5)	(1.5)	265.9	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

30 בספטמבר 2017						בלתי מבוקר
12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו			הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן
סה"כ	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	0-20%	שווי הוגן	
(1.1)	(1.1)	90.6	(0.1)	(0.1)	28.8	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
-	-	-	*-	*-	1.5	של מוסדות פיננסיים בישראל
(1.1)	(1.1)	90.6	(0.1)	(0.1)	30.3	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2017						מבוקר
12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו			הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן
סה"כ	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	0-20%	שווי הוגן	
(0.5)	(0.5)	88.2	(0.1)	(0.1)	6.9	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
(0.5)	(0.5)	88.2	(0.1)	(0.1)	9.2	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

באור 5: ניירות ערך (המשך)

ד. ביום 7 בספטמבר 2017, אישר בית המשפט תכנית הסדר, שהוגשה על ידי הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "הבורסה"), במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות. על פי תכנית ההסדר הוקצו לחברי הבורסה הנוכחיים מניות בבורסה, כשחלקו של הבנק הסתכם ב-0.15%.

ביום 29 בדצמבר 2017, פנתה הבורסה לבעלי מניותיה לקבל מהם הצעות למכירת מניותיה המוחזקות על ידם לבורסה או לצד ג' אליו תמחה הבורסה את זכותה לפי שיקול דעתה (להלן - "הרוכש"), במחיר המשקף לכלל מניות הבורסה שווי של 500 מיליון ש"ח.

ביום 18 בינואר 2018, נענה הבנק לפניית הבורסה והגיש לה הצעה למכירת 0.15% מהון מניות הבורסה המוחזקות על ידי הבנק.

ביום 27 באוגוסט 2018 הושלמה עסקה בה נמכרו החזקות הבנק בשיעור של 0.15% מהון המניות של הבורסה תמורת סך של כ- 0.7 מיליון ש"ח, אשר שולם לבנק, ומשקף שווי של 500 מיליוני ש"ח לכלל הון המניות של הבורסה. בגין העסקה רשם הבנק בדוחות רבעון זה רווח בסכום של כ- 0.6 מיליוני ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות(1), אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2018	
	מסחרי	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
יתרת חוב רשומה:						
חובות שנבדקו על בסיס פרטני	825.5	18.4	843.9	2,082.6	2,926.5	
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	109.8	3,594.8	3,704.6	-	3,704.6	
סך הכל*	935.3	3,613.2	4,548.5	2,082.6	6,631.1	
* מזה:						
חובות בארגון מחדש	5.2	14.1	19.3	-	19.3	
חובות פגומים אחרים	9.3	1.1	10.4	-	10.4	
סך הכל חובות פגומים	14.5	15.2	29.7	-	29.7	
חובות בפיגור 90 ימים או יותר	4.2	6.6	10.8	-	10.8	
חובות בעייתיים אחרים	17.3	15.2	32.5	-	32.5	
סך הכל חובות בעייתיים	36.0	37.0	73.0	-	73.0	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
שנבדקו על בסיס פרטני	17.7	3.3	21.0	-	21.0	
שנבדקו על בסיס קבוצתי	0.8	35.6	36.4	-	36.4	
סך הכל*	18.5	38.9	57.4	-	57.4	
*מזה: בגין חובות פגומים	8.8	2.9	11.7	-	11.7	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2017
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
יתרת חוב רשומה:					
813.5	14.8	828.3	1,918.5	2,746.8	חובות שנבדקו על בסיס פרטי
122.1	3,252.4	3,374.5	-	3,374.5	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
935.6	3,267.2	4,202.8	1,918.5	6,121.3	סך הכל*
* מזה:					
6.0	11.7	17.7	-	17.7	חובות בארגון מחדש
14.2	1.7	15.9	-	15.9	חובות פגומים אחרים
20.2	13.4	33.6	-	33.6	סך הכל חובות פגומים
0.8	6.9	7.7	-	7.7	חובות בפיקוד 90 ימים או יותר
22.6	12.7	35.3	-	35.3	חובות בעייתיים אחרים
43.6	33.0	76.6	-	76.6	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
18.9	3.2	22.1	-	22.1	שנבדקו על בסיס פרטי
1.0	33.0	34.0	-	34.0	שנבדקו על בסיס קבוצתי
19.9	36.2	56.1	-	56.1	סך הכל*
9.5	2.9	12.4	-	12.4	*מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2017					מבוקר
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	מסחרי	
יתרת חוב רשומה:					
2,786.4	1,904.4	882.0	18.1	863.9	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
3,458.9	-	3,458.9	3,367.1	91.8	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
6,245.3	1,904.4	4,340.9	3,385.2	955.7	סך הכל*
* מזה:					
18.9	-	18.9	12.8	6.1	חובות בארגון מחדש
16.5	-	16.5	1.9	14.6	חובות פגומים אחרים
35.4	-	35.4	14.7	20.7	סך הכל חובות פגומים
5.8	-	5.8	5.4	0.4	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
42.0	-	42.0	11.8	30.2	חובות בעייתיים אחרים
83.2	-	83.2	31.9	51.3	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
24.2	-	24.2	3.3	20.9	שנבדקו על בסיס פרטני
33.9	-	33.9	33.2	0.7	שנבדקו על בסיס קבוצתי
58.1	-	58.1	36.5	21.6	סך הכל*
11.7	-	11.7	3.0	8.7	*מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
22.2	39.8	62.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(3.4)	2.1	(1.3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.2)	(3.1)	(3.3)	מחיקות חשבונאיות
0.7	1.6	2.3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.5	(1.5)	(1.0)	מחיקות חשבונאיות נטו
19.3	40.4	59.7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
21.2	35.7	56.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(0.9)	3.4	2.5	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.3)	(3.5)	(3.8)	מחיקות חשבונאיות
0.5	2.3	2.8	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.2	(1.2)	(1.0)	מחיקות חשבונאיות נטו
20.5	37.9	58.4	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			*מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
0.8	1.5	2.3	ליום 30 בספטמבר 2018
0.6	1.7	2.3	ליום 30 בספטמבר 2017

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
22.2	37.9	60.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(1.3)	6.6	5.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(3.2)	(8.9)	(12.1)	מחיקות חשבונאיות
1.6	4.8	6.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(1.6)	(4.1)	(5.7)	מחיקות חשבונאיות נטו
19.3	40.4	59.7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
18.2	34.0	52.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
1.7	5.6	7.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(2.2)	(9.2)	(11.4)	מחיקות חשבונאיות
2.8	7.5	10.3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.6	(1.7)	(1.1)	מחיקות חשבונאיות נטו
20.5	37.9	58.4	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			*מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
0.8	1.5	2.3	ליום 30 בספטמבר 2018
0.6	1.7	2.3	ליום 30 בספטמבר 2017

באור 7: אשראי לממשלה

הבנק הפקיד במחצית הראשונה של שנת 2014 סך של 618 מיליוני ש"ח צמודים למדד המחירים לצרכן ואינם נושאים ריבית, במסגרת מכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. ראה באור 10 "התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות". נכון ליום 30 בספטמבר 2018 סך הפקדון עומד על סך של 621.8 מיליוני ש"ח.

באור 8: פקדונות הציבור

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2017	31 בדצמבר 2017	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
			בישראל
			לפי דרישה
3,198.4	2,646.4	2,827.8	אינם נושאים ריבית
3,198.4	2,646.4	2,827.8	סה"כ לפי דרישה
3,321.9	3,313.9	3,426.0	לזמן קצוב
6,520.3	5,960.3	6,253.8	סך כל פקדונות הציבור*
			*מזה:
5,489.4	4,959.3	5,079.1	פקדונות של אנשים פרטיים
59.7	59.0	63.4	פקדונות של גופים מוסדיים
971.2	942.0	1,111.3	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל:

30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2017	31 בדצמבר 2017	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
			תקרת הפקדון
4,946.6	4,519.3	4,573.0	עד 1
1,023.8	942.3	941.4	מעל 1 עד 10
549.9	498.7	623.0	מעל 10 עד 100
-	-	116.4	מעל 100 עד 500
6,520.3	5,960.3	6,253.4	סה"כ

באור 8א: זכויות עובדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הטבות מהותיות

(1) פיצויי פרישה

הנחת הבנק היא שכל עובד שיעזוב או יפרוש לפנסיה יקבל פיצויי פיטורין כחוק (שכר אחרון כפול ותק) או הנכס הנצבר לזכותו. נכסי עובדים מעבר לחובת הפיצויים נחשבים "נכסים עודפים" ואינם כלולים בחישוב האקטוארי. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות שיעור היוון, גידול בתגמול, פיצויים מוגדלים, פרישה ותמותה. קיימות הפרשות לפיצויי פרישה, כפי שנכללו במסגרת צעדי התייעלות שתוכננו לחמש השנים.

(2) מענק יובל

עובדי הבנק זכאים למענק יובל בתום עשרים וחמש שנות עבודה בבנק. במאזן נכללו עתודות מתאימות, הנמדדות על בסיס אקטוארי, תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות: שיעור היוון, גידול בתגמול פרישה ותמותה.

(3) ימי מחלה שלא נוצלו

עובדי הבנק זכאים לפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו עם פרישתם לפנסיה. במאזן נכללו עתודות מתאימות, הנמדדות על בסיס אקטוארי, תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות: שיעור היוון, גידול בתגמול פרישה ותמותה.

(4) הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הבנק זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם (הטבות כגון: שי לחג, השתתפות בפעילות נופש וכו'). התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות שיעור היוון, גידול בתגמול, פרישה ותמותה.

ב. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

(1) מחויבות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2018	
2017	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
61.1	61.1	65.8	61.3	65.4	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
3.2	2.4	2.3	0.7	0.7	עלות השירות
2.3	1.8	1.7	0.6	0.6	עלות ריבית
2.9	1.6	(1.8)	2.8	1.1	הפסד (רווח) אקטוארי
(3.7)	(2.7)	(0.9)	(1.2)	(0.7)	הטבות ששולמו
65.8	64.2	67.1	64.2	67.1	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופה
64.3	62.6	65.7	62.6	65.7	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופה

הטבות אחרות לאחר פרישה					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2018	
2017	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
14.4	14.4	16.4	14.8	15.7	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
0.6	0.5	0.4	0.1	0.1	עלות השירות
0.6	0.3	0.4	0.1	0.2	עלות ריבית
1.3	0.9	(0.6)	1.0	0.3	הפסד (רווח) אקטוארי
(0.5)	(0.3)	(0.3)	(0.2)	*-	הטבות ששולמו
16.4	15.8	16.3	15.8	16.3	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופה
16.2	15.7	16.2	15.7	16.2	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופה

* נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
58.3	58.3	63.9	59.2	63.1	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
5.0	2.7	(1.1)	2.6	1.4	תשואה בפועל על נכסי התכנית
3.8	3.0	2.9	1.0	1.0	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
(3.2)	(2.4)	(0.9)	(1.2)	(0.7)	הטבות ששולמו
63.9	61.6	64.8	61.6	64.8	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
(1.9)	(2.6)	(2.3)	(2.6)	(2.3)	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*

* נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

ג. סכומים שהוכרו במאזן

תכניות פיצויים			
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1.9	2.6	2.3	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
1.9	2.6	2.3	התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה
הטבות אחרות לאחר פרישה			
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
16.4	15.8	16.3	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
16.4	15.8	16.3	התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

תכניות פיצויים		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1.0	1.5	1.7
1.0	1.5	1.7

הפסד אקטוארי נטו

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

הפסד אקטוארי נטו

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

הטבות אחרות לאחר פרישה		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1.9	*2.4	2.3
1.9	*2.4	2.3

רווח אקטוארי נטו

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

רווח אקטוארי נטו

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

*הוצג מחדש.

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
3.2	2.4	2.3	0.7	0.7	עלות שירות
2.3	1.8	1.7	0.6	0.6	עלות ריבית
(1.8)	(1.2)	(1.5)	(0.4)	(0.5)	תשואה חזויה על נכסי תכנית
					הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
0.2	0.1	0.1	*-	*-	הפסד אקטוארי נטו
3.9	3.1	2.6	0.9	0.8	סך עלות ההטבה, נטו

*נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

הטבות אחרות לאחר פרישה				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
0.6	0.5	0.4	*0.2	0.1
0.6	0.3	0.4	*-	0.2
(0.4)	*(0.3)	(0.2)	(0.1)	(0.1)
0.8	*0.5	0.6	0.1	0.2

עלות שירות

עלות ריבית

הפחתה של סכומים שלא הוכרו:

רווח אקטוארי נטו

סך עלות ההטבה, נטו

*הוצג מחדש

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו (ברווח) הפסד כולל אחר לפני השפעת מס

תכניות פיצויים				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2017	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
(0.3)	0.1	0.8	0.6	0.2
(0.2)	(0.1)	(0.1)	*-	*-
(0.5)	-	0.7	0.6	0.2
3.9	3.1	2.6	0.9	0.8
3.4	3.1	3.3	1.5	1.0

הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
הפחתה של הפסד אקטוארי
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
סך עלות ההטבה, נטו
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו
לתקופה וברווח כולל אחר

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

הטבות אחרות לאחר פרישה				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2017	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
1.3	*0.9	(0.6)	1.0	0.3
0.4	*0.3	0.2	0.1	0.1
1.7	*1.2	(0.4)	1.1	0.4
0.8	*0.5	0.6	0.1	0.2
2.5	*1.7	0.2	1.2	0.6

הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
סך עלות ההטבה, נטו
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו
לתקופה וברווח כולל אחר

*הוצג מחדש.

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהכנסה בשנת 2018 לפני השפעת מס

הטבות אחרות לאחר פרישה		תכניות פיצויים	(בלתי מבוקר)
0.2		(0.1)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
0.2		(0.1)	סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)	1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה
1.4%	1.6%	1.6%	שיעור היוון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)	2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה
1.9-2.0	1.4-1.5	1.9-2.0	1.5-1.8	1.6-1.9
1.6-1.8	1.6-1.8	1.6-1.9	1.6-1.8	שיעור היוון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)	ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה
1.4-1.9	1.4-1.9	1.4-1.9	שיעור היוון

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

תכניות פיצויים					
גידול בנקודת אחוז אחת			קיטון בנקודת אחוז אחת		
30 בספטמבר	31 בדצמבר		30 בספטמבר	31 בדצמבר	
2018	2017		2018	2017	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
(6.7)	(6.7)		7.9	8.0	8.1

שיעור היוון

הטבות אחרות לאחר פרישה					
גידול בנקודת אחוז אחת			קיטון בנקודת אחוז אחת		
30 בספטמבר	31 בדצמבר		30 בספטמבר	31 בדצמבר	
2018	2017		2018	2017	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
(1.9)	(1.9)		2.3	2.2	2.4

שיעור היוון

(4) הפקדות

הפקדות בפועל					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018*	2017	2018	2017	2018	2017
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
3.8	1.0	2.9	3.0	3.8	3.8

הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לקופות לתכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך שנת 2018.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הלימות הון

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל.

יישום ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, בשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עמד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 50%. בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

(1) יעד הלימות הון

יעד ההון נקבע בתהליך בחינת הנאותות השנתית (ICAAP), תהליך פנימי להערכת פרופיל הסיכון של הבנק והקצאת ההון הנדרשת בגינו. במסגרת התהליך בוצעה הקצאת הון משלימה בגין מוקדי סיכון שנכללו בנדבך הראשון וכן בגין מוקדי סיכון חדשים שזוהו אשר אינם נכללים בנדבך הראשון.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני 31 בדצמבר 2017, אשר אושר ביום 21 ביוני 2018, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10.5% עד ליום 31 בדצמבר 2020, ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31 בדצמבר 2020.

- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11%.

יחסי הון ליבה מינימליים הנדרשים מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי הינו יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% ויחס הון כולל בשיעור של 12.5% החל מיום 1 בינואר 2015.

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, הון הרגולטורי ויחס ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי-הוראות מעבר":

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
583.7	569.5	632.0 (2)	א. הון לצורך חישוב יחס ההון:
53.2	50.7	51.7	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
636.9	620.2	683.7	הון רובד 2, לאחר ניכויים
			סך הכל הון כולל
			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
4,510.7 (1)	4,383.8 (1)	4,378.3	סיכון אשראי
4.3	4.1	5.4	סיכונים שוק
404.7	399.7	441.5	סיכון תפעולי
4,919.7	4,787.6	4,825.2	סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			ג. יחס ההון לרכיבי סיכון:
11.87%	11.89%	13.10%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
12.95%	12.96%	14.17%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.0%	9.0%	9.0% (1)	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
12.5%	12.5%	12.5% (1)	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

(1) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 1.3 מיליוני ש"ח ב- 30.9.18, 1.9 מיליוני ש"ח ב- 30.9.17 ו- 1.7 מיליוני ש"ח ב- 31.12.17, בשל התאמות בגין תכנית ההתייעלות.

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון- ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחדות בהדרגה על פני 5 שנים עד ליום 30 בספטמבר 2021. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ראה סעיפים 3 ו-4 להלן.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2017	31 בדצמבר 2017
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
1. הון עצמי רובד 1		
640.3	578.1	591.9
(9.6)	(9.6)	(9.6)
630.7	568.5	582.3
הון הבדלים בין הון לבין הון עצמי רובד 1 סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים		
התאמות פיקוחיות וניכויים:		
(1.3)	(0.7)	(0.3)
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים- הון עצמי רובד 1 סך הכול התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין תכנית ההתייעלות- הון עצמי רובד 1		
(1.3)	(0.7)	(0.3)
1.3	1.7	1.7
632.0	569.5	583.7
סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות- הון עצמי רובד 1 סך הכול הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		
2. הון רובד 2		
3.8	4.8	4.8
47.9	45.9	48.4
51.7	50.7	53.2
הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים סך הון רובד 2, לפני ניכויים		
ניכויים:		
51.7	50.7	53.2
683.7	620.2	636.9
סך הכול הון רובד 2 סך הכל הון כולל		

(4) השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1

30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2017	31 בדצמבר 2017
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
יחס ההון לרכיבי סיכון:		
13.06%	11.87%	11.83%
-	(0.02%)	(0.01%)
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות השפעת הוראות המעבר		
13.06%	11.85%	11.82%
0.04%	0.04%	0.05%
13.10%	11.89%	11.87%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק

(א) רכיבי הון הנתונים לתנודתיות

- הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:
- שינוי בהיקף נכסי הסיכון של הבנק והניכויים מההון.
 - שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.
 - תמהיל תיק האשראי, לרבות איכות האשראי וגובה ההפרשה להפסדי אשראי, ביחס לכלל נכסי סיכון האשראי של הבנק.

להלן ניתוח השפעת השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2018:

השפעת השינוי ב-100 מיליוני ש"ח	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון
בהון עצמי רובד 1	
באחוזים	
2.07%	2.25%

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
במיליוני ש"ח			
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
583.7	569.5	632.0	הון רובד ו*
8,346.6	8,004.3	8,780.1	סך החשיפות
באחוזים			
6.99%	7.11%	7.20%	יחס המינוף
5%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

* להשפעת הוראת המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א(3) ו-א(4) לעיל.

ג. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, ונותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים. יחס כיסוי הנזילות ל-30.9.18 ירד ל-176% לעומת 199% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נובעת בעיקר מפקדונות בבנקים בחברת האם.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
באחוזים			
202%	199%	176%	יחס כיסוי הנזילות*
			יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על בנקים*
100%	100%	100%	

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

באור 10: התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

התקשרויות בגין חוזי שכירות לזמן ארוך

השנה	30.9.18	30.9.17	31.12.17
בשנה ראשונה	*1.5	*2.0	6.6
בשנה שניה	6.9	7.0	6.6
בשנה שלישית	6.9	6.6	6.7
בשנה רביעית	7.0	6.6	6.7
בשנה חמישית	6.1	6.7	5.9
מעל חמש שנים	36.6	42.6	36.8
	65.0	71.5	69.3

*לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

ב. תביעות משפטיות

לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו בתמצית דוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

נגד הבנק קיימות תביעות שונות במהלך העסקים הרגיל. לדעת ההנהלה, בהסתמך על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים בגין כל התביעות, שלא תדחנה ולא תבוטלנה. סכום החשיפה של הבנק בגין תביעות תלויות שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, אינה קלושה ואשר לא בוצעה בגין הפרשה אינה מהותית.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(א) היקף הפעילות:

30 בספטמבר 2018				(בלתי מבוקר)
סך הכל	חוזים בגין מניות (1)	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			אחר	
1.סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים מגדרים				
84.3			84.3	Swaps
84.3			84.3	סה"כ*
84.3			84.3	*מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור קבוע
ב. נגזרים ALM (1),(2)				
7.6	7.6			חוזי אופציה אחרים-אופציות שנקנו
25.6			25.6	Swaps
33.2	7.6		25.6	סה"כ*
25.6			25.6	*מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור קבוע
ג. נגזרים אחרים(1)				
5.0		5.0		חוזי FORWARD
				חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
3.4	3.4			אופציות שנכתבו
3.4	3.4			אופציות שנקנו
7.6	7.6			חוזי אופציה אחרים-אופציות שנכתבו
19.4	14.4	5.0	-	סה"כ
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים מגדרים				
0.3			0.3	שווי הוגן ברוטו חיובי
0.3			0.3	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרי ALM (1) (2)				
0.2	0.1		1.0	שווי הוגן ברוטו חיובי
0.5			0.5	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים(1)				
0.1	0.1			שווי הוגן ברוטו חיובי
0.2	0.2			שווי הוגן ברוטו שלילי
ד. סה"כ				
1.5	0.2		1.3	שווי הוגן ברוטו חיובי
1.5	0.2		1.3	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
1.0	0.2		0.8	שווי הוגן ברוטו שלילי(3)
1.0	0.2		0.8	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

הערות בעמוד הבא

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(א) היקף הפעילות: (המשך)

30 בספטמבר 2017

		חוזי ריבית		
סך הכל	חוזים בגין מניות (1)	חוזי מטבע חוץ	אחר	
1.סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים מגזרים				
20.8			20.8	Swaps
20.8			20.8	סה"כ*
20.8			20.8	*מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור קבוע
ב. נגזרים ALM (1),(2)				
24.7	24.7			חוזי אופציה אחרים-אופציות שנקנו
25.0			25.0	Swaps
49.7	24.7		25.0	סה"כ*
25.0			25.0	*מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור קבוע
ג. נגזרים אחרים(1)				
				חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
4.8	4.5	0.3		אופציות שנכתבו
4.8	4.5	0.3		אופציות שנקנו
24.7	24.7			חוזי אופציה אחרים-אופציות שנכתבו
34.3	33.7	0.6	-	סה"כ
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים מגזרים				
0.3			0.3	שווי הוגן ברוטו חיובי
ב. נגזרי ALM (1) (2)				
0.7	0.4		0.3	שווי הוגן ברוטו חיובי
0.6			0.6	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים(1)				
*-	*-	*-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
0.4	0.4	*-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד. סה"כ				
1.0	0.4	*-	0.6	שווי הוגן ברוטו חיובי
1.0	0.4	*-	0.6	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
1.0	0.4	*-	0.6	שווי הוגן ברוטו שלילי
1.0	0.4	*-	0.6	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

הערות בעמוד הבא

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א) היקף הפעילות: (המשך)

31 בדצמבר 2017				(מבוקר)
		חוזי ריבית		
סך הכל	חוזים בגין מניות (1)	חוזי מטבע חוץ	אחר	
1.סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים מגזרים (1)				
20.8			20.8	Swaps
20.8			20.8	סה"כ*
20.8			20.8	*מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור קבוע
ב. נגזרים ALM (1),(2)				
21.4	21.4			חוזי אופציה אחרים-אופציות שנקנו
24.8			24.8	Swaps
46.2	21.4		24.8	סה"כ*
24.8			24.8	*מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור קבוע
ג. נגזרים אחרים(1)				
				חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
7.8	6.2	1.6		אופציות שנכתבו
7.8	6.2	1.6		אופציות שנקנו
21.4	21.4			חוזי אופציה אחרים-אופציות שנכתבו
37.0	33.8	3.2	-	סה"כ
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים מגזרים (1)				
0.2			0.2	שווי הוגן ברוטו חיובי
ב. נגזרי ALM (1) (2)				
0.8	0.3		0.5	שווי הוגן ברוטו חיובי
0.6			0.6	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים(1)				
*-	*-	*-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
0.3	0.3	*-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד. סה"כ				
1.0	0.3	*-	0.7	שווי הוגן ברוטו חיובי
1.0	0.3	*-	0.7	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
0.9	0.3	*-	0.6	שווי הוגן ברוטו שלילי(3)
0.9	0.3	*-	0.6	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

הערות בעמוד הבא

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הערות:

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.1 מיליוני ש"ח ב- 30.9.18, 0.4 מיליוני ש"ח ב- 30.9.17 ו- 0.3 מיליוני ש"ח ב- 31.12.17.

ב) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה:

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018		
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)					
בנקים אחרים סה"כ			בנקים אחרים סה"כ			בנקים אחרים סה"כ		
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים								
1.0	-	1.0	1.0	-	1.0	1.5	*-	1.5
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾								
2.4	-	2.4	1.0	-	1.0	2.3	*-	2.3
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים								
3.4	-	3.4	2.4	-	2.4	3.8	*-	3.8
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים								
0.9	0.3	0.6	3.4	-	3.4	1.0	0.2	0.8

(*) קטן מ- 50 אלפי ש"ח

(1) ההפרש אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(ג) פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)				
				חוזי ריבית
				אחר
1.7	3.3		103.4	109.9
				5.0
8.4	6.5	7.1		22.0
10.1	9.8	13.6	103.4	136.9
סה"כ				

סה"כ	עד 3 חודשים	מחל 3 חודשים ועד שנה	מחל שנה ועד 5 שנים	מחל 5 שנים	סה"כ
30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)					
18.5	29.7	17.1	39.5	104.8	סה"כ

סה"כ	עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים
31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				
19.2	30.2	15.3	39.3	104.0

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים

א. הגדרות

- **אנשים פרטיים** - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק.
- **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- **משקי בית** - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- **עסק** - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- **מחזור פעילות** - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- **עסק זעיר** - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח.
- **עסק קטן** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליוני ש"ח וקטן מ- 50 מיליוני ש"ח.
- **עסק בינוני** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליוני ש"ח וקטן מ- 250 מיליוני ש"ח.
- **עסק גדול** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליוני ש"ח.
- **גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.
- כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי האמור להלן: כאשר סך החבות של הלקוח העסקי שווה או גדולה מ- 100 מיליוני ש"ח סווג הלקוח למגזר עסקים גדולים. בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל, נקבע כי לקוח עסקי, אשר החבות שלו לבנק עד סך של 80 אלפי ש"ח (לרבות מסגרת אשראי וכו'), ולבנק אין מידע על מחזור הפעילות שלו, יסווג למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים במאזן של העסק, ובמידה וגם מידע זה אינו זמין, הבנק רשאי לסווג את הלקוח לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים), כאשר במקום סך הנכסים במאזן הסיווג יעשה לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10.
- **מגזר ניהול פיננסי** - כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים.

ב. העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- הכנסות ריבית נטו - כוללות את:
 - המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
 - ריבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשויכים לכל מגזר).
- הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
- הכנסות שאינן מריבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מריבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- הוצאות תפעוליות - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות הישירות בסניפי הבנק ובהנהלה המרכזית, הנובעות ממתן שירותים ללקוחות המגזר, וזאת, בהתבסס על תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות עם הלקוח לתשומות עבודה ולעלויות ישירות אחרות. יתר ההוצאות הישירות במטה, מועמסות על המגזר על בסיס פרמטרים ומפתחות העמסה המזוהים עם פעילות היחידה העסקית. ההוצאות העקיפות מועמסות על בסיס מפתחות העמסה קבועים.
- מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכו"ב.
- תשואה להון - מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. ההון המוקצה למגזר כולל את ההון הנדרש בגין סיכונים אשראי ובגין הסיכון התפעולי.
- ג. שינוי סיווג - חלק מנתוני ההשוואה לתקופה המקבילה אשתקד טיבו בדוח זה, ובכלל זה טיבו בשיוך לקוחות למגזרים השונים.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית
47.1	0.4	0.1	6.2	4.0	0.1	*-	4.2	61.7	
(3.0)	*-	-	(0.1)	(0.2)	0.3	*-	(0.2)	(3.2)	הכנסות ריבית מחיצוניים
44.1	0.4	0.1	6.1	3.8	0.4	*-	4.0	58.5	הכנסות (הוצאות) ריבית לחיצוניים
(0.9)	-	*-	(0.1)	*-	*-	*-	1.0	-	הוצאות (הכנסות) ריבית, נטו:
43.2	0.4	0.1	6.0	3.8	0.4	*-	5.0	58.5	מחיצוניים
15.8	2.9	0.4	2.8	0.8	0.3	*-	1.8	21.9	בינמגזרי
59.0	3.3	0.5	8.8	4.6	0.7	*-	6.8	80.4	סך הכנסות ריבית, נטו
2.1	*-	*-	(1.4)	(2.0)	*-	*-	-	(1.3)	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
42.1	2.3	0.2	5.8	0.8	0.4	0.1	0.5	49.9	סך הכנסות
14.8	1.0	0.3	4.4	5.8	0.3	(0.1)	6.3	31.8	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
5.6	0.3	0.1	1.6	2.2	0.1	-	2.3	11.9	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
9.2	0.7	0.2	2.8	3.6	0.2	(0.1)	4.0	19.9	רווח (הפסד) לפני מיסים
3,544.7	467.0	1.1	619.9	248.8	65.8	0.1	3,297.4	7,777.8	הפרשה למסים על הרווח
3,544.7	467.0	1.1	619.9	248.8	65.8	0.1	-	4,480.4	רווח (הפסד) נקי
3,612.3	472.2	0.9	637.9	238.8	58.6	-	-	4,548.5	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
15.2	-	-	6.9	7.6	-	-	-	29.7	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
6.6	-	-	4.2	-	-	-	-	10.8	יתרת חובות פגומים
5,710.9	462.0	93.6	528.3	314.4	151.4	79.9	271.3	7,149.8	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
5,244.8	-	93.5	521.8	311.8	150.6	79.9	-	6,402.4	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
5,394.0	-	95.4	532.5	326.6	112.1	59.7	-	6,520.3	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
3,286.5	945.9	2.0	632.1	254.8	55.0	0.3	699.9	4,930.6	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
3,431.1	1,076.5	1.2	582.4	304.9	13.5	0.1	185.6	4,518.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
2,991.8	-	350.1	112.4	59.8	445.9	-	-	3,960.0	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
39.4	0.4	-	5.7	3.5	0.4	*-	-	49.0	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
3.8	*-	0.1	0.3	0.3	*-	*-	-	4.5	פיצול הכנסות ריבית נטו
-	-	-	-	-	-	-	5.0	5.0	- מרווח מפעילות מתן אשראי
43.2	0.4	0.1	6.0	3.8	0.4	*-	5.0	58.5	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
									- אחר

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2017									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
משקי בית									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטיות	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	
סה"כ**	אשראי	**	**	**	**	**	**		
37.3	0.4	(0.2)	6.4	2.2	0.6	*-	3.4	49.7	הכנסות ריבית מחיצוניים
1.8	*-	0.2	0.1	(0.1)	-	*-	(0.3)	1.7	הכנסות (הוצאות) ריבית לחיצוניים
39.1	0.4	*-	6.5	2.1	0.6	-	3.1	51.4	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
(2.3)	-	-	0.1	(0.1)	-	-	2.3	-	מחיצוניים
36.8	0.4	*-	6.6	2.0	0.6	*-	5.4	51.4	בימגזרי
13.6	2.2	0.3	3.2	0.9	0.4	*-	2.2	20.6	סך הכנסות ריבית, נטו
50.4	2.6	0.3	9.8	2.9	1.0	*-	7.6	72.0	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
3.4	-	-	(0.9)	-	-	-	-	2.5	סך הכנסות
37.3	1.5	0.2	4.8	0.7	0.6	0.1	0.5	44.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
9.7	1.1	0.1	5.9	2.2	0.4	(0.1)	7.1	25.3	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
3.5	0.4	-	2.2	0.8	0.2	*-	2.6	9.3	רווח (הפסד) לפני מיסים
6.2	0.7	0.1	3.7	1.4	0.2	(0.1)	4.5	16.0	הפרשה למסים על הרווח
3,129.3	433.4	1.0	615.2	243.9	86.0	-	3,181.2	7,256.6	רווח (הפסד) נקי
3,129.3	433.4	1.0	615.2	243.9	86.0	-	-	4,075.4	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
3,266.3	441.5	0.9	603.8	248.5	83.3	-	-	4,202.8	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
13.4	-	-	12.9	7.3	-	-	-	33.6	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
6.9	-	-	0.8	-	-	-	-	7.7	יתרת חובות פגומים
5,368.7	433.1	80.5	537.0	176.0	204.9	36.5	283.8	6,687.4	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
4,935.6	-	80.4	523.7	171.1	203.2	36.5	-	5,950.5	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
4,872.0	-	87.4	512.6	216.7	212.9	58.7	-	5,960.3	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
2,966.5	927.9	1.6	649.4	226.0	70.0	0.6	793.2	4,707.3	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
3,026.2	940.0	1.7	625.7	239.2	67.7	0.4	826.8	4,787.7	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
2,839.2	-	303.6	155.8	22.5	285.6	-	-	3,606.7	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
34.1	0.4	*-	6.3	1.8	0.5	*-	-	42.7	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
2.7	-	*-	0.3	0.2	0.1	*-	-	3.3	פיצול הכנסות ריבית נטו
-	-	-	-	-	-	*-	5.4	5.4	- מרווח מפעילות מתן אשראי
36.8	0.4	*-	6.6	2.0	0.6	*-	5.4	51.4	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
									- אחר

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2018									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: כרטיסי אשראי פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית
136.4	1.2	0.6	18.9	8.2	1.3	*-	12.3	177.7	
(11.0)	*-	(0.3)	(1.0)	(0.6)	(0.1)	*-	(0.5)	(13.5)	הכנסות ריבית מחיצוניים
125.4	1.2	0.3	17.9	7.6	1.2	*-	11.8	164.2	הוצאות ריבית לחיצוניים
0.8	*-	-	-	-	-	-	(0.8)	-	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
126.2	1.2	0.3	17.9	7.6	1.2	-	11.0	164.2	מחיצוניים
46.5	8.6	1.0	9.9	1.9	0.9	0.1	2.0	62.3	בינמגזרי
172.7	9.8	1.3	27.8	9.5	2.1	0.1	13.0	226.5	סך הכנסות ריבית, נטו
6.6	-	-	0.7	(2.0)	-	-	-	5.3	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
118.7	6.2	0.7	15.4	2.9	1.1	0.4	1.4	140.6	סך הכנסות
47.4	3.6	0.6	11.7	8.6	1.0	(0.3)	11.6	80.6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
17.6	1.3	0.2	4.3	3.2	0.4	(0.1)	4.3	29.9	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
29.8	2.3	0.4	7.4	5.4	0.6	(0.2)	7.3	50.7	רווח (הפסד) לפני מיסים
3,428.2	457.0	1.1	617.1	251.8	77.2	0.1	3,329.9	7,705.4	הפרשה למסים על הרווח
3,428.2	457.0	1.1	617.1	251.8	77.2	0.1	-	4,375.5	רווח (הפסד) נקי
3,612.3	472.2	0.9	637.9	238.8	58.6	-	-	4,548.5	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
15.2	-	-	6.9	7.6	-	-	-	29.7	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
6.6	-	-	4.2	-	-	-	-	10.8	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
5,559.7	457.0	88.6	551.7	301.4	253.1	65.1	273.9	7,093.5	יתרת חובות פגומים
5,102.7	-	88.5	545.2	298.8	252.3	65.1	-	6,352.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
5,394.0	-	95.4	532.5	326.6	112.1	59.7	-	6,520.3	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
3,247.7	909.3	1.9	637.4	245.0	64.9	0.3	785.6	4,982.8	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
3,364.5	1,019.0	1.6	621.1	274.2	35.5	0.1	528.2	4,825.2	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
2,956.7	-	346.5	104.2	43.3	430.9	*-	-	3,881.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
115.7	1.2	*-	16.9	7.0	1.1	*-	-	140.7	פיצול הכנסות ריבית נטו
10.5	-	0.3	1.0	0.6	0.1	*-	-	12.5	- מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	-	-	-	-	-	11.0	11.0	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
126.2	1.2	0.3	17.9	7.6	1.2	*-	11.0	164.2	- אחר
									סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

למשך חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2017									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית	
115.3	1.1	0.3	19.2	5.7	1.6	10.4	152.5		הכנסות ריבית מחיצוניים
(5.3)	*-	(0.1)	(0.4)	(0.2)	(0.1)	(0.6)	(6.7)		הוצאות ריבית לחיצוניים
110.0	1.1	0.2	18.8	5.5	1.5	9.8	145.8		הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
(0.7)	*-	-	-	(0.1)	-	0.8	-		מחיצוניים
109.3	1.1	0.2	18.8	5.4	1.5	10.6	145.8		בינמגזרי
43.0	7.2	0.9	9.2	1.7	1.1	1.6	57.5		סך הכנסות ריבית, נטו
152.3	8.3	1.1	28.0	7.1	2.6	12.2	203.3		הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
5.6	-	-	0.7	1.0	-	-	7.3		סך הכנסות
111.4	5.5	0.6	15.7	2.0	1.4	1.4	132.8		הוצאות בגין הפסדי אשראי
35.3	2.8	0.5	11.6	4.1	1.2	(0.3)	63.2		הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים**
13.1	1.1	0.2	4.3	1.5	0.5	(0.1)	23.5		רווח (הפסד) לפני מיסים**
22.2	1.7	0.3	7.3	2.6	0.7	(0.2)	39.7		הפרשה למסים על הרווח**
2,976.5	423.8	0.6	665.4	225.3	89.2	0.6	7,142.9		רווח (הפסד) נקי**
2,976.5	423.8	0.6	665.4	225.3	89.2	0.6	3,957.6		יתרה ממוצעת של נכסים (1)
3,266.3	441.5	0.9	603.8	248.5	83.3	-	4,202.8		מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
13.4	-	-	12.9	7.3	-	-	33.6		יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
6.9	-	-	0.8	-	-	-	7.7		יתרת חובות פגומים
5,165.5	423.7	82.1	556.0	212.6	220.5	31.5	6,561.0		יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
4,741.8	-	82.0	543.1	208.3	218.8	31.5	5,825.5		יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
4,872.0	-	87.4	512.6	216.7	212.9	58.7	5,960.3		מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
2,848.2	902.4	1.3	696.2	199.6	74.6	1.0	4,561.7		יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
3,026.2	940.0	1.7	625.7	239.2	67.7	0.4	4,787.7		יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
2,801.1	-	287.8	134.7	22.3	245.6	*-	3,491.5		יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
101.0	1.1	*-	18.1	5.1	1.3	*-	125.5		יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
8.3	-	0.2	0.7	0.3	0.2	*-	9.7		פיצול הכנסות ריבית נטו
-	-	-	-	-	-	-	10.6		- מרווח מפעילות מתן אשראי
109.3	1.1	0.2	18.8	5.4	1.5	*-	145.8		- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
									- אחר

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017									(מבוקר)
פעילות ישראל									
משקי בית									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	
158.2	1.5	0.5	24.2	7.5	2.2	0.2	13.9	206.7	הכנסות ריבית מחיצוניים
(7.2)	-	(0.2)	(0.5)	(0.2)	(0.2)	(0.1)	(0.7)	(9.1)	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
151.0	1.5	0.3	23.7	7.3	2.0	0.1	13.2	197.6	מחיצוניים
(1.1)	-	-	(0.3)	(0.1)	-	-	1.5	-	בינמגזרי
149.9	1.5	0.3	23.4	7.2	2.0	0.1	14.7	197.6	הכנסות ריבית, נטו
58.6	10.1	1.2	12.0	2.5	1.3	*-	2.2	77.8	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
208.5	11.6	1.5	35.4	9.7	3.3	0.1	16.9	275.4	סך הכנסות
5.5	*-	*-	1.0	3.2	*-	*-	-	9.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
151.6	7.8	0.9	20.2	2.7	1.9	0.6	4.0	181.9	סך הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
51.4	3.8	0.6	14.2	3.8	1.4	(0.5)	12.9	83.8	רווח (הפסד) לפני מיסים
19.0	1.4	0.2	5.3	1.4	0.5	(0.2)	4.8	31.0	הפרשה למסים על הרווח
32.4	2.4	0.4	8.9	2.4	0.9	(0.3)	8.1	52.8	רווח (הפסד) נקי
3,116.5	428.2	0.7	652.6	236.6	90.9	0.4	3,186.5	7,284.2	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
3,116.5	428.2	0.7	652.6	236.6	90.9	0.4	-	4,097.7	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
3,384.1	447.4	1.1	592.1	253.3	110.0	0.3	-	4,340.9	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
14.7	-	-	13.8	6.9	-	-	-	35.4	יתרת חובות פגומים
5.4	-	-	0.4	-	-	-	-	5.8	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
5,224.8	428.1	84.0	532.9	221.5	217.8	36.7	384.3	6,702.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
4,796.7	83.9	83.9	521.3	217.3	216.2	36.7	-	5,872.1	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
4,990.4	-	88.7	610.7	293.8	206.8	63.4	-	6,253.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
2,903.6	862.5	1.5	678.6	207.0	77.7	0.9	763.7	4,633.0	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
3,125.4	702.8	2.0	608.0	236.7	90.0	0.7	856.9	4,919.7	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
2,825.4	-	295.6	124.0	24.4	271.2	-	-	3,540.6	פיצול הכנסות ריבית נטו:
138.6	1.5	*-	22.6	6.9	1.7	*-	-	169.8	- מרווח מפעילות חתן אשראי
11.3	-	0.3	0.8	0.3	0.3	0.1	-	13.1	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
-	-	-	-	-	-	-	14.7	14.7	- אחר
149.9	1.5	0.3	23.4	7.2	2.0	0.1	14.7	197.6	סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בעמוד הבא.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הערות:

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

** סווג מחדש.

- (1) יתרות ממוצעות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסי משוקללים בסיכון- כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול-ניירות ערך של לקוחות.

באור 12א: מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

א. כללי

הבנק נותן מידע לגבי כל מגזר פעילות אשר מתקיימים בו שלושת התנאים הבאים:

- (1) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות.
 - (2) תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
 - (3) קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.
- בסיס המידע למגזרי פעילות, כפי שנקבע בהוראה, נשען על "גישת ההנהלה", דהיינו נקודת המוצא הינה המידע המשמש לדיווח הפנימי להנהלה ולדירקטוריון, על פיו מתקבלות ההחלטות התפעוליות השוטפות והתחזיות לגבי הביצועים בעתיד.
- ההוראה קובעת, בנוסף, את דרישות הגילוי ואת אופן הצגת התוצאות הכספיות של המגזרים.
- בהתאם להוראה נקבעו מגזרי הפעילות בני הדיווח כדלקמן.
- מגזר בנקאי - המגזר מתחלק למגזר משקי בית, מגזר בנקאות פרטית ומגזר עסקי. המגזרים עוסקים במתן שירותים בנקאיים ובתיווך פיננסי.
 - מגזר ניהול פיננסי - מגזר הכולל את הפעילות בנוסטרו של הבנק ובנגזרים פיננסיים.

באור 12א: מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018					(בלתי מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
41.5	2.5	9.5	5.0	58.5	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
10.3	6.7	3.1	1.8	21.9	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
51.8	9.2	12.6	6.8	80.4	סך הכנסות
2.1	-	(3.4)	-	(1.3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
34.7	8.0	6.7	0.5	49.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
15.0	1.2	9.3	6.3	31.8	רווח לפני מיסים
5.6	0.5	3.5	2.3	11.9	הפרשה למיסים על הרווח
9.4	0.7	5.8	4.0	19.9	רווח נקי
3,341.3	141.4	997.8	3,236.5	7,717.0	יתרה ממוצעת של נכסים**
3,411.5	142.1	994.9	-	4,548.5	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
3,934.1	1,760.1	826.1	-	6,520.3	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017					(בלתי מבוקר)
מגזר משקי בית*	מגזר בנקאות פרטית*	מגזר מסחרי/ עסקי*	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
35.0	3.1	7.9	5.4	51.4	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
9.4	6.1	2.9	2.2	20.6	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
44.4	9.2	10.8	7.6	72.0	סך הכנסות
3.4	-	(0.9)	-	2.5	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
30.8	7.1	6.0	0.3	44.2	הוצאות תפעוליות ואחרות
10.2	2.1	5.7	7.3	25.3	רווח לפני מיסים
3.7	0.8	2.1	2.7	9.3	הפרשה למיסים על הרווח
6.5	1.3	3.6	4.6	16.0	רווח נקי
2,850.5	227.2	998.0	3,126.6	7,202.0	יתרה ממוצעת של נכסים**
2,969.1	233.2	1,000.5	-	4,202.8	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
3,090.0	2,086.5	783.8	-	5,960.3	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

**יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 12א: מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					(בלתי מבוקר)
2018					
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
120.8	7.1	25.3	11.0	164.2	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
30.2	20.2	9.9	2.0	62.3	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
151.0	27.3	35.2	13.0	226.5	סך הכנסות
6.6	-	(1.3)	-	5.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
97.6	22.5	19.1	1.4	140.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
46.8	4.8	17.4	11.6	80.6	רווח לפני מיסים
17.3	1.8	6.5	4.3	29.9	הפרשה למיסים על הרווח
29.5	3.0	10.9	7.3	50.7	רווח נקי
3,223.1	140.6	1,011.8	3,269.5	7,645.0	יתרה ממוצעת של נכסים **
3,411.5	142.1	994.9	-	4,548.5	אשראי לציבור נטו לסוף תקופת הדיווח
3,934.1	1,760.1	826.1	-	6,520.3	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017					(בלתי מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
101.9	9.3	24.0	10.6	145.8	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
27.1	20.1	8.7	1.6	57.5	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
129.0	29.4	32.7	12.2	203.3	סך הכנסות
5.6	-	1.7	-	7.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
86.5	26.7	18.2	1.4	132.8	הוצאות תפעוליות ואחרות*
36.9	2.7	12.8	10.8	63.2	רווח לפני מיסים*
13.7	1.0	4.8	4.0	23.5	הפרשה למיסים על הרווח*
23.2	1.7	8.0	6.8	39.7	רווח נקי*
2,739.1	225.2	993.4	3,132.4	7,090.1	יתרה ממוצעת של נכסים **
2,969.1	233.2	1,000.5	-	4,202.8	אשראי לציבור נטו לסוף תקופת הדיווח
3,090.0	2,086.5	783.8	-	5,960.3	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

*סווג מחדש.

**יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 12א: מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017					(מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
138.9	12.4	31.6	14.7	197.6	הכנסות ריבית נטו: מחיצוניים
36.8	27.0	11.8	2.2	77.8	הכנסות מימון שאינן מריבית: מחיצוניים
175.7	39.4	43.4	16.9	275.4	סך הכנסות
5.5	-	4.2	-	9.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
122.1	31.0	24.8	4.0	181.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
48.1	8.4	14.4	12.9	83.8	רווח לפני מיסים
17.8	3.1	5.3	4.8	31.0	הפרשה למיסים על הרווח
30.3	5.3	9.1	8.1	52.8	רווח נקי
2,855.4	230.6	1,011.7	3,132.3	7,230.0	יתרה ממוצעת של נכסים**
3,024.9	244.3	1,071.7	-	4,340.9	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
3,214.3	2,211.3	828.2	-	6,253.8	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

**יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						בלתי מבוקר
30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018			
הפרשה להפסדי אשראי			הפרשה להפסדי אשראי			
אשראי לציבור			אשראי לציבור			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
20.6	33.8	54.4	38.3	59.7	21.4	1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
(0.9)	3.6	2.7	(1.3)	(3.4)	2.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות
(0.3)	(3.5)	(3.8)	(3.3)	(3.1)	(0.2)	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות נטו
0.5	2.3	2.8	1.6	2.3	0.7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
0.2	(1.2)	(1.0)	(1.5)	(1.0)	0.5	יתרת הפרשה לתחילת שנה גידול (קיטון) בהפרשה
19.9	36.2	56.1	38.9	57.4	18.5	יתרת ההפרשה לסוף התקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
0.6	1.9	2.5	1.5	2.3	0.8	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
-	(0.2)	(0.2)	*-	*-	*-	
0.6	1.7	2.3	1.5	2.3	0.8	
20.5	37.9	58.4	40.4	59.7	19.3	

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום						בלתי מבוקר
30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018			
הפרשה להפסדי אשראי			הפרשה להפסדי אשראי			
אשראי לציבור			אשראי לציבור			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות						
49.4	32.1	17.3	58.1	36.5	21.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
7.8	5.8	2.0	5.0	6.5	(1.5)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(11.4)	(9.2)	(2.2)	(12.1)	(8.9)	(3.2)	מחיקות חשבונאיות
10.3	7.5	2.8	6.4	4.8	1.6	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(1.1)	(1.7)	0.6	(5.7)	(4.1)	(1.6)	מחיקות חשבונאיות נטו
56.1	36.2	19.9	57.4	38.9	18.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						
2.8	1.9	0.9	2.0	1.4	0.6	יתרת הפרשה לתחילת שנה
(0.5)	(0.2)	(0.3)	0.3	0.1	0.2	גידול (קיטון) בהפרשה
2.3	1.7	0.6	2.3	1.5	0.8	יתרת ההפרשה לסוף התקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
58.4	37.9	20.5	59.7	40.4	19.3	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2018	
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1), ועל החובות (1) בגינם היא חושבה:	יתרת חוב רשומה של חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי	סך הכל חובות (1)	אשראי לציבור	
					פרטי אחר	מסחרי
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי	סך הכל חובות (1)	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
2,926.5	2,082.6	843.9	18.4	825.5	21.0	-
3,704.6	-	3,704.6	3,594.8	109.8	36.4	-
6,631.1	2,082.6	4,548.5	3,613.2	935.3	57.4	-
21.0	-	21.0	3.3	17.7	21.0	-
36.4	-	36.4	35.6	0.8	36.4	-
57.4	-	57.4	38.9	18.5	57.4	-

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2017	
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1), ועל החובות (1) בגינם היא חושבה:	יתרת חוב רשומה של חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי	סך הכל חובות (1)	אשראי לציבור	
					פרטי אחר	מסחרי
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי	סך הכל חובות (1)	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
2,746.8	1,918.5	828.3	14.8	813.5	22.1	-
3,374.5	-	3,374.5	3,252.4	122.1	34.0	-
6,121.3	1,918.5	4,202.8	3,267.2	935.6	56.1	-
22.1	-	22.1	3.2	18.9	22.1	-
34.0	-	34.0	33.0	1.0	34.0	-
56.1	-	56.1	36.2	19.9	56.1	-

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2017					(מבוקר)
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1), ועל החובות(1) בגינם היא חושבה:
		סך הכל	פרטי אחר	מסחרי	
2,786.4	1,904.4	882.0	18.1	863.9	יתרת חוב רשומה של חובות(1)
3,458.9	-	3,458.9	3,367.1	91.8	שנבדקו על בסיס פרטני
6,245.3	1,904.4	4,340.9	3,385.2	955.7	שנבדקו על בסיס קבוצתי
					סך הכל חובות(1)
24.2	-	24.2	3.3	20.9	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1)
33.9	-	33.9	33.2	0.7	שנבדקו על בסיס פרטני
58.1	-	58.1	36.5	21.6	שנבדקו על בסיס קבוצתי
					סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

ב. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2018						בלתי מבוקר
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)			לא בעייתיים	פעילות לווים בישראל
בפיגור של 30 ימים או יותר(4)	בפיגור של 89 ימים(5)	סך הכל	פגומים(3)	לא פגומים		
-	-	154.3	7.1	0.1	147.1	ציבורי-מסחרי
-	-	112.3	-	-	112.3	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	55.2	-	-	55.2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
0.2	4.2	613.5	7.4	21.4	584.7	שרותים פיננסיים
0.2	4.2	935.3	14.5	21.5	899.3	מסחרי - אחר
3.3	6.6	3,613.2	15.2	21.8	3,576.2	סך הכל מסחרי
3.5	10.8	4,548.5	29.7	43.3	4,475.5	אנשים פרטיים - אחר
-	-	1,460.8	-	-	1,460.8	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	621.8	-	-	621.8	בנקים בישראל
3.5	10.8	6,631.1	29.7	43.3	6,558.1	ממשלת ישראל
						סך הכל פעילויות בישראל

הערות בעמוד הבא.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2017						בלתי מבוקר
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)		לא פגומים		פעילות לווים בישראל
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא פגומים	ציבורי-מסחרי
-	-	177.5	9.0	-	168.5	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	79.3	2.0	-	77.3	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	53.0	0.1	-	52.9	שרותים פיננסיים
-	0.8	625.8	9.1	23.4	593.3	מסחרי - אחר
-	0.8	935.6	20.2	23.4	892.0	סך הכל מסחרי
2.1	6.9	3,267.2	13.4	19.6	3,234.2	אנשים פרטיים - אחר
2.1	7.7	4,202.8	33.6	43.0	4,126.2	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	1,300.5	-	-	1,300.5	בנקים בישראל
-	-	618.0	-	-	618.0	ממשלת ישראל
2.1	7.7	6,121.3	33.6	43.0	6,044.7	סך הכל פעילויות בישראל

31 בדצמבר 2017						מבוקר
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)		לא פגומים		פעילות לווים בישראל
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא פגומים	ציבורי-מסחרי
0.1	-	178.5	7.9	0.1	170.5	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	93.7	2.0	-	91.7	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	58.6	0.1	-	58.5	שרותים פיננסיים
-	0.3	624.9	10.7	30.5	583.7	מסחרי - אחר
-	0.4	955.7	20.7	30.6	904.4	סך הכל מסחרי
3.1	5.4	3,385.2	14.7	17.2	3,353.3	אנשים פרטיים - אחר
3.1	5.8	4,340.9	35.4	47.8	4,257.7	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	1,286.4	-	-	1,286.4	בנקים בישראל
-	-	618.0	-	-	618.0	ממשלת ישראל
3.1	5.8	6,245.3	35.4	47.8	6,162.1	סך הכל פעילויות בישראל

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה באור 13.2.ב.ג. הלן.

(4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.

(5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 3.5 מיליוני ש"ח (30.9.2017 - 2.1 מיליוני ש"ח, 31.12.2017 - 3.1 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) בפרק זמן של עד 150 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לציבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך תקופה של 50 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק יותר הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב.

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2018					בלתי מבוקר
יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
7.1	4.8	**-	7.1	12.6	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	**-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
**-	-	-	**-	1.6	שרותים פיננסיים
7.1	4.0	0.3	7.4	14.6	מסחרי - אחר
14.2	8.8	0.3	14.5	28.8	סך הכל מסחרי
11.4	2.9	3.8	15.2	24.7	אנשים פרטיים - אחר
25.6	11.7	4.1	29.7	53.5	סך הכל פעילויות בישראל *
25.6	11.7	4.1	29.7		* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
15.3	5.0	4.0	19.3		חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2017					בלתי מבוקר
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
14.5	9.0	1.8	4.3	7.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
2.1	2.0	-	2.0	2.0	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.6	0.1	0.1	-	-	שרותים פיננסיים
19.1	9.1	0.5	3.2	8.6	מסחרי - אחר
40.3	20.2	2.4	9.5	17.8	סך הכל מסחרי
21.3	13.4	3.2	2.9	10.2	אנשים פרטיים - אחר
61.6	33.6	5.6	12.4	28.0	סך הכל פעילויות בישראל *
	33.6	5.6	12.4	28.0	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	17.7	5.4	3.4	12.3	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

31 בדצמבר 2017					מבוקר
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
13.5	7.9	0.8	4.6	7.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
2.1	2.0	-	2.0	2.0	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.6	0.1	0.1	-	-	שרותים פיננסיים
21.2	10.7	0.4	2.1	10.3	מסחרי - אחר
41.4	20.7	1.3	8.7	19.4	סך הכל מסחרי
22.9	14.7	3.7	3.0	11.0	אנשים פרטיים - אחר
64.3	35.4	5.0	11.7	30.4	סך הכל פעילויות בישראל *
	35.4	5.0	11.7	30.4	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	18.9	4.9	2.8	14.0	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽²⁾	
*-	*-	7.5	-	-	7.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.5	0.5	5.2	0.5	0.5	4.2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	0.1	-	-	-	שרותים פיננסיים
*-	*-	13.1	-	-	12.0	מסחרי - אחר
0.5	0.5	25.9	0.5	0.5	23.3	סך הכל מסחרי
0.2	0.2 ⁽⁴⁾	15.1	0.1	0.1 ⁽⁴⁾	15.3	אנשים פרטיים - אחר
0.7	0.7	41.0	0.6	0.6	38.6	סך הכל פעילויות בישראל

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו (3)	יתרה ממוצעת על חובות פגומים (2)	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו (3)	יתרה ממוצעת על חובות פגומים (2)	
*-	*-	6.8	-	-	7.8	בינוי ונדל"ן - בינוי
*-	*-	1.9	-	-	2.0	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	0.1	-	-	0.1	שרותים פיננסיים
*-	*-	6.5	-	-	7.5	מסחרי - אחר
*-	*-	15.3	-	-	17.4	סך הכל מסחרי
0.1	0.1 (4)	12.2	0.1	0.1 (4)	12.9	אנשים פרטיים - אחר
0.1	0.1	27.5	0.1	0.1	30.3	סך הכל פעילויות בישראל

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בסך של 5.3 ו- 17.8 מיליוני ש"ח לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2018, בהתאמה (6.1 ו- 16.6 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017, בהתאמה).

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 בספטמבר 2018			בלתי מבוקר
יתרת חוב רשומה			
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
**_	-	**_	בינוי ונדל"ן - בינוי
**_	-	**_	שרותים פיננסיים
5.2	1.2	4.0	מסחרי - אחר
5.2	1.2	4.0	סך הכל מסחרי
14.1	2.7	11.4	אנשים פרטיים - אחר
19.3	3.9	15.4	סך הכל פעילויות בישראל
30 בספטמבר 2017			בלתי מבוקר
יתרת חוב רשומה			
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
1.8	-	1.8	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.1	-	0.1	שרותים פיננסיים
4.1	3.1	1.0	מסחרי - אחר
6.0	3.1	2.9	סך הכל מסחרי
11.7	2.8	8.9	אנשים פרטיים - אחר
17.7	5.9	11.8	סך הכל פעילויות בישראל
31 בדצמבר 2017			בלתי מבוקר
יתרת חוב רשומה			
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
0.8	-	0.8	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.1	-	0.1	שרותים פיננסיים
5.2	2.7	2.5	מסחרי - אחר
6.1	2.7	3.4	סך הכל מסחרי
12.8	2.7	10.1	אנשים פרטיים - אחר
18.9	5.4	13.5	סך הכל פעילויות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
-	-	-	בינוי ונדל"ן- בינוי
-	-	-	בינוי ונדל"ן- פעילויות בנדל"ן
1	2.0	2.0	מסחרי אחר
1	2.0	2.0	סך הכל מסחרי
46	2.2	2.1	אנשים פרטיים - אחר
47	4.2	4.1	סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
1	*-	*-	בינוי ונדל"ן- בינוי
1	*-	*-	בינוי ונדל"ן- פעילויות בנדל"ן
1	0.2	0.2	מסחרי אחר
3	0.2	0.2	סך הכל מסחרי
38	2.0	1.4	אנשים פרטיים - אחר
41	2.2	1.6	סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
-	-	-	בינוי ונדל"ן- בינוי
-	-	-	בינוי ונדל"ן- פעילויות בנדל"ן
5	18.5	18.3	מסחרי אחר
5	18.5	18.3	סך הכל מסחרי
157	7.6	6.5	אנשים פרטיים - אחר
162	26.1	24.8	סך הכל פעילות בישראל

* נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

בלתי מבוקר

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
1	*_	*_	בינוי ונדל"ן- בינוי
1	*_	*_	בינוי ונדל"ן- פעילויות בנדל"ן
9	0.8	0.8	מסחרי אחר
11	0.8	0.8	סך הכל מסחרי
111	5.6	4.6	אנשים פרטיים - אחר
122	6.4	5.4	סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (2)			
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)	
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
1	-	-	-
3	0.1	-	2
4	0.1	-	2
37	1.0	0.9	29
41	1.1	0.9	31

פעילות לווים בישראל
ציבורי-מסחרי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל פעילויות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (2)				פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)		
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	בינוי ונדל"ן - בינוי מסחרי - אחר סך הכל מסחרי
-	-	-	-	
1	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר סך הכל פעילויות בישראל
1	-	-	-	
23	0.6	0.5	13	
24	0.6	0.5	13	

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

הערות בעמוד הבא

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

הערות:

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ג. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים

31.12.2017	30.9.2017	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017	30.9.2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרות החוזים ⁽¹⁾			
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:						
1.0	1.0	1.0	275.1	269.6	280.2	ערבויות להבטחת אשראי
0.3	0.3	0.4	87.0	89.6	110.4	ערבויות והתחייבויות אחרות
*-	*-	*-	0.2	0.2	0.2	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
0.3	0.4	0.3	827.3	823.1	871.5	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות						
0.4	0.5	0.5	705.1	711.8	808.4	לפי דרישה שלא נוצלו
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר						
*-	*-	0.1	40.3	47.8	60.4	ועדיין לא ניתן
-	-	*-	-	-	22.5	התחייבות להוצאות ערבויות
2.0	2.2	2.3	1,935.0	1,942.1	2,153.6	סך הכל

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)	מטבע ישראלי		מטבע חוץ (1)			פרטים שאינם כספיים (2)	סך הכל
	לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר		
	המחירים						
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,813.2	142.5	246.5	24.4	12.2	-	2,238.8
ניירות ערך	481.8	77.0	13.6	104.1	-	-	676.5
אשראי לציבור, נטו (3)	4,355.3	117.7	14.3	3.8	-	-	4,491.1
אשראי לממשלה	-	621.8	-	-	-	-	621.8
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	36.5	36.5
נכסים בגין מכשירים נגזרים	*-	-	1.0	0.3	-	0.2	1.5
נכסים אחרים	34.0	4.1	0.4	0.4	-	-	38.9
סך כל הנכסים	6,684.3	963.1	275.8	133.0	12.2	36.7	8,105.1
התחייבויות							
פקדונות הציבור	5,523.0	588.7	267.7	129.6	11.3	-	6,520.3
פקדונות מבנקים	90.1	301.6	1.8	0.6	-	-	394.1
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	*-	-	-	0.8	-	0.1	0.9
התחייבויות אחרות	539.4	3.0	5.4	1.7	-	-	549.5
סך כל ההתחייבויות	6,152.5	893.3	274.9	132.7	11.3	0.1	7,464.8
סה"כ כללי	531.8	69.8	0.9	0.3	0.9	36.6	640.3

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

		מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי		30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים							
1,957.6	-	11.3	83.6	240.1	74.9	1,547.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
593.5	-	-	34.6	13.9	117.3	427.7	ניירות ערך
4,146.7	-	-	2.0	13.4	109.2	4,022.1	אשראי לציבור, נטו (3)
618.0	-	-	-	-	618.0	-	אשראי לממשלה
37.0	37.0	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
1.0	0.4	-	0.3	0.3	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
38.7	-	-	-	-	1.4	37.3	נכסים אחרים
7,392.5	37.4	11.3	120.5	267.7	920.8	6,034.8	סך כל הנכסים
התחייבויות							
5,960.3	-	10.3	117.4	260.4	618.2	4,954.0	פקדונות הציבור
344.3	-	-	1.2	2.9	298.0	42.2	פקדונות מבנקים
0.6	*-	-	0.6	-	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
509.2	-	-	1.0	4.0	3.2	501.0	התחייבויות אחרות
6,814.4	*-	10.3	120.2	267.3	919.4	5,497.2	סך כל ההתחייבויות
578.1	37.4	1.0	0.3	0.4	1.4	537.6	סה"כ כללי

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	מטבע ישראלי		מטבע חוץ (1)			פריטים שאינם כספיים (2)	סך הכל
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר	אירו	אחר		
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,755.1	78.6	244.4	89.0	11.6	-	2,178.7
ניירות ערך	411.8	116.6	13.5	34.6	-	-	576.5
אשראי לציבור, נטו (3)	4,135.2	134.2	11.4	2.0	-	-	4,282.8
אשראי לממשלה	-	618.0	-	-	-	-	618.0
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	37.4	37.4
נכסים בגין מכשירים נגזרים	-	-	0.5	0.2	-	0.3	1.0
נכסים אחרים	37.3	1.1	-	-	-	-	38.4
סך כל הנכסים	6,339.4	948.5	269.8	125.8	11.6	37.7	7,732.8
התחייבויות							
פקדונות הציבור	5,249.0	605.5	265.1	123.5	10.7	-	6,253.8
פקדונות מבנקים	63.1	298.5	0.4	0.1	-	-	362.1
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	-	-	-	0.6	-	-	0.6
התחייבויות אחרות	516.1	3.2	3.9	1.2	-	-	524.4
סך כל ההתחייבויות	5,828.2	907.2	269.4	125.4	10.7	-	7,140.9
סה"כ כללי	511.2	41.3	0.4	0.4	0.9	37.7	591.9

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 15א: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן (1)					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
					נכסים פיננסיים
2,238.8	47.5	1,290.9	898.9	2,237.3	מזומנים ופקדונות בבנקים
676.5	558.6	118.5	-	677.1	ניירות ערך(2)
4,491.1	-	294.7	4,169.7	4,464.4	אשראי לציבור, נטו
621.8	-	-	621.3	621.3	אשראי לממשלה
1.5	0.1	1.4	*-	1.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
8.5	-	-	8.5	8.5	נכסים פיננסיים אחרים
8,038.2(3)	606.2	1,705.5	5,698.4	8,010.1	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
6,520.3	-	5,419.5	1,093.0	6,512.5	פקדונות הציבור
394.1	-	92.5	302.2	394.7	פקדונות מבנקים
0.9	0.1	0.8	-	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
505.8	-	294.7	210.8	505.5	התחייבויות פיננסיות אחרות
7,421.1(3)	0.1	5,807.5	1,606.0	7,413.6	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
0.9	-	-	0.9	0.9	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו -
67.1	-	-	67.1	67.1	פנסיה ופיצויים(4)

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 673.2 מיליוני ש"ח ובסך 0.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאור 15ב'.

(4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 15א: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן (1)					
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
					נכסים פיננסיים
1,958.9	888.8	1,021.9	48.2	1,957.6	מזומנים ופקדונות בבנקים
593.5	-	54.8	538.7	593.5	ניירות ערך(2)
4,161.4	3,886.6	274.8	-	4,146.7	אשראי לציבור, נטו
614.0	614.0	-	-	618.0	אשראי לממשלה
1.0	-	1.0	*-	1.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
8.1	8.1	-	-	8.1	נכסים פיננסיים אחרים
7,336.9	5,397.5	1,352.5	586.9	(3)7,324.9	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
5,958.4	1,026.4	4,932.0	-	5,960.3	פקדונות הציבור
344.3	298.0	46.3	-	344.3	פקדונות מבנקים
0.6	-	0.6	*-	0.6	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
469.4	91.3	378.1	-	469.6	התחייבויות פיננסיות אחרות
6,772.7	1,415.7	5,357.0	*-	(3)6,774.8	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
0.8	0.8	-	-	0.8	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו -
64.2	64.2	-	-	64.2	פנסיה ופיצויים(4)

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 589.8 מיליוני ש"ח ובסך 0.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאור 15ב'.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 15א: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2017					(מבוקר)
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים					
2,180.8	936.8	1,199.2	44.8	2,178.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
577.1	-	54.4	522.7	576.5	ניירות ערך ⁽²⁾
4,308.0	4,035.3	272.7	-	4,282.8	אשראי לציבור, נטו
617.1	617.1	-	-	618.0	אשראי לממשלה
1.0	-	1.0	*-	1.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
8.4	8.4	-	-	8.4	נכסים פיננסיים אחרים
7,692.4	5,597.6	1,527.3	567.5	7,665.4 (3)	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
6,257.1	1,092.6	5,164.5	-	6,253.8	פקדונות הציבור
363.2	299.6	63.6	-	362.1	פקדונות מבנקים
0.6	-	0.6	*-	0.6	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
482.5	209.8	272.7	-	482.8	התחייבויות פיננסיות אחרות
7,103.4	1,602.0	5,501.4	*-	7,099.3 (3)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
0.8	0.8	-	-	0.8	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
65.8	65.8	-	-	65.8	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ⁽⁴⁾

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 12, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 572.7 מיליוני ש"ח ובסך 0.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה

ביאור 15ב'.

(4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 15א': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן את השפעת המס. יתרה מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית שבו הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

פקדונות הציבור-בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאילויות האשראי של הצד הנגדי. הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

באור 15ב': פריטים הנמדדים בשווי הוגן

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2018				(בלתי מבוקר)
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים אחרים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
				נכסים
				ניירות ערך זמינים למכירה:
543.0	117.7	-	660.7	אגרות חוב של ממשלת ישראל
10.2	-	-	10.2	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
-	0.8	-	0.8	אגרות חוב של אחרים בישראל
553.2	118.5	-	671.7	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
				נכסים בגין מכשירים נגזרים
0.1	1.4	*-	1.5	
553.3	119.9	*-	673.2	סך כל הנכסים
				התחייבויות
0.1	0.8	-	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
0.1	0.8	-	0.9	סך כל ההתחייבויות

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

באור 15ב' פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2017				(בלתי מבוקר)
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
מחירים	נתונים נצפים	נתונים לא נצפים	סך הכל	
מצוטטים בשוק	משמעותיים	משמעותיים אחרים	שווי הוגן	
פעיל (רמה 1)	אחרים (רמה 2)	(רמה 3)		
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
519.8	48.5	-	568.3	אגרות חוב של ממשלת ישראל
14.1	-	-	14.1	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
0.1	6.3	-	6.4	אגרות חוב של אחרים בישראל
534.0	54.8	-	588.8	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
-*	1.0	-	1.0	סך כל הנכסים
534.0	55.8	-	589.8	
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
-*	0.6	-	0.6	סך כל ההתחייבויות
-*	0.6	-	0.6	

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

באור 15ב': פריטים הנמדדים בשווי הוגן

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2017				(מבוקר)
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
סך הכל שווי הוגן	נתונים לא נצפים משמעותיים אחרים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
				נכסים
				ניירות ערך זמינים למכירה:
551.4	-	48.1	503.3	אגרות חוב של ממשלת ישראל
13.9	-	-	13.9	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
6.4	-	6.3	0.1	אגרות חוב של אחרים בישראל
571.7	-	54.4	517.3	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
1.0	-	1.0	*-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
572.7	-	55.4	517.3	סך כל הנכסים
				התחייבויות
0.6	-	0.6	*-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
0.6	-	0.6	*-	סך כל ההתחייבויות

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

ב. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן

במהלך התקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וכן במהלך שנת 2017 (לרבות במהלך התקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017) לא היו מעברים בין רמות 1 ו-2 בהיררכיה.

באור 15ג': שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר):				
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	סילוקים	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו	שווי הוגן ליום 1 ביולי 2018
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
חוזי מטבע חוץ				
0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
סך כל הנכסים				

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר):				
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2017	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2017	סילוקים	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	-	-	-
חוזי מטבע חוץ				
-	-	-	-	-
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
-	-	-	-	-
סך כל הנכסים				

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

באור 15ג': שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר):				
שווי הוגן ליום 1 בינואר 2018	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו	סילוקים	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	0.2	0.2	*-	*-
-	0.2 (1)	0.2	*-	*-
-	0.2	0.2	*-	*-
סך כל הנכסים				

לתשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר):				
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו בדוח רווח והפסד	סילוקים	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2017	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2017
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
0.1	(0.1)	* -	-	-
* -	* -	* -	-	-
0.1	0.1 (1)	* -	-	-
0.1	0.1	* -	-	-
סך כל הנכסים				

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017:				
שווי הוגן ליום 1 בינואר 2017	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו	סילוקים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2017
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
0.1	(0.1)	* -	-	-
* -	* -	* -	-	-
0.1	(0.1) (1)	* -	-	-
0.1	(0.1)	* -	-	-
סך כל הנכסים				

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

1	שערי חליפין	144
2	שוק ההון	145
3	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית	147

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

134	הביקורת הפנימית
134	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
134	שינויים בהרכב הדירקטוריון

הביקורת הפנימית

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק, ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו ב**שגיאה! ההפניה להיפר-קישור אינה חוקית..** הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2017 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 22 במרס 2018.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

במהלך תשעת החודשים הראשונים שנת 2018 התקיימו 9 ישיבות של מליאת הדירקטוריון, 10 ישיבות של ועדת אשראי ועסקים, 9 ישיבות של ועדת ביקורת ומאזן.

שינויים בהרכב הדירקטוריון

מר חיים קרופסקי חדל לכהן כחבר בדירקטוריון הבנק ביום 21 בינואר 2018.
מר דורון שורר חדל לכהן כחבר בדירקטוריון הבנק ביום 31 במרס 2018.
גב' קרן אצלמן החלה לכהן כחברה בדירקטוריון הבנק ביום 17 באפריל 2018.
פרופ' בני לאוטרבך החל לכהן כחבר בדירקטוריון הבנק ביום 6 בנובמבר 2018.

פרטים נוספים

136	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
136	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הבנק
143	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

דירוג הבנק

בוצע על ידי חברת מידרוג בע"מ במהלך חודש פברואר 2018. אושר דירוג A1 באופן יציב לאיתנות הפיננסיות הפנימית של הבנק, דירוג Aa2 לפקדונות לזמן ארוך ודרוג P-1 לפקדונות זמן קצר. אופק הדירוג נותר יציב.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על הבנק

להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

הודעת נגידת בנק ישראל בעניין מתווה להפחתת העמלה הצולבת

ביום 16 בינואר 2018 הודיעה נגידת בנק ישראל על כוונתה להפחית את העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה על פי מתווה שפרטיו הסופיים ייקבעו לאחר בחינת הערות הציבור. לאחר בחינת הערות הציבור פירסם בנק ישראל ביום 25 בפברואר 2018 מתווה מעודכן של הפחתת העמלה הצולבת, להלן עיקריו:

עמלה על עסקאות חיוב נדחה - תופחת משיעור 0.7% כיום עד לשיעור 0.5% בחמישה שלבים, בשלב ראשון החל מיום 1 בינואר 2019 תופחת ל-0.6%, והחל מיום 1 בינואר 2020 תופחת, מידי שנה, ב-0.025% נוספים. בשלב האחרון, החל מיום 1 בינואר 2023 תופחת ל-0.5%.

עמלה על עסקאות חיוב מידי - תופחת משיעור 0.3% כיום עד לשיעור 0.25% בשני שלבים, הראשון החל מיום 1 בינואר 2021 והשני מיום 1 בינואר 2023.

ביום 13 בספטמבר 2018 העביר הפיקוח על הבנקים לחברי הוועדה המייעצת לענייני בנקאות את טיוטת צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מידי), התשע"ח - 2018, לפיה שירות שנותן סולק ללקוח בקשר לסליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מידי מוכרז שירות בר-פיקוח לעניין העמלה הנגבית בעדו ומועברת למנפיק. בטיטת הצו נקבע שיעור מירבי של העמלה בהתאם למתווה המפורט לעיל (ובתוספת התייחסות לשיעור העמלה הצולבת למשרדי ממשלה ורשויות שהוקמו בחיקוק שימשיך ויעמוד על 0.55% עד ליום 31.12.2021 כדי למנוע את ייקורה). להפחתת שיעור העמלה הצולבת צפויה להיות השלכה מסוימת על הכנסות הבנק מפעילות בכרטיסי אשראי.

טיטת תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח-2008

הטיטת, אשר הופצה ביום 15 לאוקטובר 2018, כוללת מספר תיקונים, שעיקרם - חובת צירוף לקוח שהינו עסק קטן או עוסק מורשה למסלול עמלות המתאים לו, ביוזמת הבנק, כאשר בהתאם לבדיקה שנקבעה בכללים הלקוח עשוי להנות מחיסכון בעמלות כתוצאה מהצירוף למסלול; עדכון הבדיקה הקבועה בכללים לצירוף אזרח ותיק או אדם בעל מוגבלות למסלול עמלות בסיסי, ביוזמת הבנק; הוספת עמלות לתעריפון בגין שירותים מיוחדים חדשים וכן עדכון הכללים בעניין גילוי התעריפון והצגת מידע על עמלות.

החלטת רשות ההגבלים העסקיים בעניין פטור הסכם הכרה הדדית

ביום 30 ביולי 2018 ניתנה החלטה של מ"מ הממונה על הגבלים עסקיים בעניין בקשת פטור שהוגשה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בקשר עם הסכם שעניינו הסכמה הדדית לשימוש של לקוחות כל צד להסכם במכשירי הבנק האוטומטיים (להלן - "ATM") של הצדדים האחרים, הסדרת הפן התפעולי וגובה העמלה בין הצדדים, אשר נחתם בשנת 1984 בין הבנק לבין בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ ובנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן - "ההסכם"), אליו הצטרפו במועד מאוחר יותר בנק ירושלים בע"מ ובנק יהב לעובדי המדינה בע"מ. מ"מ הממונה העניק להסכם פטור מותנה בתנאים, שאלה עיקרם: הצדדים יצרפו להסכם בתנאים שווים וללא עלות כל מנפיק או מתפעל מכשירים אוטומטיים המעוניין בכך בתנאי שיתקיים לגביו אחד משני התנאים הבאים: א. הוא מפקח על פי דין לעניין פעילותו כמנפיק או כמתפעל מכשירים אוטומטיים ומבצע פעולות

הנוגעות לסליקת ATM, אשר כלולות בהסכם. במקרה זה, ניתן יהיה לגבות תשלום חד פעמי, מבוסס עלויות, שגובהו לא יעלה על ההוצאות הנובעות באופן ישיר מהתאמת המערכות לצורך החיבור; ב. הוא מתפעל מכשירים אוטומטיים או מנפיק מפוקח על פי דין לעניין פעילותו כמנפיק המבצע את כל הפעולות הנוגעות לסליקת ATM, אשר כלולות בהסכם, באמצעות אחד הצדדים להסכם או באמצעות שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן - "שב"א"). שיעור העמלה בגין משיכת מזומן יהיה זהה לכל הצדדים להסכם ולא יעלה על 20 סנט לפעולה. הצדדים לא יסרבו סירוב בלתי סביר להתקשר בהסכם למתן שירותי סליקת ATM עם כל מנפיק או מתפעל מכשירים אוטומטיים או בהסכם לשימוש במכשירים אוטומטיים עם כל מתפעל מכשירים אוטומטיים. ככל ששב"א תפעיל ממשק סליקת ATM, החובה להתקשר כאמור לא תהא בתוקף לגבי מנפיקים ומתפעלי מכשירים אוטומטיים שבאפשרותם לעשות שימוש בממשק הסליקה לצורך פעילותם. הפטור בתוקף למשך 5 שנים.

חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 57), התשע"ח-2018

החוק, אשר פורסם ביום 25 ליולי 2018, כולל תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, ולפיו תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, ייתן מענה אנושי מקצועי ללקוח לפחות לסוגי השירותים המפורטים להלן: טיפול בתקלה, בירור חשבון, סיום התקשרות. בנוסף, נקבע כי משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים הנ"ל לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה, והלקוח לא יופנה לשירות השארית הודעה, אלא אם כן בחר בכך. המפקח על הבנקים יהיה רשאי להורות כי תאגיד בנקאי רשאי לחרוג ממשך ההמתנה הקבוע לעיל, בשיעור מכלל הפניות לתקופה שקבע, או בפרק זמן שקבע. איגוד הבנקים פנה למפקח על הבנקים בבקשה לעשות שימוש בסמכותו האמורה. תחילתו של החוק שנה מיום פרסומו.

הצעת חוק שירותי תשלום, התשע"ח-2018

בהמשך להמלצות דוח הוועדה הבינמשרדית לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים, פורסמה ביום 11 ביולי 2018 ברשומות הצעת החוק הנ"ל מטעם הממשלה. החוק המוצע בא להחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, בחוק מקיף ועדכני יותר, התואם את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום זה, ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive).

החוק המוצע מבקש להסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות -

- בין "נותן שירות תשלום למשלם" (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם.

- בין "נותן שירות תשלום למוטב" (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).

שירותי התשלום עליהם חל החוק המוצע הם: הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וניהול חשבון תשלום.

החוק המוצע עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקובע הוראות בנושאים העיקריים הבאים - חוזה שירותי תשלום (אופן כריתת החוזה, תוכנו, קיומו וסיומו), גילוי נאות ואיסור הטעיה, פעולת תשלום (ביצועה, הפסקתה והאחריות לה), הקפאת השימוש באמצעי תשלום, שימוש לרעה באמצעי התשלום, הרשאות לחיוב (של חשבון או אמצעי תשלום), אופן ביצוע הוראות תשלום, קביעת סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות של הוראות החוק.

מועד התחילה יהיה שנה מיום פרסום החוק והוא יחול גם על אמצעי תשלום שהונפק לפני יום התחילה ועל הרשאה לחיוב שניתנה לפני יום התחילה בכפוף להוראות המעבר שנקבעו לענין זה. בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת הצעת החוק על הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 470 בעניין כרטיסי חיוב

בהתאם לתיקון, שפורסם ביום 2 ביולי 2018, מנפיק שהינו בנק יעביר למתפעל הנפקה את התמורה בגין כל העסקאות שנעשו בכרטיס חיוב שהנפיק, בהתאם למועדים/שנקבעו/ בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח או בזהות הסולק שאליו מעביר מתפעל ההנפקה את התמורה. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 1 בפברואר 2019 ביחס לתמורה שנדרש מתפעל ההנפקה להעביר לסולק במועד זה. בנוסף, נקבע בתיקון האמור כי כלל הבנקים ומתפעלי ההנפקה נדרשים להמציא למפקח על הבנקים את הסכמי התפעול החדשים (לרבות חידוש של הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל ההנפקה) שנחתמו עד 31 בינואר 2022. בנק בעל היקף פעילות רחב נדרש לקבל את אישור המפקח להסכם החדש (דרישה זו אינה חלה על הבנק). מועד תחילת ההוראה הוא מיום פרסומה. בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת ההוראה על הבנק.

טיטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 325 - ניהול מסגרות אשראי

טיטת מעודכנת לתיקון ההוראה פורסמה ביום 28 באוקטובר 2018, ועיקרה הרחבת תחולת ההוראה גם ביחס למסגרות הניתנות בכרטיסי אשראי. בנוסף להרחבת התחולה, עודכנו מספר דרישות בהוראה הנוגעות להסכם האשראי ולחריגות ממסגרת האשראי וכן התווספו דרישות הנוגעות למתן התראות ללקוחות אודות אופן ניצול מסגרות אשראי בחשבון העו"ש ובכרטיסי אשראי.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359A - מיקור חוץ

ההוראה פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 8 באוקטובר 2018 במטרה לקבוע עקרונות להעברת פעילויות שונות למיקור חוץ, תוך צמצום החשיפה לסיכונים פוטנציאליים הגלומים במיקור חוץ. ההוראה חלה כאשר תאגיד בנקאי עושה שימוש בצד ג' על מנת לבצע, על בסיס מתמשך, פעילויות מהותיות הכלולות ברשימת עיסוקיו של התאגיד הבנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), בשמו או עבורו. יישום ההוראה בתוך קבוצה בנקאית יהיה לפי הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי. בהתאם להוראה, אין להעביר למיקור חוץ את תפקידי הדירקטוריון וההנהלה הבכירה, וכן החלטות המחייבות הפעלת שיקול דעת בנושאים הכוללים, בין היתר, פתיחת חשבון ללקוח או סגירתו ופעילות חיתום בהלוואות, אלא אם יתקיימו התנאים שנקבעו בהוראה. כמו כן נקבעו תנאים למיקור חוץ של פנייה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לקבלת אשראי והורחבו האפשרויות של תאגידים בנקאיים להתקשר עם מתווכים. ההוראה מטילה חובות על הדירקטוריון, ההנהלה הכללית והביקורת הפנימית, ומחייבת, בין היתר, לבצע בדיקת נאותות לנותן השירות, להסדיר את מיקור החוץ בחוזה כתוב, ולגבש תכנית מקיפה לניהול סיכוני מיקור חוץ ותכנית המשכיות עסקית. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 במרס 2020 וניתנה אפשרות ליישום מוקדם של ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 25 בדצמבר 2017 פורסם תיקון להוראה, במסגרתו הוסדרו בעיקר הכללים ליישום חובה, שהוטלה על התאגידים הבנקאיים בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, להעביר מידע בדבר יתרת לקוח בחשבון עובר ושב לגופים פיננסיים אחרים. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 ביולי 2018. הבנק נערך ליישום ההוראה במועד שנקבע. ביום 22 במרס 2018 פורסם תיקון נוסף להוראה במסגרתו נקבעה דרך נוספת לפתיחת חשבון מקוון ואימות פרטי זהות הלקוח באמצעות שימוש בטכנולוגיה לזיהוי ואימות חזותיים מרחוק, בכפוף לאישור הפיקוח על הבנקים. במסגרת תיקון זה הותרה גם פתיחת חשבון מקוון לקטין שמלאו לו 16 שנים, והותרה פעילות בדואר אלקטרוני ללא הצפנה, בכפוף להערכת סיכונים ובקורות נוספות. ביום 7 באוקטובר 2018 פורסמה טיטת תיקון נוספת להוראה שעיקריה: מתן אפשרות לצרף או לגרוע מרחוק בעלים בחשבון או מורשה חתימה בחשבון, וביטול שתי מגבלות בהוראה - האחת, איסור שינוי בעלי חשבון מקוון לאחר פתיחתו, והשנייה, איסור פעילות מורשה חתימה בחשבון מקוון.

הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 367- בנקאות בתקשורת ומספר 462 - השקעות של לקוחות בנכסים פיננסיים באמצעות מנהלי תיקים

ביום 4 באוקטובר 2018 פורסמה הוראת עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 367 ומספר 462. התיקון להוראות מאפשר מתן יפוי כוח לבעל רשיון ניהול תיקים ("מנהל תיקים") באופן מקוון וללא צורך בהגעת הלקוח לסניף, וכן מאפשר למנהל תיקים לפעול בחשבון שנפתח באופן מקוון.

אשראי ובטוחות

החוק וההצעה שלהלן כוללים רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

החוק פורסם ביום 15 במרס 2018 והוא ייכנס לתוקף 18 חודשים מיום פרסומו. בחוק נקבעו הוראות מעבר בנושאים שונים, לרבות בעניין שעבוד צף. החוק מאחד את דיני חדלות הפירעון, שכיום מפוזרים במספר חוקים שונים (מהותית וארגונית) תחת קורת גג אחת. מדובר ברפורמה רחבת היקף, הכוללת שינויים רבים בנושאים רבים בדין הקיים ובכלל זה, מטילה על הבנק, כנושה מובטח, הגבלות שונות, לרבות ביחס למימוש בטוחות לאשראי שניתן לפני תחילת החוק. בעוד שבבעבר המטרה העיקרית של החקיקה בתחום דיני הפירעון היתה השאת החזר החוב לנושים השונים, בחוק החדש המטרה העיקרית שונתה באופן מהותי והיא שיקום החייב. מטרה זו באה לידי ביטוי לאורך החוק כולו. החוק כולל, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פרעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנהוג כיום; חוב המובטח בשעבוד צף ייגבה מהנכסים הכפופים לשעבוד רק עד 75% מערכם. יתרת החוב המובטח בשעבוד הצף, תהפוך לחוב רגיל ותהיה במעמד שווה לכלל החובות הרגילים האחרים; תשלומים שיתקבלו ע"ח חוב ייזקפו לפי הסדר שלהלן: קרן החוב, ריבית הסכמית ובכפוף להוראות החוק, בתנאים מסוימים, בסוף גם ריבית פיגורים; ריבית פיגורים שנצברה לטובת נושה מובטח לאחר צו חדלות הפירעון, לא תחשב לחוב מובטח ותפרע רק לאחר פירעון חובם של הנושים הרגילים; נושה רגיל לא יוכל להיפרע מריבית פיגורים שנצברה לטובתו, לאחר צו חדלות הפירעון; רשימת החובות בדין קדימה שונתה; השתנה סף הכניסה להליך חדלות פרעון; תכנית לשיקום היחיד תיקבע לתקופה של עד 3 שנים, בסופה יחיד שיעמוד בתנאי התכנית, יזכה להפטר ויתכנו מקרים בהם חייב יוכל לקבל הפטר אף לאלתר; זכות הנושה לקבוע את סוג ההליך תופקע ובית המשפט הוא זה שיקבע איזה הליך מתאים; השפעת הנושה המובטח על זהות בעל התפקיד, גם במקרה של מימוש נכס המשועבד לטובתו, תהיה, אם בכלל, מועטה; ככלל, נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון, ועוד. הבנק בוחן את השלכות הרפורמה ונערך בהתאם.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015 והחלה להידון בועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום 29 במאי 2018, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

תחרותיות

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מספר 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל"חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק").

התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלות האשראי וביחס לריבית על אשראי בפיגור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים

וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון יחול על חוזים שייכרתו מיום כניסת התיקון לתוקף. ביום 8 בנובמבר 2018 פורסם תיקון נוסף לחוק אשר דחה את מועד התחילה המקורי וקבע כי התיקון האמור ייכנס לתוקפו שישה חודשים מיום שיפורסמו תקנות ראשונות על פיו או 27 חודשים מיום פרסום התיקון לחוק, לפי המוקדם. הבנק נערך ליישום החוק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 449 - פישוט הסכמים ללקוח

ההוראה, אשר פורסמה ביום 10 ביולי 2018, נועדה לקבוע מבנה וכללים לפישוט הסכמים בנקאיים למתן אשראי, ומהווה יישום של סעיף 3(ד) לחוק אשראי הוגן הנזכר לעיל. ההוראה קובעת כי על התאגיד הבנקאי להציג בפני הלקוח, באופן מרוכז ותמציתי בדף הראשון להסכם אשראי, את הפרטים והתנאים המשתנים והמהותיים להתקשרות הספציפית עמו. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 9 במאי 2019.

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018, פרק ב': בנקאות - מעבר חשבונות בין בנקים

החוק, אשר פורסם ביום 22 במרס 2018 מתקן, בין היתר, את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, במטרה להפחית את החסמים הקיימים בשוק הבנקאות שמקשים על מעבר לקוחות בין בנקים. החוק מחייב את הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת לבנק הקולט, באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על בנקים מסוימים (בנק בעל היקף פעילות קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים, או בנק מקוון), או לקבוע שההוראות יחולו בתום תקופה שיקבע הנגיד או שיחולו עליהם רק כבנק קולט או כבנק מקורי. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, אמור לקבוע בכללים, עד מועד התחילה, את סוגי החשבונות שעל הפעילות הפיננסית המתנהלת בהם יחול החוק. אם לא קבע כאמור - יחול החוק על כל סוגי החשבונות, אלא אם קבע הנגיד, בהסכמת שר האוצר, את סוגי החשבונות עליהם לא יחול החוק. החוק קבע עיצום כספי בגין הפרות מסוימות של הוראותיו (שייכנס לתוקף כעבור ארבע שנים מיום פרסום החוק). מועד התחילה - שלוש שנים מיום הפרסום (עם אפשרות דחייה בשתי תקופות נוספות של חצי שנה כל אחת). הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

שוק ההון

א. קופות גמל

משרד האוצר פרסם ביום 19 בדצמבר 2016 את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ו-2016, אשר מתקנת טיוטות קודמות באותו נושא. על פי הטיטה משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים שלאחד מהם יש הסכם עם תאגיד למתן שירותי ניהול או תפעול ("מתפעל") רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות המתפעל או באמצעות צד קשור למתפעל ובלבד ששיעור עמלת הרכישה או המכירה לא יעלה על 20% מסך כל עמלות הרכישה או המכירה ששילם המשקיע המוסדי במהלך השנה. כמו כן, נקבעו תנאים שבהם משקיע מוסדי רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צדדים קשורים למשקיע המוסדי. הטיטה מוסיפה דרישה להליך תחרותי, לפחות אחת לשלוש שנים, בקשר להחזקה של ניירות ערך וקובעת כי משקיע מוסדי שהתקשר בהסכם ישיר עם גולבל קסטודיאן (למעט בנק, בנק למשכנתאות או בנק חוץ שקיבלו רישיון מבנק ישראל) להחזקת ניירות ערך, יהיה פטור מהחובה לקיים הליך תחרותי לקבלת שירותי החזקה. ביום 31 באוקטובר 2017 פורסמו התקנות הסופיות, אשר אינן כוללות את המגבלה הנ"ל של 20% לעניין רכישה או מכירה של ניירות ערך באמצעות מתפעל או צד קשור למתפעל, כאמור לעיל. כמו כן, נקבע כי ההליך התחרותי הנוגע

להחזקה של ניירות ערך ייערך אחת לחמש שנים במקום שלוש, כאשר הדרישה לעריכת הליך תחרותי כאמור תיכנס לתוקפה רק בחלוף שנה מיום פרסום התקנות. לא ניתן עדיין להעריך את השלכות התקנות על הכנסות הבנק מתחום פעילות זה.

ב. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 330 - ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2018, והיא כוללת עקרונות לניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך, ובעיקר פעילות ספקולטיבית ובכלל זה הוראות בעניין ממשל תאגידי, מדידת הסיכונים, ניהול ובקרת הסיכונים, והנחיות בדבר ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים. בין היתר, נקבעה דרישה להעמדת בטחונות נזילים בגין נגזרי **OTC** - בטחונות משתנים (כנגד החשיפה הקיימת) ובטחונות ראשוניים (כנגד החשיפה הפוטנציאלית). דרישות הנוהל בנושא בטחונות מלקוחות לא יחולו בשלב ראשון על לקוח מפוקח (תאגיד בנקאי, קופות גמל, חברות ביטוח, קרנות נאמנות ותעודות סל) ובנק מרכזי, או לקוח שאינו עוסק בפעילות ספקולטיבית, והן תקבענה במועד מאוחר יותר. הבנק נערך ליישום ההוראות.

פעילות חוצת גבולות של לקוחות

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016

על מנת שניתן יהיה ליישם את ההסכם הביטורלי בין ארה"ב לבין ישראל בנוגע ליישום ה-**FATCA** ("הסכם הפטקא") והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (**CRS - COMMON REPORTING TANDARD**) שיחתמו בין הרשויות המוסמכות במדינת ישראל לבין הרשויות המוסמכות במדינות עמן נחתם הסכם לחילופי מידע, במתכונת שקבע ארגון ה-**OECD**, פורסם ביום 14 ביולי 2016 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מספר 227), התשע"ו-2016. החוק מטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים חובה לאסוף ולהעביר מידע, כהגדרתו בחוק, הכל כפי שיקבע בתקנות שר האוצר לעניין זה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה להטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים עיצום כספי בגין אי זיהוי פרטים או בשל פגם בהעברתם, וזאת מבלי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה כאמור המהווה עבירה.

תקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016

התקנות, אשר פורסמו ביום 4 באוגוסט 2016, קובעות את החובות המוטלות על מוסדות פיננסיים לצורך יישום הסכם הפטקא, ומסדירות את התהליכים השונים שעל מוסדות פיננסיים לבצע לשם בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים לצורך זיהוי בעלי החשבון וסיווגם כחשבונות שיש לדווח עליהם במסגרת הסכם זה. כן כוללות התקנות חובת מתן הודעה ללקוח בדבר העברת מידע למנהל רשות המסים, חובת דיווח וניכוי המוטלות על המוסדות הפיננסיים שאינם משתתפים ביישום הסכם הפטקא, והוראת מעבר לעניין תנאי ההכרה ביישום כמסד ציבורי על ידי מוסד פיננסיי ישראל מדווח. תקנות ליישום תקן ה-**CRS** טרם פורסמו.

חוזר בנק ישראל בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

בהתאם לחוזר, אשר פורסם ביום 16 במרס 2015, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון **cross border** וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב. לבנק מדיניות ייעודית קבוצתית בעניין זה ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כנדרש.

איסור הלבנת הון

חוק לצמצום השימוש במזומן

מטרתו של החוק, אשר פורסם ברשומות ביום 18 במרס 2018, היא לצמצם את תופעת הכלכלה השחורה בישראל, להיאבק בפשיעה ובהלבנת הון ולאפשר שימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויעילים. החוק מגביל עסקאות במזומן לעסקאות בהן מחיר העסקה הינו 11,000 ש"ח לגבי עוסק ("מחיר העסקה" לגבי הבנק כעוסק, הוא מחיר השירות, קרי; העמלה המשולמת), ו-50,000 ש"ח לגבי מי שאינו עוסק. כמו כן, החוק קובע איסור על פירעון שיק מבלי ששם הנפרע נקוב בו, או שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם הוא הוסב יותר מפעם אחת (או פעמיים אם ההיסב השני הוא לגוף פיננסי מפקח), או אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב. לאחר שנה מיום כניסתו לתוקף של החוק, שר האוצר יבחן את שינוי הסכומים הקבועים בתוספת הראשונה, ויהיה רשאי להפחיתם. עוסק יהיה חייב להחזיק אמצעי ייעודי המשמש לקריאת כרטיסי חיוב או סליקת אמצעי אלקטרוני אחר וכן, יהיה חייב לתעד את אמצעי התשלום שבאמצעותו שילם תשלום או קיבל תקבול. עוד קובע החוק שיעורים של עיצומים כספיים שיוטלו על עוסק וקנסות שיוטלו על מי שאינו עוסק, במקרים בהם הפרו את הוראות החוק, וכן קובע עבירה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מהאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה שלוש שנות מאסר. החוק ייכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019, למעט האיסורים שנקבעו על פירעון שיקים והעיצומים הכספיים על הפרתם, שייכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019 (יום התחילה המאוחר). לא יוטלו עיצומים כספיים ו/או קנסות בתשעת החודשים שמיום התחילה או מיום התחילה המאוחר, לפי העניין, אלא אם המפר קיבל התראה בכתב על ההפרה ושב והפר את אותה הוראה. הבנק נערך ליישום החוק.

הגנת הפרטיות

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13) התשע"ח-2018

ההצעה, אשר פורסמה ביום 27 בפברואר 2018, אושרה בקריאה ראשונה. מטרתה של ההצעה היא שיפור כלי האכיפה ומנגנוני הפיקוח על קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. ההצעה נועדה לחזק במידה רבה את יכולת האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מנהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים, לרבות הטלת עיצום כספי (בסכום שלא יפחת מהסכומים הקבועים בחוק בהתאם לחומרת ההפרה ופרמטרים נוספים), המצאת התראה מנהלית ודרישת התחייבות להימנע מהפרה שתלווה בעירבון בסכום העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל בשל אותה הפרה. כמו כן מבקשת ההצעה להשלים את הכלים הקיימים בידי הרשות בכלי חקירה פליליים ולקבוע רשימה של עבירות הנוגעות לאיסוף מידע לשם החזקתו במאגר מידע, לניהול מאגרי מידע ולשימוש במידע במאגרי מידע.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו בשנת 2018 ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בשנת 2018, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. על פי האומדן שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אוקטובר 2018, במחצית הראשונה של שנת 2018 צמח המשק ב-4.2% במונחים שנתיים, לאחר עלייה דומה במחצית השנייה של שנת 2017 ועלייה של 2.4% ברבעון הראשון של שנת 2017. העלייה בתוצר במחצית הראשונה של שנת 2018 משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית, בהוצאה לצריכה הציבורית, ביצוא הסחורות והשירותים ובהשקעות בנכסים קבועים. בנוסף, חלה עלייה ביבוא סחורות ושירותים. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל שעלה במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-2.3%. חטיבת המחקר של בנק ישראל הותירה בחודש אוקטובר 2018 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2018 ב-3.7%, והעלתה את תחזית הצמיחה לשנת 2019 ל-3.6% (3.5% בתחזית הקודמת). הייצוא צפוי לצמוח בקצב מעט מהיר יותר, לאור הבשלה של כמה השקעות בענפי המשק. קרן המטבע הבינלאומית העלתה בחודש אוקטובר 2018 את תחזית צמיחת התוצר בישראל לשנת 2018 ל-3.6% (3.3% בתחזית הקודמת), והותירה את תחזית הצמיחה לשנת 2019 על 3.5%.

סיכוני אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה. חברת דירוג האשראי העולמית Moody's העלתה במהלך חודש יולי 2018 את אופק דירוג האשראי של ישראל מ"נייטרלי" ל"חיובי" ואישררה אותו ברמה של A1. משמעות העלאת התחזית הינה סיכוי גבוה להעלאת דירוג האשראי של ישראל במהלך 12-18 החודשים הקרובים. בין הגורמים להעלאת תחזית הדירוג הינם הביצועים הפיסקליים הטובים ובין היתר, הורדת יחס החוב הציבורי לתוצר ביותר מ-10 נקודות האחוז משנת 2008 לכ-60% מהתוצר. גורם נוסף שהביא להחלטה הינו איתנותה הגוברת של הכלכלה, הנתמכת על ידי הדינמיות של מגזר ההי-טק.

חברת S&P העלתה במהלך חודש אוגוסט 2018 את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של AA-. העלאת הדירוג באה על רקע שיפור במדיניות הפיסקלית של ממשלת ישראל, אשר לצד ביצועים כלכליים חזקים במיוחד, הביאו לירידה ניכרת ביחס החוב הממשלתי נטו לתוצר בשנים האחרונות. נציגי חברת הדירוג הדגישו את חוזקות הליבה של דירוג האשראי של ישראל, כגון: כלכלה מגוונת, מודרנית ומשגשגת, חשבונות חיצוניים חזקים, משמעת פיסקלית ומסגרת מוניטרית גמישה.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נמדד גירעון בסך 24.1 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 4.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יש לציין כי בחודש ספטמבר 2018 נמדד גירעון גבוה בעיקר שעקב עיתוי חגי תשרי, רשות המיסים איפרשה דחייה בתשלומי מע"מ לתחילת אוקטובר 2018. ללא דחיית המיסים היה עומד הגירעון של 18.0 מיליארד ש"ח. הגירעון המתוכנן לשנת 2018 עומד על 38.5 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2017-ספטמבר 2018) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.35% מהתמ"ג. גירעון מצטבר זה כולל את חודש ספטמבר 2018 שבו היו הכנסות מיסים נמוכות באופן חריג, חודש אוקטובר 2017 בו היו הכנסות מיסים חריגות, וחודש דצמבר 2017 בו היו הכנסות מיסים נמוכות, לפיכך יש קושי להסיק על הגירעון הצפוי בכל שנת 2018. הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-7.4% והוצאות מערכת הביטחון עלו ב-5.6%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גביית המסים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכמה בכ-228 מיליארד ש"ח, עלייה ריאלית של 3% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בניכוי תיקוני חקיקה, הכנסות חריגות, הפרשי עיתוי בהחזרי מס והקדמת יבוא כלי רכב ותוספת ההכנסות שנדחו לאוקטובר 2018.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-1.1%. עיקר העלייה נרשמה בסעיפי ירקות ופירות - 14.0%, תחבורה ותקשורת - 1.8% ודיור - 1.7%. עיקר הירידה נרשמה בסעיפי הלבשה והנעלה - 14.9%. מדד המחירים לצרכן ב-12 החודשים האחרונים עלה ב-1.2%, מעט מעל הרף התחתון של יעד האינפלציה של בנק ישראל, העומד על 1%.

על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2018, האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 0.8%, מעט נמוכה מיעד יציבות המחירים של הממשלה (3%-1%) וכי בשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.5%. התחזית מבטאת את ההערכה שהאינפלציה תעלה בהדרגה לכיוון מרכז תחום היעד. התרומה העיקרית צפויה לנבוע משוק העבודה ההדוק שיתמוך בהמשך עליית השכר וכתוצאה מכך בגידול בעלויות הייצור וימתנו אותה המשך הגידול בתחרות במשק, הצעדים שהממשלה נוקטת על מנת להוזיל את יוקר המחיה והתפתחות המסחר באינטרנט.

נכון לחודש ספטמבר 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.3%, הנמצא בתוך יעד יציבות המחירים של הממשלה, כאמור.

המשך המדיניות המוניטרית של בנק ישראל, תלויה, בין היתר, בסביבת האינפלציה הקיימת והתבססותה בתוך טווח היעד.

שוק הדיור

הפירוטומים האחרונים משקפים ירידה במחירי הדירות ובהיקפי העסקאות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש אוקטובר 2018, נרשמה ירידה של 0.3% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2018, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2018. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2018 ירדו ב-1.1%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

ב-12 החודשים שבין יולי 2017 ליוני 2018 הוחל בבנייתן של כ-44,000 דירות, ירידה של כ-20% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, ונסתיימה בנייתן של כ-48,330 דירות, ירידה של 2.2% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

בחודשים יוני-אוגוסט 2018 נמכרו כ-5,630 דירות חדשות, ירידה של כ-0.7%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים מרס-מאי 2018, בניכוי הגורמים העונתיים.

ב-12 החודשים שבין ספטמבר 2017 לאוגוסט 2018 נרשמה ירידה של 17.1% במספר הדירות החדשות שנמכרו, בהשוואה ל-12 החודשים הקודמים.

שוק העבודה

שיעורי האבטלה ממשיכים להיות נמוכים ואף נרשמה ירידה קלה. שיעור האבטלה בחודש אוגוסט 2018 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) עמד על 4.0%, בהשוואה ל-4.1% בחודש יולי 2018. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים נמוך ועמד בחודש אוגוסט 2018 על 3.4%, בדומה לחודש יולי 2018. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, שוק העבודה ההדוק, צפוי לתרום לעלייה באינפלציה.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-4.6% ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-1.5%.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 רכש בנק ישראל כ-2.8 מיליארד דולר (מזה כ-0.9 מיליארד דולר בנין רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין).

בחודש נובמבר 2017 הודיע בנק ישראל שבמסגרת התכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין, ירכוש הבנק בשנת 2018 כ-1.5 מיליארד דולר.

	שער החליפין ליום			שיעור השינוי	
	30.9.17	31.12.17	30.9.18	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2017
דולר	3.53	3.47	3.63	4.6%	(8.3%)
אירו	4.16	4.15	4.22	1.7%	2.9%

ריבית בנק ישראל

מאז חודש פברואר 2015, בו החליטה הוועדה המוניתרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הריבית לחודש מרס 2015, לרמה של 0.1%, קיימת יציבות בריבית המוניתרית במשך. הוועדה העריכה אז כי המדיניות המוניתרית תיוותר מרחיבה כל עוד הדבר ידרש, כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד. על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2018, הריבית צפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הראשון של שנת 2019 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של שנת 2019.

הסביבה הגלובלית

ארה"ב הטילה מכסים על סחורות סיניות בשווי 250 מיליארד דולר וסין הגיבה במכסים על יבוא אמריקאי בשווי 110 מיליארד דולר. הטלת המכסים ההדדית בין שתי הכלכלות, פגעה באמון המשיקיעים והובילה לירידות בשווקים ברחבי העולם. הבורסות בסין הינן בין הנפגעות הקשות ביותר ואיבדו כ-20% מאז תחילת השנה. ההתפתחויות בסביבת הסחר העולמי עלולות להחריף לכדי "מלחמת סחר" וזו עלולה להשפיע משמעותית על המשק העולמי בכלל ועל המשק הישראלי בפרט.

תמונת המקרו של הכלכלה העולמית מוסיפה להיות חיובית, ובפרט בארה"ב, אך מדדים שונים מצביעים על אובדן המומנטום, בפרט ההאטה בקצב הצמיחה של הסחר העולמי, על רקע החרפת "מלחמת הסחר", עליית סיכון הפוליטי באירופה, והתנודתיות בשווקים הפיננסיים של המשקים המתעוררים.

ה-OECD הוריד קלות את תחזית הצמיחה העולמית, כתוצאה מהפחתת תחזית הצמיחה בגוש האירו ובשווקים נוספים.

האינפלציה בארה"ב נעה סביב היעד של 2%. גם באירופה וביפן עלתה האינפלציה, אך אינפלציית הליבה עדיין נמוכה. נתוני הפעילות בארה"ב מצביעים על המשך צמיחה נאה גם ברבעון השלישי של השנה, בתמיכת ההרחבה הפיסקלית. שוק העבודה, הצריכה הפרטית והייצור התעשייתי מוסיפים להציג חוסן. הצמצום המוניתרי צפוי להימשך. על פי תחזית הפד הריבית תעלה עוד פעם אחת ב-2018 ושלוש פעמים במהלך 2019.

באירופה התמתן קצב הצמיחה בהשוואה לשנת 2017, לאור ירידה בקצב הגידול של הצריכה הפרטית, והמדיניות המוניתרית המרחיבה נמשכת, אף שה-ECB צפוי להפסיק את ההרחבה הכמותית בסוף השנה, הוא אינו צפוי להעלות את הריבית בטווח הקרוב.

ביפן חלה התאוששות בפעילות ברבעון השני של השנה, והמדיניות נותרה מאוד מרחיבה. עליית התשואות בארה"ב והחשש מ"מלחמת הסחר" מוסיפים להכביד על המשקים המתעוררים. ההאטה בפעילות בסין מתבטאת בהאטה בהשקעות בתשתית ובחולשת מגזר התעשייה. מחיר הנפט שב לעלות על רקע השפעות מצד ההיצע.

קרן המטבע הבינלאומית פירסמה במהלך חודש אוקטובר 2018 תחזית פחות אופטימית לצמיחה הגלובלית. הקרן הודיעה על הורדת תחזית הצמיחה העולמית בפעם הראשונה מזה שנתיים לצמיחה בשיעור של 3.7% בשנים 2018 ו-2019, בהשוואה לתחזית צמיחה של 3.9% שפורסמה במהלך יולי 2018. הירידה בתחזית הצמיחה נובעת בעיקר כתוצאה מהקשחת מדיניות הסחר של ארה"ב, העלולה לחולל מלחמת סחר ומההידרדרות במצבם של השווקים המתעוררים.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 ומדד ת"א 125 עלו בכ-8.8%. מדד האג"ח הכללי נותר יציב.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה של כ-9.4% ובמניות ת"א 125 נרשמה ירידה של 0.7%. במחזורי המסחר של האג"ח נרשמה יציבות.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-8.3% ומדד ת"א 125 עלה בכ-9%. מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.7%.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 ומניות ת"א 125 נרשמה עלייה ובמחזורי המסחר של האג"ח נרשמה ירידה.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר - ספטמבר 2017	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2017	ינואר - ספטמבר 2018	
758	829	(3.4%)	8.8%	מדד ת"א 35*
1,027	1,020	0.8%	8.8%	מדד ת"א 125*
3,680	3,678	3.3%	-	מדד אג"ח כללי

* החל מיום 9 בפברואר 2017 חל שינוי בשמות המדדים - מדד ת"א 25 השתנה לת"א 35 ומדד ת"א 100 השתנה לת"א 125.

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 חלה ירידה של כ-11.7%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נרשמה בנין ירידה בכל סוגי גיוסי ני"ע.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
ינואר - ספטמבר 2017	ינואר - ספטמבר 2018	שיעור השינוי	
8,931	6,679	(25.2%)	מניות והמירים
36,817	33,969	(7.7%)	אג"ח ממשלתי
56,380	49,557	(12.1%)	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
102,128	90,205	(11.7%)	סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-9.0% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. באירופה, ירד מדד היורוסטוקס-600 בכ-1.5%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-9.5%. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018, מדד ה-S&P-500 עלה בכ-7.2%. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-0.9%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-2.0%.

**נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית**

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
הכנסות שיעור (הוצאות) הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)
5.21	47.3 ⁽⁵⁾	3,704.0	5.55	55.6 ⁽⁵⁾	4,092.3
(0.19)	(0.3)	618.1	0.84	1.3	621.0
0.78	2.3	1,181.0	1.20	3.7	1,241.9
0.15	0.2	539.4	0.09	0.1	463.6
0.13	0.2	602.6	0.57	1.0	701.4
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
3.03	49.7	6,645.1	3.51	61.7	7,120.2
		371.4			388.1
		240.1			269.5
2.77	49.7	7,256.6	3.21	61.7	7,777.8

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור ⁽²⁾

אשראי לממשלה

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות
למכירה ⁽³⁾

אג"ח למסחר ⁽³⁾

נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם
נושאי ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית
⁽⁴⁾

סך כל הנכסים

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
הוצאות	יתרה	יתרה	הוצאות	יתרה	יתרה
שיעור (הכנסות)	ממוצעת (1)	ממוצעת (1)	שיעור (הכנסות)	ממוצעת (1)	ממוצעת (1)
הכנסה (%)	ריבית	ריבית	הכנסה (%)	ריבית	ריבית
התחייבויות נושאות ריבית בישראל					
		3,269.1	0.28	2.4	3,378.6
(0.06)	(0.5)				
(1.41)	(1.2)	339.1	0.96	0.8	333.5
-	-	3.4	-	-	1.4
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
(0.19)	(1.7)	3,611.6	0.35	3.2	3,713.5
		371.4			388.1
		2,681.4			3,023.8
		23.0			24.4
(0.10)	(1.7)	6,687.4	0.18	3.2	7,149.8
		569.2			628.0
		7,256.6			7,777.8
3.22			3.16		
3.13	51.4	6,645.1	3.33	58.5	7,120.2

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2017			2018			
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)	
3,606.7	141.2 ⁽⁵⁾	5.25	4,009.5	158.9 ⁽⁵⁾	5.32	נכסים נושאי ריבית בישראל
618.0	-	-	619.0	3.8	0.82	אשראי לציבור ⁽²⁾
1,021.4	7.3	0.95	1,268.8	11.0	1.16	אשראי לממשלה
614.7	0.5	0.11	530.1	0.4	0.10	פקדונות בבנקים
677.1	3.5	0.69	633.2	3.6	0.76	פקדונות בבנקים מרכזיים
-	-	-	-	-	-	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	אג"ח למסחר ⁽³⁾
6,537.9	152.5	3.12	7,060.6	177.7	3.37	נכסים אחרים
350.9			366.0			סך כל הנכסים נושאי ריבית
254.1			278.8			חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאי ריבית
7,142.9	152.5	2.86	7,705.4	177.7	3.09	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
						סך כל הנכסים

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)
3,266.1	5.5	0.22	3,434.5	9.7	0.38
335.1	1.2	0.48	327.2	3.8	1.55
3.4	-	-	3.8	-	-
3,604.6	6.7	0.25	3,765.5	13.5	0.48
350.9			366.0		
2,559.4			2,918.1		
46.1			43.9		
6,561.0	6.7	0.14	7,093.5	13.5	0.25
581.9		-	611.9		-
7,142.9			7,705.4		
2.87			2.89		
6,537.9	145.8	2.98	7,060.6	164.2	3.11

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (6)

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (7)

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
הכנסות (הוצאות) שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		הכנסות (הוצאות) שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית	
3.75	49.2	5,324.4	4.01	56.7	5,745.9
(0.13)	(0.8)	2,560.8	(0.07)	(0.5)	2,667.6
3.62			3.94		
מטבע ישראלי לא צמוד					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
1.23	1.2	391.2	1.74	1.8	416.5
(0.30)	(0.1)	132.1	(0.52)	(0.2)	152.8
0.93			1.22		
סך פעילות בישראל					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
3.03	49.7	6,645.1	3.50	61.7	7,120.2
0.19	1.7	3,611.6	(0.34)	(3.2)	3,713.5
3.22			3.16		

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2017			2018			
הכנסות (הוצאות) שיעור הכנסה ממוצעת (1) ריבית (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		הכנסות (הוצאות) שיעור הכנסה ממוצעת (1) ריבית (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		
						מטבע ישראלי לא צמוד
3.70	144.8	5,242.3	3.82	162.7	5,703.6	סך נכסים נושאי ריבית
(0.12)	(2.3)	2,563.0	(0.11)	(2.2)	2,707.9	סך התחייבויות נושאות ריבית
3.58			3.71			פער הריבית
						מטבע ישראלי צמוד למדד
0.55	3.8	925.3	1.44	10.2	943.4	סך נכסים נושאי ריבית
(0.63)	(4.3)	917.0	(1.6)	(10.8)	900.1	סך התחייבויות נושאות ריבית
(0.08)			(0.16)			פער הריבית
						מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
1.41	3.9	370.3	1.55	4.8	413.6	סך נכסים נושאי ריבית
(0.11)	(0.1)	124.6	(0.42)	(0.5)	157.6	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.30			1.13			פער הריבית
						סך פעילות בישראל
3.12	152.5	6,537.9	3.37	177.7	7,060.6	סך נכסים נושאי ריבית
(0.25)	(6.7)	3,604.6	(0.48)	(13.5)	3,765.5	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.87			2.89			פער הריבית

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2018			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2018		
לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2017			לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2017		
גידול (קטון) בגלל שינוי			גידול (קטון) בגלל שינוי		
שינוי			שינוי		
נטו	מחיר	כמות	נטו	מחיר	כמות
נכסים נושאי ריבית בישראל					
17.7	1.7	16.0	8.3	3.0	5.3
7.5	6.8	0.7	3.7	3.5	0.2
25.2	8.5	16.7	12.0	6.5	5.5
התחייבויות נושאות ריבית בישראל					
4.2	3.7	0.5	2.9	2.8	0.1
2.6	2.7	(0.1)	2.0	2.0	*-
6.8	6.4	0.4	4.9	4.8	0.1
18.4	2.1	16.3	7.1	1.7	5.4

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

הערות:

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה התווספה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.18 בסך 0.5 מיליוני ש"ח ונוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.18 בסך 0.5 מיליוני ש"ח (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.17 נוספה יתרה בסך 2.1 מיליוני ש"ח ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.17 נוכחה יתרה בסך 0.6 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך 2.4 ו- 0.7 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום- 30.9.18 וביום 30.9.17, בהתאמה. עמלות בסך 3.8 ו- 2.2 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.18 וביום 30.9.17, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

מילון מונחים

ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.
	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.
	LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
	LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).
	Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.
	CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.
	CLS - Continuous Linked Settlement - CLS הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.
	Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.
	EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.
	FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).
	FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).
	GNMA - Ginnie Mae - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).
	Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.
א	איגוּח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרך של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגום מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגום יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).
	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הריבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.
	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הריבית והקרן בגין מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגובים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.

	אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים. אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל. ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010. אשראי on call - אשראי הנפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
ב	באזל 2/ באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
ג	גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
ה	הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי. הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי). הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית. הלואה לדיור - הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק: 1. ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ; 2. ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח; 3. ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים; 4. ההלוואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2. הלוואת בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הריבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הריבית משולמת בסוף התקופה. הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם. הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמצעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הריבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של ההנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונית, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגנים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגנים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הריבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא ריבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההון של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי BID ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail ו-wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווא, כמוגדר להלן:
סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.
2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:
10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

- 1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;
- 2) עסקת חליפין בריבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;
- 3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.

4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:

עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";

יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזז במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:

א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.

ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.

ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווא או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווא או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון ריבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבונות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא ריבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים בריבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק

קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

ר

רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.

ריבית בנק ישראל - ריבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.

ריבית פריים - ריבית הנקבעת בכל בנק על בסיס ריבית בנק ישראל.

ש

שווי הון - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לחמש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההון שנקבעה בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הון ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההון של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הון ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההון של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

- (1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (POS) לחברות כרטיסי אשראי.
- (2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.
- (3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.
- (4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכוניהם.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן וריבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של ריבית שנתית אפקטיבית.

אינדקס

מ	מסגרות אשראי	119
	מפקידים גדולים	47
נ	נגזרים	92
	נזילות	91
	ניירות ערך	69, 19
	ניתוח תרחישי קיצון	30
	נכסי סיכון	90
ס	סיכון אשראי	108, 73, 29
	סיכון נזילות	47
	סיכון ריבית	40
	סיכון שוק	40
	סיכונים אחרים	47
ע	עמלות	16
	ענפי משק	33
	ערך בסיכון (VAR)	40
פ	פקדונות הציבור	47, 20
	פנסיה	79
ר	רווח למניה	13
ש	שווי הוגן	123
ת	תיאבון לסיכון	29
	תיק למסחר	69
	תשואה להון	7

א	אומדנים חשבונאיים קריטיים	48
	אסטרטגיה עסקית	9
	אקטואריה	79
ב	באזל	87, 21
	בקורות	48
ג	גידור	93, 65, 46
ד	דוח רווח והפסד	52
	דוח על הרווח הכולל	54
	דוח על השינויים בהון	56
	דוח תזרים מזומנים	58
	דוח רואי החשבון המבקרים	52
	דיבידנדים	87
ה	הון והלימות הון	87, 21
	הון מניות	56
	הון עצמי רובד 1	88, 22, 21
	הון רובד 2	88, 22, 21
	הלבנת הון	142
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות	
	בעייתיים	116
	הפרשה למסים על הרווח	17
	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	113
ו	ועדת שטרומ	139
ח	חובות בעייתיים	111, 73
	חובות פגומים	111, 73
י	יחסי הון	87, 21
	יעד הון	87, 21
ל	לקוחות עסקיים	98, 26
	לקוחות קמעונאיים	98, 25
מ	מאזן	55
	מגזרי פעילות	98, 21
	מדד המחירים לצרכן	143, 11
	מדיניות חשבונאית	60
	מדיניות ניהול סיכונים	29
	מזומנים ושווי מזומנים	58
	מחויבות בגין הטבות פרישה	79
	מינוף	90
	מיסוי	141

